

23213

ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Հ. Խ. Ս. Մ. ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

Յ Ե Վ

ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ ՆԱՎԹԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՅՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋԵՎ

1927 թ. հունվար մեկից մինչև 1927 թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Ռ Ս Դ Ո Ւ
1927 թ.

331.11

2 - 39

331.11

2-39

ար

ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Հ. Խ. Ս. Մ. ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ
ԱՂԻՐԲԵՋԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

Յ Ե Վ

ԱՂԻՐԲԵՋԱՆԻ ՀԱՎԹԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԻԱՅՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՋԵՎ

1927 թ. հունվար մեկից մինչև 1927 թ. դեկտեմբերի 31-ը:

Ե Ա Վ Ո Ւ
1927 թ.

Напечатано в Гостипогр.

„Красный Восток“

БАКПОЛИГРАФА

Главлит. № 1664. Баку.

Зак. № 4882. Тир. 1000.

ՀԱՎԱՔԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Մ Ս Ս Լ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

§ 1.

Ներկա հավաքական պայմանագիրը կնքվում է
Հ. Խ. Ս. Մ. Հանրապրծնների Միության Աղբյուրների
Կենտրոնական Վարչության՝ հանձինս Միության Վարչության
Նախագահ՝ Գուտին Սեմյոն Արեւովիչի, Միության
Վարչության Բարտուղար՝ Ուսագ Ալի Զեյնա-
լովի ու Միության ՏԵՍ-ի Վարիչ՝ Մեշկով Պյոտր Իլ-
լարիոնովիչի, վստահ գործում են 1927 թ. փետրվա-
րի 27-ի արձանագրությամբ № 10 42 5-րդ կետի հի-
ման վրա մեկ կողմից և Աղբյուրների Նավթ-արդյունա-
րերության Պետական Միացման Վարչության միջև
միուս կողմից՝ հանձինս Միացման Վարչության Նա-
խագահ Բարինով Միխայիլ Վասիլյևիչի, վարչության
անդամ Լավրենտև Յակով Վասիլյևիչի, վարչության
անդամ Բրուկին Յակով Պավլովիչի և Աշխատանքի
Նկատման Կառավարիչ Շեյնին Բորիս
Մոխոմիլովի, վստահ գործում են համաձայն հավա-
քման գրքի:

Ծանոթություն. Հետագայում կրճատման նպատակով առաջին կողմը անվանվում է՝ «Միություն» իսկ յերկրորդը «Ազնավթ»:

§ 2.

Պայմանագիրը տարածվում է, գոյություն ունեցող կամ նոր բացվող, միության կողմից միացվող, բոլոր աշխատող ու նոր գործի ընդունվող Ազնավթի ձեռնարկությունների կամ հիմնարկությունների՝ բանվորների, ծառայողների և աշխիստարատիվ տեխնիքական պերսոնալի վրա, բացի գործի ընդունելու և գործից արձակելու իրավունք ունեցող բարձր ազմի-նիստրատիվ պերսոնալից:

Այն պաշտոնների ցուցակը, վորոնց վրա այս հավաքական պայմանագրի ուժը չի տարածվում, կցված է ներկա պայմանագրին (Հավել. № 1):

§ 3.

Ազնավթը ներկայացնում է միությանը իր կողմից կնքված բոլոր անհատական պայմանագրերի պատճենները, յերկու շաբաթվա ընթացքում—հաշվելով ներանց կնքելու օրից: Այս պայմանագրի ժամկետի ընթացքում, վոչ մի անհատական համաձայնություններ այն աշխատավորների հետ, վորոնց վրա տարածվում է ներկա պայմանագիրը, չի կարող կնքվել առանց միության համաձայնության:

§ 4.

Ներկա պայմանագիրը իր ուժի մեջ է մտնում 1927 թ. հունվար 1-ից ու կնքվում է 12 ամսով, մինչ 1927 թ. դեկտեմբեր 31-ը:

§ 5.

Այս պայմանագրի ուժի ընթացքում նրա առանձին կետերն ու մասերը կարող են փոփոխվել ու լրացվել կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ:

Պայմանագիրը լրացնելու կամ փոփոխելու մի կողմի գրավոր առաջարկությանը հակառակ կողմը պարտավոր է պատասխանել մի շաբաթվա ընթացքում: Այդ ժամանակամիջոցին պատասխանի բացակայությունը—փոփոխման կամ լրացման համաձայնություն է համարվում:

Փոփոխություններն ու լրացումները մտնում են իրենց ուժի մեջ, պայմանավորվողների կողմից նրա ստորագրման ժամից, յեթե միայն համաձայնության մեջ չի հիշված ուրիշ ժամկետ:

Փոփոխություններ աշխատանքի պայմանների վատացման ուղղությամբ, չեն կարող մտցվել հետին թվով:

§ 6.

Պայմանագրի վերաքննման մասին կողմերի դիմումի բացակայության դեպքում, նրա ժամկետը համարվում է յերկարացրված մինչև նոր պայմանագրի կնքելը, կամ գոյություն ունեցող պայմանագրի ժամկետի ավելացումը վորոշ ժամանակով:

Մի կողմի դիմումը պայմանագրի վերաքննման մասին պետք է հայտնվի մյուս կողմին, պայմանաժամը վերջանալուց յերկու շաբաթ առաջ: Կողմերի հայտարարությունը մի շաբաթվա ընթացքում պարտավորեցնում է բանակցություններ սկսել: Յեթե կողմերը, պայմանագրի վերաքննման մասին արած նը-

րանցից մեկի դիմումին, բանակցությունները չեն սկսում մի շաբաթվա ընթացքում դիմումը ստանալու որից՝ ապա պայմանագրի ժամանակը համարվում է յերկարացված մեկ ամսով: Յեթե նախ քան ներկա պայմանագրի ժամանակի լրանալը կողմերը չհասցբին վերջացնել իր ժամանակին սկսած բանակցությունները՝ ապա նախ քան նոր պայմանագրի ույժի մեջ մտնելը, աշխատանքի պայմաններն ու աշխատավարձի խնդիրները ղեկավարվում են հին հավաքական պայմանագրով: Այս պայմանը չի նախորոշում նոր պայմանագրի գործողության ժամկետը, վերը վերոշում են կողմերը նոր պայմանագրով:

§ 7.

Ներկա պայմանագրի հիման վրա ծագած վեճերն ու կոնֆլիկտները, նույնպես և բոլոր հարցերը, վերոնք Աշ. Որ. Կողբսով ու պայմանագրով վերադերվում են Գնահատ. Կոնֆլիկտ. Հանձնաժողովների (P.K.K.) վրա վերոշելու համար, կազմակերպվում են Ազնավթի առանձին ձեռնարկներում ու հիմնարկություններում Տեղական Գնահատ. Կոնֆլ. Հանձնաժողովներ, վերոնք գործում են այս պայմանագրին կցված հավելման համաձայն: (Հավել. № 2):

Այն վեճերը, վերոնք վերջնականապես չեն վճռվում Գ.Կ.Հ-ում, վճռվում են Աշ. Որ. Կող. նախատեսված 168-ից մինչև 174 հոդվածների համաձայն:

Մ Ա Ս 11.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԸ, ԱՐՁԱԿԵԼԸ ՈՒ ՆԵՐՔԻՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՓՈԽԵԼԸ.

§ 8.

Ազնավթը գործի է ընդունում առաջին հերթին պրոֆմիթյունների անգործ՝ անդամներին: Գործի ընդունելը կատարվում է միայն Աշխատանքի Բորսայի միջոցով: Բացառիկ դեպքերում բարձր վորակի աշխատավորներն ու մասնագետները կարող են հրավիրվել աշխատանքի առանց Աշխատանքի Բորսայի: Գործի ընդունելիս աղմինխտրացիան պարտավոր է 3 օրվա ընթացքում հայտնել այդ մասին միության տեղական համապատասխան օրգաններին, վերոնց իրավունք է տրվում պատճառաբանված բոլոր ներկայացնել 3 օրվա ընթացքում, հաշվելով հայտարարությունը ստանալու օրից:

§ 9.

Յեթե գործի ընդունելիս աշխատավորին փորձի են յենթարկում, ապա Ազնավթի աղմինխտրացիան մտցնում է փորձվող աշխատավորին համապատասխան տարիֆային կարգը:

Աշխատավորները, վերոնց օրինական ժամանակը լրանալուց հետո, չի հայտարարվում փորձության հեռանքը (Աշ. Որ. Կոտ. 38-րդ Հոդ.) համարվում են վերջնականապես գործի ընդունված:

Ծանոթություն: Աշ. Որ. Կող. 38-րդ հոդվածի համաձայն, յեթե փորձության ժամանակ

աշխատավորը արձակվում է գործից, ապա այդ արձակումը չի յենթարկվում ԳԿՀ-ի քննութ-
թյան:

§ 10.

Ի լրացում Աշ. Որ. Կող. 36, 37, 44-ից մինչ
40, 88-ից մինչ 90 հոդվածների, վարդվում է՝

ա) Շտատներին կամ արտադրության կրճատման
դեպքում, առաջին հերթին հավասար վարակի դեպքում
արձակվում են վոչ միության անդամները:

բ) Կանայք, վարձք ունեն մանր՝ յերեխաներ
կամ այլ անձինք, վարձք պահում են իրենց հաշվին,
շտատների կրճատման ժամանակ, այլ հավասար պայ-
մանների դեպքում, առավելություն է տրվում, նրանց
գործի մեջ թողնելու մտքով:

գ) Հիմնարկության ամբողջական կամ մասնակի
լիկվիդացիան և կամ շտատների կրճատումը թույլ է
տրվում միայն նախապես միության հետ համաձայ-
նության գալուց հետո: Խոշոր կրճատումների կամ
գործի դադարեցման մասին պետք է հայտնվի միու-
թյանը մեկ ամիս առաջ:

Կրճատման յենթարկվածների ցուցակը համա-
ձայն Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «ա» և «բ» կետերի,
կազմում է ադմինիստրացիան ու հայտնում է կոմի-
տեին արձակման մասին՝ վոչ ուշ քան արձակումից 3
օր առաջ: Յեթե կոմիտեն չի համաձայնվում աշխա-
տավորներից վորհե մեկի արձակման հետ, ապա հար-
ցը վճռվում է սովորական կոնֆլիկտային ձևով:

Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «ա» և «բ» կետերի
համաձայն, գործից արձակելը կարող է տեղի ունենա,

միայն այն դեպքում, յեթե աշխատավորին անկարելի
է տեղափոխել Ազնավթի մի ուրիշ հիմնարկություն,
նույնպես և այն դեպքում յեթե աշխատավորը համա-
ձայն չէ տեղափոխվել Ազնավթի մի ուրիշ հիմնարկու-
թյուն:

դ) Համաձայն Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «ա», «բ»
և «գ» կետերի, նույնպես և ինվալիդության դեպքում
տրվում է վիսադնոյ նպաստ նրանց՝ ամսվա տարի-
ֆային վարձի կեսը այն դեպքում, յեթե արձակվողը
նախազգուշացվում և արձակումից յերկու շաբաթ ա-
ռաջ ու մի ամբողջ ամսվա տարիֆային վարձ՝ այն
դեպքում, յեթե չի նախազգուշացված: Մնացյալ ար-
ձակման դեպքերում համաձայն Աշ. Որ. Կող. 47-րդ
հոդվածի, նախազգուշացում չի պահանջվում ու վի-
սադնոյ նպաստ չի տրվում:

յե) Ժամանակավոր աշխատանքների պայմանները
դեկավարվում են՝ 1927 թ. հունվարի 14-ի Հ.Պ.Ս.Մ.
Կենտ. Գործ. Կոմիտեի և Ժողկոմխորհի վորոշմամբ՝
«Բանվորների ու ծառայողների ժամանակավոր աշխա-
տանքների մասին»:

զ) Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «Ժ» կետի համա-
ձայն, գործից արձակելը ժամանակավորապես աշխա-
տանքի ընդունակությունը կորցնելու պատճառով, կա-
տարվում է աշխատանքի ընդունակությունը կորցնե-
լուց 4 ամիս հետո: Իսկ յեթե հիվանդությունը առաջ
է յեկել հաշմությունից (ուվեչիե) նույնպես և հղիու-
թյունից ու ծննդաբերությունից, ապա արձակումը
թույլ է տրվում միայն 6 ամիս գործի դուրս չգալուց
հետո:

ե) Համաձայն Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «ա» «բ» «գ» «դ» կետերի, նույնպես և ինվալիդության պատճառով գործից արձակելու դեպքում, աշխատավորները ստանում են վարձատրություն. Ազնավթի հիմնարկություններում յերկարատե ու անընդհատ ծառայության համար: 3-ից մինչև 5 տարի ծառայողը ստանում է կես ամսվա տարիֆային վարձ, իսկ 6 տարուց ավել ծառայողը ստանում է մի ամսվա տարիֆային վարձ:

Ծանոթություն. — 1) Ծառայության սկիզբը հաշվվում է վերջին անգամ Ազնավթը գործի ընդունվելու օրից:

2) Վոչ Ազնավթի հիմնարկություններ անցնելը, բացի պրոֆմիությունների կամ քաղաքական օրգանների ընտրվող պաշտոնների անցնելը, համարվում է ընդմիջում:

ը) Այն աշխատավորները, վորոնք ընտրվում են պրոֆմիության, քաղաքական, կոոպերատիվային ու խորհրդային կազմակերպություններում աշխատելու համար, իրավունք ունեն վերադառնալու իրենց նախկին պաշտոններին կամ համապատասխան տեղ գրավել: Հիշյալ անձնավորությունները իրենց ընտրվելու ու այդ կազմակերպություններում աշխատելու ընթացքում վոչ մի վարձատրություն չեն ստանում Ազնավթի հիմնարկությունների ադմինիստրացիայից:

§ 11.

Գործից արձակվող բանվորի կամ ծառայողի վարձատրությունը պետք է տրվի մինչև փաստացիորեն նրա հետ հաշիվ մաքրելու օրը, իսկ յեթե հաշիվը չի

մաքրված բանվորի կամ ծառայողի պատճառով՝ ապա վերջնական ժամկետը համարվում է նրա գործը թողնելու օրը:

§ 12.

Գործից արձակելու բոլոր դեպքերը կատարվում է նախորոք կոմիտեյին հայտնելով (Աշ. Որ. Կող. 161-րդ հոդ. կետ գ.). ըստ Աշ. Որ. Կող. 47-րդ հոդ. «գ» «դ» «յե» «զ» կետերի, կատարվում է ԳԿՀ-ի վորոշմամբ. ըստ «դ» կետի համաձայն ներքին կանոնադրությունների օրենքների ու տուգանքների ցուցակի (տարել վզիսկանի) կցված սույն պայմանագրին, (հավել. № 3) և ըստ «յե» կետի համաձայն Անդրկ. Աշ. Ժող. Կոմ. 1925 թ. հունվարի 16-ի վորոշման (Հավելում № 4):

§ 13.

Աշխատավորների վերին կարգից դեպի ներքին կարգը տեղափոխելը կարող է տեղի ունենալ հետևյալ դեպքերում՝

ա) Այն դեպքում յերբ աշխատավորի գործելու ընթացքում պարզվում է, վոր նա չի համապատասխանում իրեն նախնական վորոշված կարգին:

բ) Այն դեպքում յերբ բարձր կարգի համար չկա համապատասխան աշխատանք:

Ներքին կարգ անցնել չցանկացողը կարող է արձակվել գործից, վճարելով նրան վիխադնոյ նպաստ, համաձայն սույն պայմանագրի § 10 «յե» կետի:

Ծանոթություն 1. «ա» և «բ» կետերի ճշտությունը վորոշում է ԳԿՀ-ն:

2. Ներքին կարգ անցնողը, անցնելու որից յերկու շաբաթվա ընթացքում, ստանում է վոչ պակաս քան իր նախկին պաշտոնի միջին աշխատավարձը:

Մ Ա Ս III.

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԶԱՓԸ.

§ 14.

Արտադրութեան չափը վորոշում է Ազնավթի հիմնարկութեան ադմինիստրացիան ու հաստատվում է ԳԿՀ-ի կողմից, վորից հետո կախվում է հիմնարկութեան աչքի ընկնող մի տեղ, ի գիտութիւն բոլոր աշխատավորներին:

Ծանոթութիւն. Բացառիկ դեպքերում յերբ անկարելի է հետաձգել, թույլ է տրվում ադմինիստրացիային վորոշել արտադրութեան չափը այն աշխատանքների համար, վորոնց տեղողութիւնը 3 որից ավել չէ, հետագայում ԳԿՀ-ի հաստատմամբ: Մինչև չափի ու գնահատման հաստատման կատարած աշխատանքները, վարձատրվում են ըստ ԳԿՀ-ի վորոշված գների, բայց վոչ պակաս քան հայտարարված է գործը հանձնելու ժամանակ:

§ 15.

Արտադրութեան չափը վորոշվում է մաքսիմալ տեխնիքային հնարավոր արտադրութեան ներկա պայմաններում՝ հաշվի առնելով միջակ բանվորին ու համապատասխան նորմալ բանվորական որը այդ աշխա-

տանքի կարգի համար և հաշվի չառնելով բանվորան կան որվա տեղողութիւնը այդ աշխատավորի կարգի համար, նույնպէս և գործը կատարելու ժամանակը:

§ 16.

Այս պայմանագրով ապահոված աշխատավարձով բանվորները պետք է կատարեն վորոշված արտադրութեան չափը, աշխատանքի համապատասխան վորակով: Առանց հարգելի պատճառների գործի հաճախակի լրիվ չկատարումը, կամ վատ վորակի աշխատանքը, կարող է ԳԿՀ-ի վորոշմամբ հիմք ծառայել աշխատանքի պայմանագրի լուծման ու այդ պայմանները չկատարողների գործից հեռացման համար: (Աշ. Որ. Կող. 57-րդ Հոդ.):

Մ Ա Ս IV.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՎՃԱՐԻ ԶԱՓՆ ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱՐԳԸ.

§ 17.

Աշխատավորների վարձատրութիւնը համաձայն նրանց վորակի, կատարվում է ըստ 17 կարգային տարիֆային ցանցի՝ համեմատութեամբ 1 կարգի վարձատրութիւնը 10-րդին, ինչպէս 1:3 և 1:17, ինչպէս 1—10-ի: Պաշտոնների ու վորակի բաժանումը 17 կարգերի, կցված է ներկա պայմանագրին: (Հավել. № 5):

Այս պայմանագրին կցված հավելման մեջ չհիշված աշխատանքների ու պաշտոնների բաժանումը կատարում է Ազնավթը, միութեան հետ համաձայնութեան գալուց հետո:

§ 18.

Ամսական աշխատավարձ 1-ին կարգի համար վերցվում է 18 րուբլի: Ամսավճարի ու որավարձի վճարը ֆնացյալ կարգերի ու նրանց միջի բաժինների փոխադարձ համեմատությունը հետևյալն է.

ԽԱՐՉԸ	Բաժինների փոխադարձ հարաբերությունը	Որավարձը		Ամսավարձը	
		Րուբ.	Կոպ.	Րուբ.	Կոպ.
1	1,0	—	75	18	00
2	1,3	—	98	23	40
3	1,6	1	20	28	80
4	1,8	1	35	32	40
5	2,0	1	50	36	00
6	2,5	1	88	45	00
7	2,8	2	10	50	40
8	3,1	2	33	55	80
9	3,5	2	63	63	00
10	3,8	2	85	68	40
11	4,2	3	15	75	60
12	4,6	3	45	82	80
13	5,0	3	75	90	00
14	5,5	4	13	99	00
15	7,0	5	25	126	00
16	8,5	6	38	153	00
17	10,0	7	50	180	00

Ծանոթություն. Տարեփայլին վճարը ավելացվում է՝

- ա) Բինադադու, Խորադանի, Մադադյանի, Բզովնու շրջաններում 5%-ով:
- բ) Շուբանու շրջաններում, Արտյոմի կղզում, Ղալա ու Փուլթա 10%-ով.
- գ) Մասադիր, Դիգիյա ու Ֆաթմայի շրջաններում 15%-ով.
- դ) Նովխանյում—20%-ով.
- ե) Ղարադաղի, Կերգեղի, Ղըզլի ու Սալիանի շրջաններում—25%-ով.
- ժ) Չաիլ-Դաղի շրջանում—30%-ով.

§ 19.

Ներքին կարգի ծառայող պերսոնալի բանվորների, նույնպես և վախտենի ծառայողների—վորոնք կոմպենսացիա չեն ստանում—աշխատավարձը հաշվում է որավարձի հիման վրա ու նրանց փաստացի գործի դուրս գալու հաշվով: Մնացյալ ծառայողների համար աշխատավարձը հաշվում է ամսական տարեփայլին վարձի հիմունքներով ու առանց հարգելի պատճառների գործի դուրս չգալու համար, նրանցից պահվում է որավարձը:

§ 20.

Որավարձը հավասար է $\frac{1}{24}$ ամսվա տարեփայլին վարձին:

Որավարձով աշխատողների ժամավարձը վորոշվում է ներկա աշխատավորի համար վճռված նորմալ բանվորական որվա ժամերի քանակով ու այն տարե-

Ֆալին կարգով, վորին պատկանում և ներկա աշխատավորը:

Ամսամիսար ստացողների ժամավարձը վորոշվում և ի նկատի առնելով 144 ժամ՝ 6 ժամյա բանվորական որվա դեպքում և 192 ժամ՝ 8 ժամյա կամ չհավաքողական բանվորական որվա դեպքում:

§ 21.

Ազնավթը իր սեփական կամ արենդով վերցրած տներում հատկացնում և բոլոր աշխատավորներին, հնարավորութեան չափ այն շրջաններում վորտեղ գործում և աշխատավորը՝ ձրի բնակարան, միանգամայն պետքական ապրելու համար, վառելիքով, լուսավորութեամբ ու ջրով:

§ 22.

Հանրակացարաններում (որչիեթիտիե) պետք և լինեն բավական քանակութեամբ սեղաններ, նստարաններ, պահարաններ և լվացարաններ:

Հանրակացարանում ապրող մի աշխատավորի տրվում և առանձին յերկաթե մահճակալ տախտակներով կամ ցանցով և մատրաս:

Ազնավթը տալիս և բավական չափով ձրի վառելիք, լուսավորութեան և յեռացրած ջուր:

Ամեն մի հանրակացարանին կից պետք և լինի առանձին իսհանոց բավականաչափ վառարաններով (պլիտա):

Հանրակացարանը պետք և պահվի մաքուր Ազնավթի հաշվին ու նրա ուժերով:

§ 23.

Յեթե Ազնավթը հնարավորութեան չափն հատկացնելու բնակարաններ ու բնակարանային պիտույքներ, ապա դրա փոխարեն աշխատավորներին պետք և տրվի բնակարանային փող՝ ընտանիք չունեցողներին 4 բուր 88 կոպ. ընտանիքավորներին 9 բ. 75 կոպ. Համապատասխան կերպով վարձատրվում են չհատկացված բնակարանային պիտույքների համար: Ամսվա ընթացքում բնակարանային պիտույքների չափը կցված և այս պայմանագրին (Հավել. № 6):

1003
14140

Ծանոթութեան. ա) Ընտանիքավոր և հաշվում այն աշխատավորը, վորի ընտանիքի անդամները ապրում են իրեն մոտ: Յեթե միեւնույն բնակարանում ապրող մի ընտանիքի մի քանի անդամները ծառայում են Ազնավթում, ապա նրանցից ամեն մեկը համարվում և վորպես ընտանիք չունեցող:

բ) Ընտանիքի անդամներ են համարվում՝ աշխատավորի կինը, աշխատավորի կամ նրա կնոջ ծնողները, յեթե միայն նրանք աշխատանքի անընդունակ են ու ապրում են նրա հաշվին: Աշխատավորի կամ նրա կնոջ յերեթուները մինչև 16 տարեկան աշխատավորի կամ նրա կնոջ բույրերն ու յեղբայրները նրա հաշվին ապրող՝ ուսանողները հաշվում են ընտանիքի անդամներ՝ մինչև ուսման ավարտելը:

գ) Յեթե աշխատավորը հրաժարվում և Ազնավթի կողմից իրեն հատկացրած բնակարանից, վորը համապատասխանվում և իր ընտանիքի չա-

փին, ապա Ազնավթը ազատվում է նրան բնակարանային վարձ վճարելու պարտականութիւնից:

§ 24.

Ընթացիկ ամսվա բնակարանային վարձը պետք է տրվի կանխավճարի (ավանս) հետ միասին:

§ 25.

Ի լրացում Աշ. Որ. Կող. 65 և 67 հոդվածների վորոշվում է՝ աշխատավարձը վճարում է ամիսը յերկու անգամ:

ա) Վոչ ուշ Ընթացիկ ամսվա 24-ից աշխատավորներին տրվում է կանխավճար (ավանս)՝ նրանց հատկացրած տարիֆային վճարի 50%-ը և բնակարանային վարձ, համաձայն ներկա պայմանագրի § 23-ի:

բ) Վոչ ուշ հետևյալ ամսի 10-ից կատարվում է ամսվա լիակատար վերջնական հաշիվը (բասշոտ)՝ վորով վճարում է հաշվից դուրս գալով տրված կանխավճարը, մնացած աշխատավարձը—սովորական, արտաժամյա, սղեխի, պրեմիալ, ֆուտովոյ ու աշխատավարձի այլ տեսակները:

Ծանոթութիւն.—Չի թույլատրվում վոչ մի այլ ձևի աշխատավարձի վճարումը, ոտճիկային ցուցակից դուրս (վեդոմոստ):

§ 26.

Պորեմեննի վճար թույլ է տրվում միայն այն աշխատանքների վերաբերմամբ, վորոնք ղժվարությամբ են յենթարկվում չափավորման: Մնացյալ բոլոր գործերի վերաբերմամբ կատարվում է սղեխի

վարձատրութիւն (սղեխնայա ոպլատա): Պրեմիալ վարձատրութիւն թույլ է տրվում Ազնավթի ու միութիւնի առանձին համաձայնութիւնի դեպքում:

§ 27.

Սղեխի գնահատումը վորոշվում է բացառապես աշխատանքի կարգով և վոչ թե այդ աշխատանքը կատարող անձնավորությամբ. բաժանելով որվա՝ տարիֆային վճարը, ավելացնելով 80% վորոշված արտագրութիւնի չափի վրա:

§ 28.

Աշխատավորի միջին որվա աշխատավարձը՝

ա) Գործի դուրս գալու ամեն որվա համար վարձ ստացողների ու պայմանական վարձատրությամբ (սղեխի) աշխատանքներ կատարողների միջին որավարձը ստացվում է, աշխատավարձը վճարելուն հախընթաց 2 ամիսներին Ազնավթից ստացված աշխատավարձի (տարիֆային վճարի, պայմանական, մշտական արտաժամյա, ֆուտովոյ, պրեմիալ և այլ) բաժանելով նույն ամիսների պարտագիր գործի դուրս գալու օրերի թվի վրա, հաշվից դուրս գալով հիվանդութիւնի պատճառով բաց թողված բանվորական օրերը, վորոնք վճարված են Ապահովագ. Դրամաբիդի կողմից:

բ) Ամսավճար ստացողներին—աշխատավարձը վրձարելուն հախընթաց 2 ամիսներին Ազնավթից ստացված աշխատավարձը 48-ի բաժանելով, հաշվից դուրս գալով հիվանդութիւնի պատճառով բաց թողված բանվորական օրերը, վորոնք վճարված են Ապ. Դրամ. կողմից: Բոլոր աշխատավորների յերկու շաբաթվա

կամ մեկ ամսվա միջին աշխատավարձը վերոշվում է—
միջին որավարձի բաղմապատկելով 12-ի կամ 24-ի:

Ծանոթություն՝ 1—Յերկու ամսից պակաս
ծառայած աշխատավորի միջին որավարձը—վո-
րոշվում է՝ աշխատավարձը վճարելուն նախընթաց
մի ամսվա փաստացի աշխատավարձի բաժանելով
նոյն ամսվա պարտադիր գործի դուրս գալու
օրերի վրա կամ 24-ի, հաշվից դուրս գալով հի-
վանդության պատճառով բաց թողված օրերը,
վորոնք վճարված են Ապ. Դրամ. կողմից:

2) Միջին աշխատավարձի մեջ չեն մտնում
միանվագ վարձատրությունները (տանտեմա,
պարգև, վարձատրություն պատահական աշխա-
տանքի համար, նույնպես և արտաժամյա վարձ,
վորը սխտեմատիկ ընդթ չի կրում):

3) Սխտեմատիկ արտաժամյա աշխատանք
պետք է հասկանալ, արտաժամյա այն աշխատանքը,
վորը կատարում է միևնույն աշխատավորը պար-
բերաբար 3 ամսա ընթացքում, վոչ պակաս քան
24 ժամ 3 ամսում:

§ 29.

Հանգստյան օրերին ու զեկրետով վերոշված հե-
ղափոխական տոներին, նույնպես և նախատոնական
օրերին 6 ժամից ավել աշխատանքը վճարվում է կրկի-
նակի չափով:

Սղեւնի վարձատրությամբ (սղեւշիկ) աշխա-
տողները, վորոնք աշխատում են հանգստյան օրե-
րին, զեկրետով վորոշված հեղափոխական տոներին,
նույնպես և նախատոնական օրերին 6 ժամից ավել

րացի իրենց սղեւնի աշխատավարձից ստանում են
նաև իրենց ամբողջ տարիֆային վարձը աշխատած
ժամերի համաձայն:

Ծանոթություն. — Սղեւնի վարձատրությամբ
աշխատողները — հանգստյան օրերի և հեղա-
փոխական տոների նախօրյակին լրիվ չաշխա-
տած արտոնյալ (լգոտնի) ժամերի համար վարձ
չեն ստանում:

§ 30.

Առանձին (կրոնական տոներին) հանգստյան
օրերին աշխատավորների գործի դուրս գալը վարձա-
տրվում է վորպես սովորական օր, իսկ գործի դուրս
գալը աղմինխտրացիայի կարգադրությամբ վճարվում
է կրկնակի չափով:

Սղեւնի վարձատրությամբ աշխատանքներ կա-
տարողները աղմինխտրացիայի կարգադրությամբ
կրոնական տոներին գործի դուրս գալիս, բացի իրենց
պայմանական աշխատավարձից ստանում են իրենց
տարիֆային վարձը աշխատած ժամանակի համա-
ձայն:

§ 31.

Սովորական օրերին, աղմինխտրացիայի կարգա-
դրությամբ նորմալ ժամանակից ավել աշխատանքը
վարձատրվում է մեկ ու կես չափով առաջին յերկու
ժամերի ու կրկնակի չափով հետագա ամեն մի ժամի
համար:

Սղեւնի վարձատրությամբ աշխատողները այդ
դեպքում, բացի իրենց պայմանական վարձա-

տրութիւնն ից ստանում են իրենց ժամյա տարիֆային վարձի կեսը նորմալ ժամանակից ավել աշխատած առաջին յերկու ժամերի համար, ու ամբողջ ժամյա տարիֆային վարձ՝ հետագա ամեն մի ժամվա համար:

§ 32.

Ի լրացում Աշ. Որ. Կող. 71 և 74 հող. վորոշումն է՝

Այն սարքավորումներն ու կարգավորումները, վորոնք պահանջում են աշխատանքը և չի մտցրված նորմայի ու գնահատության հաշիվների մեջ, ապա նրանց վճարը տրվում են համապատասխան կարգի ժամանակավոր վճարման հաշվով, յեթե աշխատավորի հետ չի կայացված վորոշ համաձայնութիւն:

§ 33.

Յերկարատե աշխատանքների դեպքում, վերջնական հաշիվը կատարվում են աշխատանքը ավարտելուց հետո, վորի ժամանակ աշխատողին ամեն ամիս միուս աշխատավորների հետ աշխատավարձ վճարելիս — տրվում են ավանս, նրա այդ ամսվա կատարած աշխատանքի տուրքին համապատասխան, բայց վոչ պակաս տարիֆային վարձից:

Իսկ վերջնական հաշիվի մաքրման ժամանակ աշխատավարձի գումարից պահվում են բոլոր կանխավճարներն ու պարբերական վճարներն:

Յեթե կանխավճարի գումարը ստանալիք աշխատավարձից ավելանում են, ապա բոլոր ավել վճարված գումարները պահվում են հետագայում ստանալիք աշխատավարձից այն հաշվով, վորպեսզի նրան տրվող վճարը $\frac{2}{3}$ տարիֆային կարգից ցած չլինի:

§ 34.

Յեթե սղելնի աշխատողից անկախ (մահ, հիվանդութիւն, պետական կամ պրոֆեսիոնալ աշխատանքի կանչվելը և այլ) կամ արմին խտրացիայի կարգադրությամբ պատվերը չի ավարտում, ապա կատարված աշխատանքը վարձատրվում են միջին աշխատավարձով, փաստացիորեն այդ աշխատանքի վրա գործադրված ժամանակի համար:

§ 35.

Յեթե առանց հարգելի պատճառների աշխատավորը հրաժարվում են գործը ավարտելուց (սկսելուց հետո) նրան վճարվում են միմիայն սղելնայա գնահատութիւն ու այն գումարի տարբերութիւնը, վորը վճարված են միուս աշխատավորին այդ գործը ավարտելու համար, բայց վոչ մի դեպքում, վոչ պակաս աշխատավորի տարիֆային կարգից:

§ 36.

Այն գործը, վորը անպետք են գտնվում, բայց վոչ բանվորի հանցանքով, վճարվում են նրա վրա գործադրած բոլոր ժամանակի համար ըստ վորոշված պայմանական գնահատության:

Այն գործը, վորը անպետք են գտնվում, աշխատավորի պատճառով, վարձատրվում են տարիֆային կարգի $\frac{2}{3}$ նրա վրա կորցրած ամբողջ ժամանակի համար:

Ծանոթութիւն. — Նման դեպքերում վարձատրութիւն չափը պետք են հաստատեն ԳԿՀ-ն:

§ 37.

Վորակյալ բանվորական ցեխերը, վորտեղ կատարված աշխատանքները չափավորման չեն յենթարկվում (ինստրումենտալնի, մոդելնի) նուշնպես և ցեխերի ու գործարանների այն ոժանդակիչ բանվորները, վորոնք իրենց ինտենսիվ աշխատանքով զարկ են տալիս սղելնայա (սղելչիկ) աշխատողների արտադրության և այն դեպքում, յեթե հաջող ե կատարվում իրենց հանձնված աշխատանքը և յեթե նրանք չեն աշխատում սղելնի ձևով, ստանում են լրացուցիչ վարձ, նայած իրենց աշխատանքի չափին ու վորակին:

Բանվորները	9—10	կարգի	—	90%—100%
»	8	»	—	80%
»	7	»	—	75%
»	6—5	»	—	70%
»	4—3	»	—	50—60%

Ցեխին, արհեստանոցին կամ գործարանին ծառայող սղելչիկները ավել (պրիրաբոտսկ) աշխատանքի միջին տոկոսից:

§ 38.

Արտաժամյա այն աշխատանքների համար, վորոնք չի կարելի հաշվի առնել, տոկոսային հավելումը (կոմպենսացիան) թույլ ե տրվում բացառիկ դեպքերում այն պաշտոնների համար, վորոնց ցուցակը կըցված ե Խայս պայմանագրին (Հավել. № 7):

Պաշտոնների կոմպենսացիայի սահմանը վորոշվում ե Ազնավթի ու Միության համաձայնությամբ:

Կոմպենսացիայի չափը, վճոված սահմաններում, վորոշում ե ադմինիստրացիան, նայած թե ինչ չափով ե ծանրաբեռնված աշխատանքով այն անձնավորությունը, վորին կոմպենսացիա ե տրվում:

Միության ու Ազնավթի համաձայնությամբ վորոշված սահմաններում, կոմպենսացիայի չափի մասին բոլոր վեճերը վճռում ե ԳԿՀ-ն:

Ծանոթություն.— 1) Կոմպենսացիա ստացող ծառայողների աշխատանքները հանգստյան որերին և հանգստյան որերի նախորդակին 6 ժամից ավել, հաշվվում ե առանձին ու վարձատրվում վորպես արտաժամյա կրկնակի չափով:

2) Կոմպենսացիա ստացող բանվորների ու ներքին կարգի պերսոնալի աշխատանքները հանգստյան որերին, դեկրետով վորոշված տոների ու հանգստյան որերի և դեկր. վորոշված տոների նախորդակին—հաշվում ե առանձին ու վարձատրվում վորպես արտաժամյա, կրկնակի չափով:

3) Համաձայն 1 և 2 կետերի, կոմպենսացիայի վորոշված տոկոսը հաշվվում ե գումարի վրա, վորը ըստ տարիքի տրվում ե միայն այն որերի համար, յերը արտաժամյա վարձատրության առանձին հաշիվ չի կատարվում:

§ 39.

Ադմինիստրատիվ-տեխնիքական ու գրասենյակային բարձր վորակի պերսոնալին՝ միության դիտությամբ, թույլ ե տրվում վճարել բացի իրենց տարիֆային վարձից նաև լրացուցիչ վարձատրություն

(սպեցնադրավկա): Լրացուցիչ վարձատրութիւն ստանալու իրավունք ունեն միայն 14-րդ տարեֆաշին կարգից վոչ պակաս ստացողները:

§ 40.

Այն բանավորներն ու ներքին կարգի պերսոնալը, վորը չի աշխատում պայմանական վարձատրութեամբ (սպեյնո), ժամապահը (վախտենի) առանց պողվախտենու չի ստանում կոմպենսացիա կամ պրեմիալնի — ամեն ամիս վերջնական հաշվի մաքրման ժամանակ ստանում է ամսվա աշխատավարձից բացի, լրացուցիչ անփոփոխ ավելացումն (տվյորդայա նադբավկա) համաձայն այս պայմոնագրին կցված № 8 հավելման:

Ծանոթութուն. Անփոփոխ ավելացումն (տվյորդայա նադբավկա) իր ուշժը պահպանում է մինչև 1927 թ. հոկտեմբերի 1-ը:

Մ Ա Ս V.

Ա Ր Ձ Ա Կ Ո Ի Ր Դ Ն Ե Ր Ը

Ի լրացում Ա.Ճ. Որ. Կոդ. 91, 114-ից մինչ 120 հոդվածներին

§ 41.

Բոլոր աշխատավորներին, վորոնք Ազնավթի հիմնարկութեաններում անընդհատ աշխատել են $5\frac{1}{2}$ ամսից վոչ պակաս, Ազնավթը պարտավոր է տալ 1 անգամ տարվա ընթացքում հերթական արձակուրդ (ա) որավարձ ստացողներին — յերկու շաբաթվա բ) ամսավարձ ստացողներին — կես ամսվա: 18 տարեկանի չը-

հասած աշխատավորներին արձակուրդ է տրվում 1 ամսով:

Ծանոթութուն. Արտադրութեան պայմանների համաձայն, հիմնարկութեան ազմինիստրացիան կարող է արձակուրդ տալ $5\frac{1}{2}$ ամիս աշխատելուց առաջ, Գիչ-ի համաձայնութեամբ:

§ 42.

Աշխատավորներին իրավունք է տրվում, հավաքել իրենց արձակուրդը, բայց յերկու տարուց վոչ ավել և հավաքած արձակուրդով կարելի է ոգտվել 1 տ. $5\frac{1}{2}$ ամիս անընդհատ ծառայութեանից հետո:

Ծանոթութուն. — Իր արձակուրդը հավաքել ցանկացող աշխատավորը, հայտնում է ազմինիստացիային ներկա հիմնարկութեան արձակուրդներին հերթի մասին Գիչ-ի վորոշումը հայտարարելու ժամանակ:

§ 43.

Այն աշխատավորները վորոնք շարունակ աշխատում են առանձնապես փաստակար պայմաններում, հերթական արձակուրդի հետ միաժամանակ ստանում են նաև լրացուցիչ կես ամսվա կամ յերկու շաբաթվա արձակուրդ, համաձայն ներկա պայմանների § 41: Վնասակար արհեստների ցուցակը կցված է այս պայմանագրին (Հավել. № 9):

Ծանոթութուն. — Այն աշխատավորները, վորոնք աշխատել են փաստակար հիմնարկութեաններում (արտադրութեաններում) $5\frac{1}{2}$ ամսից պա-

կաս ու փոխադրվել են նորմալ պայմաններում աշխատելու, նույնպես և նրանք, վորոնք աշխատել են ֆնասակար հիմնարկութուններում ընդմիջումներով, վորը առաջ և յեկել աշխատավորին տեղափոխելուց նորմալ պայմաններում աշխատելու, այդպիսիներին լրացուցիչ արձակուրդ և տրվում համեմատական չափով, հաշվելով մեկ ուր արձակուրդ, մեկ լրիվ ամիս ֆնասակար հիմնարկութուններում աշխատելու համար:

§ 44.

Արձակուրդի ոգտագործելու ժամանակը, կարգը և հերթը վորոշում և ադմինիստրացիան կոմիտեի հետ ու հաստատում և Գեչ-ն:

Արձակուրդի ժամանակը վճարում և Ազնավթը, մինչև արձակուրդի սկսվելը, հաշվի առնելով աշխատավորի միջին աշխատավարձը և արձակուրդի տեղում լինելը:

Ծանոթություն 1) Հիվանդության պատճառով կամ սանատորիաներում բժշկվելու համար վորոշված կարգով աշխատավորին արձակուրդ տալը—հերթական կամ լրացուցիչ արձակուրդի հաշվի մեջ չի մտնում:

2) Անչափահասներին մինչև 18 տարեկանը, արձակուրդ և տրվում մայիս 15-ի ու հոկտեմբեր 15-ի միջև:

§ 45.

Յեթե իր հերթական արձակուրդին աշխատավորը գնում և Բագվի սահմաններից դուրս, ապա Ազ-

նավթը տալիս և նրան յերկու տարին մեկ անգամ ճանապարհորդական տոմս կամ դրամական նպաստ, փաստացի ճանապարհածախքի չափով, բայց վոչ ավել քան արժե 1000 վերստ յերկաթուղով կամ 1500 վերստ ջրով, մի ուղղությամբ (կոնեց) ճանապարհորդության համար Հ. Ս. Մ-ի սահմաններում:

Ծանոթություն.—ա) Այդ նպաստով ոգտվում են այն աշխատավորները, վորոնք ստանում են 12-րդ տարիֆային կարգից վոչ ավել:

բ) Այն աշխատավորը, վորը ճանապարհորդության համար փող և ստանում պարտավոր և ներկայացնել իր ճանապարհորդության ապացույցը, հակառակ դեպքում ճանապարհորդության համար արված փողը կպահվի նրա աշխատավարձից:

§ 46.

Յեթե աշխատավորը իր արձակուրդը ոգտագործելու համար գնում և Բագվի սահմաններից ու նրա շրջաններից դուրս, ապա փաստացիորեն ճանապարհին գտնվելու ժամանակը,—բայց յերկու շաբաթից վոչ ավել,—արձակուրդի հաշվի մեջ չի մտնում, բայց այդ ժամանակի համար վարձատրություն չի ստանում:

§ 47.

§ 46 նախատեսված ժամանակից ուշ վերադառնալը արձակուրդից, առանց հարգելի պատճառների, Ազնավթին իրավունք և տալիս գործից արձակել ուշացողին, առանց նախազգուշացման ու առանց վիճադնոյ նպաստի, ծառայության վերջը հաշվելով արձակուրդի վերջին օրը:

Ծանոթութիւն.— Վերադարձի համար արգելք հանդիսացող հարգելի պատճառներ են համարվում՝

ա) հիվանդութիւնը — տեղական Առողջ. Բաժնի վկայութեամբ:

բ) Աղետը, վորը հնարավորութիւն չի տվել աշխատավորին իր ժամանակին ուղևորվել — տեղական իշխանութեան որդանների վկայութեամբ:

գ) Ձերբակալումը կամ դատի կանչվելը — համապատասխան փաստաթղթերով վավերացված և այլն...

§ 48.

Հարգելի պատճառներով ուշացողը, բայց վոչ ավել քան յերկու ամսով, իր աշխատանքի իրավունքից չի զրկվում, բայց ուշացած ժամանակի համար վարձ չի ստանում:

§ 49.

Գործից արձակելու դեպքում, չնայած պատճառներին, աշխատավորին, վորին գործից արձակման ժամանակ իրավունք ունի հերթական արձակուրդի ($5\frac{1}{2}$ ամիս անընդհատ աշխատանք) տրվում է կոմպենսացիա չդրժարած արձակուրդի համար՝ հաշվի առնելով միջին աշխատավարձը և հասանելիք արձակուրդի տեղութիւնը, համաձայն ներկա պայմանագրի §§ 41 և 43-ի:

Այն դեպքում, յերբ գործից արձակվողներին — հերթական արձակուրդ ստանալու ժամանակը չի լրացել, տրվում է կոմպենսացիա, նրանց աշխատանքի համեմատական չափով. մի որվա միջին աշխատավարձը,

ամեն մի աշխատած ամսի համար՝ յերկու շաբաթվա կամ կես ամսով արձակուրդի իրավունքով ոգտվելու դեպքում, և յերկու որվա միջին աշխատավարձ՝ մեկ ամսա կամ 4 շաբաթվա արձակուրդի իրավունքով ոգտվելու դեպքում:

Ծանոթութիւն.— Յերկու շաբաթից պակաս աշխատող ու գործից արձակվողը, չդրժարած արձակուրդի համար, կոմպենսացիա ստանալու իրավունք չունի:

Մ Ա Ս Վ I.

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄՆԵՐԸ ՅԵՎ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱԾԱՆՔԸ

§ 50.

Աշխատավորներին, վորոնք ուղարկվում են շրջանից շրջան ժամանակավոր աշխատանքներ կատարելու համար հանքային մշակման սահմաններում կամ գործարանային շրջանը, Ազնալթը պարտավոր է տալ ճանապարհածախք մինչև աշխատանքի վայրը գնալու ու վերադառնալու համար:

Յեթե այդ աշխատանքները կատարելու համար անհրաժեշտ է ֆնալ մեկ որից ավել, նույնպես և մի վոր և է շրջանից Ապշերոնի թերակղզու սահմաններում, հանքերի հետախուզման վայր ուղարկելու, բացի ճանապարհածախսից տրվում է նաև սուտոնի, տարիֆային կարգի որավարձի կես չափով, ամեն մի գործուղման որի համար:

Ծանոթութիւն. Առանձին շրջաններ են համարվում՝ 1) Բ.-Հեյբաթ 2) Քաղաքի շրջ. 3) Փարգործարանային շրջ. 4) Սուրախանու շրջ. 5) Բի-

հաղագու շրջ. 6) Շուբանի 7) Լենինյան շրջ. 8) Զբխ 9) Արտյոմի կղզի 10) Ղալա 11) Պուտի 12) Մարգարյան-Բզովսի 13) Ղարադաղ ու առանձին հետախուզման հրապարակներ:

բ) Սուտոչնիներ չեն տրվում՝ ա) այն դեպքում, յերբ շրջանից շրջան գնալը մշտնում է աշխատավորի մշտական պարտականությունների մեջ: բ) Յեթե գործուղվման վայրը, գործուղվողի մշտական բնակության տեղն է:

գ) Անչափահասները մինչև 18 տարեկանը ու մանուկներին կրճքով կերակրող կանայք չեն կարող գործուղվել, ուր ել վոր լինի նրանց մշտական ապրելու վայրը, առանց իրենց համաձայնության:

§ 51.

Ապշերոնյան թերակղզուց դուրս գործուղման դեպքում, աշխատավորները ամբողջ գործուղվման ընթացքում պահպանում են իրենց միջին աշխատավարձը և ստանում գործուղվման հետ կապված ծախքերը 1927 թ. հունվարի 14 ձ. խ. Ս. Մ. Կենտ. Գործ. Կոմ. և Ժ. Կ. խ. վորոշման համաձայն «Պաշտոնական գործուղումների մասին»:

Ծանոթություն.—Անչափահասները մինչև 18 տարեկան և մանուկներին կրճքով կերակրող կանայք չեն կարող գործուղվել, ուր ել վոր լինի նրանց մշտական մշտական ապրելու վայրը առանց իրենց համաձայնության:

§ 52.

Յեթե աշխատավորը իր մշտական ապրելու վայրից 800 սաժեն հեռու և ապրում, ապա Ապշավթը նրան պարտավոր է ձրի տոմս տալ, գոյություն ունեցող հաղորդակցության միջոցների համար (ելեքտրաքարշ, ելեքտրական յերկաթուղի, հանքային յերկաթուղի, ավտոբուս, բարկաս և այլն) փաստացի գործի դուրս գալու սրերի հաշվով, բայց վոչ ավել մեկ անգամից ամեն մի սրացույցային գործի դուրս գալու սրին բոլոր աշխատավորների համար, և վոչ ավել 42 անգամ ամսվա ընթացքում գործի դուրս գալուց 6 ժամյա վախտնի աշխատավորի համար:

1) Լենինյան, Սուբախանու և Բինադագու շրջանում աշխատողները ստանում են ճանապարհածախք— ա) Այն դեպքում, յեթե ապրում են այդ շրջաններից մեկում ու աշխատում են ուրիշ շրջանում հանքային յերկաթուղիների:

բ) Ստ. Բադինի ավանում, Բյուլ-Բյուլի կամ Ամիրաշան գյուղում ապրելու դեպքում— ելեքտրական յերկաթուղու և հանքային յերկաթուղիների:

գ) Քաղաքում կամ գործարանային շրջանում ապրելու դեպքում յերկաթուղային գծերի, բարկասի կամ ելեքտրաքարշի, յեթե յերկաթուղային կայանից մինչ բնակավայրը 800 սաժենից ավել է:

2) Բ.-Հեյրաթի շրջանում աշխատողները ստանում են ճանապարհածախք՝

ա) Հանքային կամ գործարանային շրջանում ապրելու դեպքում— հանքային յերկաթուղիների կամ յերկաթուղու, ելեքտրաքարշի կամ բարկասի, յեթե

վերջինը յերկաթուղու կայանից կամ նավահանգստից մինչև աշխատավայրը 800 սաժենից ավել է:

բ) Քաղաքում ապրելու զեպքում — հանքային յերկաթուղիներին, բարկասի կամ ելեքտրաքարշի յեթեքնակութեան վայրից մինչև աշխատավայրը 800 սաժենից ավել է:

3) Ֆար-գործարանային շրջանում աշխատողները ստանում են ճանապարհածախք՝

ա) Քաղաքում ապրելու զեպքում — բարկասի կամ ելեքտրաքարշի, յեթեքնակութեան վայրից մինչև աշխատավայրը 800 սաժենից ավել է:

բ) Հանքային շրջանում ապրելու զեպքում — հանքային յերկաթուղիներին և (ելեքտրաքարշի) յեթեքնակութեան վայրից մինչև աշխատավայրը 800 սաժենից ավել է:

գ) Սե Քաղաքում ապրելու և Սե Քաղաքում աշխատելու զեպքում կամ ընդհանրապես — ելեքտրաքարշի, յեթեքնակութեան վայրից մինչև աշխատավայրը 800 սաժենից ավել է:

Ծանոթություն՝ 1) Տոմսակները տրվում են միայն աշխատավարձերին և բացառապես գործի գնալու ու գործից վերադառնալու համար:

2) Յեթեքնակութեան վայրից մինչև աշխատավայրը մի քանի ելեքտրաքարշի գծեր են անցնում, ապա աշխատավարձերն տրվում է բոլոր գծերի տոմսակներ միայն այն զեպքում, յեթե այդ գծերից ամեն մեկով նա ստիպված է գնալ 800 սաժենից ավել:

3) Յեթե գոյութիւն ունի յերկու ելեքտրաքարշի դիմ և աշխատավարձ իրավունք ունի

ստանալու նրանցից մեկի տոմսը, ապա նա ստանում է այն գծի տոմսը, վորը ավելի հարմար է գտնում իրեն համար:

4) Քաղաքի գծով ճանապարհածախք ստանում են մինչև 10 կարգ ստացող աշխատավորները:

5) Տոմսերը տրվում են ամեն ամիս, ամսի սկզբին:

Մ Ա Ս VII.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԺԱՄԵՐՆ ՈՒ ՀԱՆԳԻՍՏԸ.

Ի լրացում ԱԵ. Որ. Կադ. 94-ից մինչ 96-ը, 98-ից մինչ 102-ը, 109-ից մինչ 113-ը, 134-ից մինչ 136-ը վարուվում է՝

§ 53.

Աշխատավորի առողջութեան համար, Ապրիլի 1-ի առանձնապես ֆլատակար ձեռնարկութեան հետևում, նորմալ բանվորական որվա տեղութեանը կրճատվում է այն գործերի պրոֆեսիաների համար, վորոնց ցուցակը կցված է այս պայմանագրին (հավել. № 11):

§ 54.

Գիշերվա աշխատանքի ժամանակը կրճատվում է 1 ժամով: Վախտենի աշխատավորներին գիշերվա աշխատանքներին տեղութեանը հավասարեցնում է ցերեկվա աշխատանքներին ժամերին և այդ զեպքում գիշերվա ամեն մի աշխատած ժամի վարձատրութեանը համապատասխան կերպով ավելացվում է (1 գիշերվա ժամի համար վճարվում է վորպես ⁸/₇ ցերեկվա ժամ,

նորմալ 8 ժամյա բանվորական որվա դեպքում և վորպես 6/5 — 6 ժամյա որվա դեպքում)։

Ծանոթություն.— Գիշերային ժամանակ ե համարվում՝ յերեկոյան ժամը 10-ից մինչև առավոտվա 6.ը։

§ 55.

Ամսվա սովորական օրերին, բանվորները ու ծառայողների գործի դուրս չը գալը—համարվում է պրոպուս։ Սովորական օրերին գործի դուրս չելած բանվորին կամ ծառայողին յեթե աշխատանք չի տրվում—ապա այդ պրոպուս չի կարող համարվել և այդ օրերի համար նրանց վարձատրություն տրվում է։

Ծանոթություն.— Հանքային յերկաթուղային վարչության հաղորդակցության ու տյագային աշխատավորների գործի դուրս գալու քանակը ու վարձատրության չափը ղեկավարվում է աշխատանքների սյունյակով (գրաֆիկա բաբոտ)։

§ 56.

Հանքային յերկաթուղային վարչության աշխատավորների աշխատանքի ու հանգստյան ժամերը ղեկավարվում են այս պայմանագրին կցված համաձայնությամբ (հավելում № 9)։

Մ Ա Ս V III.

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ի լրացում Աշ. Որ. Կող. 86, 103—108, 128—134, 138—145 հոդվածների վերոշվում է։

§ 57.

Արգելվում են սխտեմատիկ արտաժամյա աշխատանքներ—նրանք թույլ են տրվում բացառիկ դեպքերում, վորպես ժամանակավոր միջոց՝ միության համաձայնությամբ ու Ա. Ս. Մ. Աշխ. Ժողկոմի որոշանքների վավերացմամբ։

§ 58.

Այն աշխատավորներին, վորոնց աշխատանքները ֆառակար աղբեցություն են թողնում աշխատավորի վրա, Ազնավթը պետք է տա ուժեղացրած սնունդ (ուսիլեննոս) կամ հատկապես չեղօքացնող սնունդ, այն պրոֆեսսիաների համար, վորոնց ցուցակը կցված է այս պայմանագրին (հավելում № 13)։ Այդ բոլորը դրամական կոմպենսացիայով փոխարինելը թույլ չի տրվում։

§ 59.

Ծանոթություն.— Սպեց հագուստը համարվում է հիմնարկության սեփականություն ու նրա հանձնելը աշխատավորին, նշանակվում է հաշվեգրքույի մեջ (ռասչոտնայա կնիժկա)։

§ 60.

Այն դեպքում, յեթե աշխատավորի սեփական զգեստը, կոշիկը, փչանում է, կամ վոչնչանում է (հրդեհ, շատրվան և այլն), այդպիսի դեպքերի ժամանակ աշխատավորը ստանում է կոմպենսացիա, իրերով, կամ դրամով վճարվում է նրանց փաստացի արժեքը։

Կոմպենսացիա վճարելու դեպքում, փչացած իրերը հանձնվում են հիմնարկութեանը: Փոխարինելու անհրաժեշտութեանը ու կոմպենսացիայի չափը վորոշում է ԳԿՀ-ն:

§ 61.

Այն բանվորները, վորոնք աշխատում են առանձնապես կեղտոտ աշխատանքների վրա, ստանում են սպեց-սապոն: Այն աշխատանքների ու պրոֆեսիաների ցուցակը, վորոնք պետք է ստանան սպեց-սապոն, վորոշվում է Ազնավթի ու միութեան համաձայնութեամբ, իսկ քանակը ըստ Աշխատողի վորոշված չափերի:

§ 62.

Ազնավթի այն հիմնարկութեաններում ու ձեռնարկներում, ուր այդ անհրաժեշտ է, պետք է կառուցվեն բավական չափով լվացարաններ փակ շենքերում ու պետք է տրվեն սապոն, ջուր ու մաքուր սրբիչներ, նույնպես և յեռացրած ջուր տակառով, բավականաչափ սառեցրած: Աշխատավայրերում բավական չափով պետք է կառուցվեն առողջապահութեան պահանջներին համապատասխանող արտաքնոցներ, առանձին՝ տղամարդկանց ու կանանց համար:

§ 63.

Ազնավթը հատկացնում է բանվորներին ու ծառայողներին սանիտարա-տեխնիքական պահանջներին համապատասխան շենք, սնունդ ընդունելու համար:

§ 65.

Ազնավթի բոլոր ձեռնարկներում, աչքի ընկնող տեղ պետք է կախված լինեն արտադրական սանիտարային ու ապահովութեան տեխնիկայի կանոններն ու հրահանգները, նույնպես և պլակատներ, տրամադրված ու դժբախտութեան դեպքերում առաջին ոգնութեան հասցնելու մասին:

§ 66.

Աշխատավորի մահվան դեպքում, նրա ընտանիքը, բացի մինչև իր մահվան որը աշխատավորին հասնող աշխատավարձից, ստանում է նաև նպաստ աշխատած տարիների համար համաձայն ներկա պայմանագրի § 10 «2» կետի—վիսադնոյ նպաստ աշխատավորի կես ամսվա տարիֆային կարգի չափով և բացի դրանից նրա յերկու ամսվա տարիֆային վարձը, բայց վոչ պակաս վեցյերորդ կարգի յերկու վարձից: Յեթե աշխատավորի մահը առաջ է եկել աշխատանքի ժամանակ ստացած հաշմութեանից, կամ պատահել է նրա պաշտոնական պարտականութեանները կատարելու ժամանակ, ապա լրացւցիչ վարձատրութեանը տրվում է 4 ամսվա տարիֆային վարձի չափով, բայց վոչ պակաս 6-րդ կարգի աշխատավորի 4 ամսվա առճիկից:

Ծանոթութիւն. — Այդ նպաստը տրվում է Սոց. Ապահով. տված նպաստից անկախ:

Մ Ա Ս IX.

ԱՆՁԱՓԱՀԱՍՆԵՐՆ ՈՒ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԸ

Ի լրացում Աւիս. Որ. Կող. 75, 105, 121-ից մինչ 128 հոդվածների վերջում ե.

§ 67.

Վորակյալ ույժերի պակասը նորմալ չափերով լրացնելու նպատակով մինչև 1927 թ. Հունվարի 1-ը Ազնավթի ձեռնարկների ու Գորպրոմուշի ուսումնարաններում գտնվող անչափահասների ու աշակերտների թիվը պահպանվում է մինչև այս պայմանագրի ժամկետի վերջնապարբերակը:

Ծանոթություն.—1. Արտադրության շտատների կրճատման դեպքում անչափահասների ու չափահաս բանվորների միջև վորոշված թիվը վոշ մի փոփոխության չի յենթարկվում: Այն աշակերտները, վորոնք 2 տարուց ավել սովորում են, շտատների կրճատման ժամանակ չեն կարող արձակվել:

2. Գորպրոմուշի ուսումնարանների աշակերտները մտնում են անչափահասների բրոնի մեջ մինչև ուսման ավարտելը:

3. Բրոնից դուրս բերված աշակերտները—անչափահասները, ձեռնարկություններից արձակման չեն յենթարկվում ու մտցվում են ձեռնարկների մշտական շտաբի մեջ:

§ 68.

Ձեռնարկություններում, կամ Գորպրոմուշի ուսումնարաններում աշխատող անչափահասների և աշա-

կերտների սկզբնական կարգը վորոշվում է 1-ին կարգից: Անչափահասներն ու աշակերտները 1 տարի սովորելուց ու Միության ու Ազնավթի հաստատված ծրագրով ու հրահանգով համապատասխան քննություն տալուց հետո փոխադրվում են յերկրորդ կարգը: Քննության ծրագիրն ու հրահանգը կցված է այս պայմանագրին (Հավելում № 15, 16):

Հետագայում կարգից կարգ տեղափոխելը կատարվում է ամեն մի 6 ամսից հետո, նույն ծրագրով ու հրահանգով:

Ծանոթություն.—Առանձին բացառիկ դեպքերում, քննությունը կարող է կատարվել և վորոշված ժամանակից առաջ:

§ 69.

Աշակերտ ֆալու ժամանակը, ձեռնարկությունների մեջ սովորելու դեպքում բարձր վորակի համար վորոշվում է 4 տարուց վոշ ավել, իսկ Գորպրոմուշի ուսումնարաններում սովորելու դեպքում—3 տարի:

Ծանոթություն.—Աշակերտին մեկ ձեռնարկությունից մյուսը տեղափոխելու դեպքում առաջին ձեռնարկում նրա սովորած ժամանակը մտցվում է հաշվի մեջ:

§ 70.

Անչափահասների աշխատավարձը կրճատված բանվորական որվա համար վճարվում է, վորպես համապատասխան կարգի աշխատավորի լրիվ բանվորական որվա վարձը:

Մ Ս Ս X I.

ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

§ 76.

Աշխատանքից չազատված կոմիտեի անդամները հարկավոր յեղած ժամանակ պետք է ազատվեն աշխատանքից, ամեն մի առանձին ղեպքում ձեռնարկության ազմիրնիստրացիային հայտնելով:

§ 77.

Ազնավթը պարտավորվում է սկզբնական (պերվիշնի) միացյալ կոմիտեների ու միության կենտրոնական վարչության համար ձրիաբար կահավորված շենքեր հատկացնել, վառելիքով ու լուսավորությամբ, ուղղակի հեռախոսներ միացյալ կոմիտեների ու տեխնիկապես հնարավոր չափերով, տնտեսական մասերի կոմիտատորների հետ կապված հեռախոսներ առաջնական կոմիտեներին:

§ 78.

Կոմիտեները պահելու համար Ազնավթը ամեն ամիս վճարում է ձեռնարկներում վճարված աշխատավարձի գումարից մեկ և իննը տասյերորդական (1,9) տոկոս. վճարը տրվում է միացյալ կոմիտեներին:

§ 79.

Պրոֆեսսիոնալ, կուսակցական, խորհրդային ու կոոպերատիվային օրգանները ժողովի կանչված միության անդամներին Ազնավթը ամեն ժամանակ ազատում է գործից: Կորցրած ժամանակի վարձը ամեն անգամ կանչվելը հաստատող փաստաթուղթ ներկայա-

դնելուց հետո վճարում է Ազնավթը միջին աշխատավարձի հաշվով, բայց վոչ պակաս նրա տարեֆային կարգից:

§ 80.

Այս պայմանագիրը կազմվում է յերեք օրինակից յերկու կողմերի ստորագրությամբ և վորոշված կարգով վավերացվում:

§ 81.

Այս պայմանագիրը պետք է տպագրվի Ազնավթի հաշվին ու հանձնվի միությանը 9000 օրինակ ուսուրեն լեզ. 3500 օրինակ թուրքերեն լեզ. և 1000 օր. հայերեն լեզվով. նույնպես և պլակատի ձևով հազարական օրինակ ամեն մի լեզվով:

«Մ Ի Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. Գուսին
Վարչության քարտուղար՝ Ո. Ա. Զեյնալով
Տեղ-ի վարիչ՝ Պ. Մեհկով.

«Ա. Զ. Ն. Ա. Վ. Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. Բաբինով
Վարչության անդամներ՝ Լավրենցյով յեվ Ռիսկին
Ազնավթի Աշխ. Եկոն. Բաժնի Վարիչ՝ Բ. Շեյնին.

Հավաքական պայմանագրի § 2-ի
Հավելում № 1

ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱՏԻՎ-ՏԵԽՆԻԲԱԿԱՆ ՊԵՐՍՈՆԱԼԻ ՈՒ ԳՐԱ-
ՍԵՆՅԱԿԱՅԻՆ ԲԱՐՁՐ-ՎՈՐԱԿՅԱԼ ՊԵՐՍՈՆԱԼԻ ԱՆՁԱՆՅ
ՅՈՒՅԱԿԸ, ՎՈՐՈՆՅ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐ ՅԵՎ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐ
ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՈՒ ԳՈՐԾԻՅ ԱՐՁԱԿԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ Ե
ՏՐՎՈՒՄ.

1. Ազնավթի վարչության նախագահ 1
2. Ազնավթի վարչության Փոխնախագահ 1
3. Վարչության Անդամ, գլխ. Տեխնիք. Տեսուչ . . . 1
4. Վարչության Անդամ, Տեխնաբի Տեսուչ 1
5. Վարչության Անդամ, ֆինանսական բաժնի
վարիչ 1
6. Նավթգազ գործարանների վարչության Դի-
րեկտոր 1
7. Ապրանքային վարչության Դիրեկտոր 1
8. Գլխավոր Հաշվապահ 1
9. Ազնավթի Դործերի վարիչ 1
10. Հանքային գրուպաների կառավարիչներ 6
11. Դործարանային գրուպաների կառավարիչներ 3
12. Հորափորության Գլխավոր գրասենյակի կա-
ռավարիչ 1

13. Սուբախանու, Բիրի-Հեյբաթի և Բինադադու
Հորափորության գրասենյակների կառավա-
րիչներ 3
14. Հանքային յերկաթուղիների Պետ 1
15. Ավտո-Տրանսպորտի կառավարիչ 1

Ը ն դ ա մ ե ն ք 24

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. Ա. ԳՈՒՏԻՆ.
Վարչության Քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՑՆԱԼՈՎ.
Միության Տեղ-ի վարիչ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

« Ա Ձ Ն Ա Վ Թ »

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.
Վարչ. Անդամ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՎ, ՅԱ. ՐԻՍԿԻՆ.
Աշխատանքի եկոնումիկ Բաժնի վարիչ՝ Բ. ՇԵՑՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 7-ի
Հավելում № 2.

ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ԳՆԱՀԱՏՈՂ-ԿՈՆՖԼԻԿՏԱՅԻՆ ՀԱՆՁ-
ՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

§ 1. Հավաքական պայմանագիրը ու Ազնավթի
և Միության միջև կնքված լրացուցիչ համաձայնու-
թյունները կյանքի մեջ անցկացնելու ու այդ պայ-
մանների գործադրման հետ կապված վեճերն ու կոն-
ֆլիկտները վճռելու համար, Ազնավթի ձեռնարկներում
կազմակերպվում են Գնահատող-Կոնֆլիկտային Հանձ-
նաժողովներ (Գ.Կ.Հ.):

§ 2. Գ.Կ.Հ. կազմակերպվում են հետևյալ ձեռ-
նարկություններում:

Բ ա լ ա խ ա ն ու շ ը ա ն ու մ.

1. Հանքային գրուպ. Վարչության կից
2. Զինովյեվի ան. մեխանիքական արհեստանոցի կից
3. Շինարարական բաժնի կից
4. Ապրանքային Վարչության կից
5. 10-րդ հանքին կից (Սորազան)

Ս ա բ ու ն չ ու շ ը ա ն ու մ

6. Հանքային գրուպ. Վարչության կից
7. Բուդյոննու ան. մեխանիկ. արհ. »
8. Տրոցկու ան. » » 101 հողամաս.
9. Տուրքինային հորափորության բաժնի կից
10. Շինարարական բաժնի կից

Ռ ա մ ա ն ու շ ը ա ն ու մ

11. Հանքային գրուպ. Վարչության կից
12. Ստալինի ան. մեխ. արհեստանոցի կից
13. Շինարարական բաժնի կից

Լեկինյան շրջանի հորափորության բաժնում

14. Գլխավոր գրասենյակի Տնտեսբաժնի կից
15. Բալախանու գրասենյակի (մեծ Հեղեմեբեր) մեխ.
արհեստ. հետ) կից
16. Լին Սաբունչու գրասենյակի (Իլիչի ան. մեխ.
արհեստ. հետ) կից
17. 11-րդ Սաբունչու գործարանի (Ֆրունզեի ան. մեխ.
արհեստ.) կից
18. Բամանու գործարանի (Կարմիր Պրոլետարիի մեխ.
արհեստ. հետ) կից
19. Բիկովի ան. Կենտրոնական մեխանիկ. արհեստա-
նոցի կից
20. Իզոլյացիայի բաժնի (Ենգելսի ան. մեխ. արհեստ
հետ) կից

Ս ու ռ ա խ ա ն ու շ ը ա ն ու մ

21. Հանքերի գրուպ. Վարչության կից
22. «Ղալա» հանքի կից
23. Մեխանիկայի բաժնի կից
24. Լին մեխանիկական արհեստանոցի կից
25. Շինարարական բաժնի կից
26. Ֆրունզեի ան. մեխանիկ. արհեստանոցի կից

Բ ի բ ի - Հ յ բ ա թ ի շ ը ա ն ու մ

27. Հանքային գրուպ. Վարչության կից
28. 10-րդ հանքի (Արտեյոմի կղզի) կից

29. Հոկտեմբերյան Հեղափոխութեան ան. կենտրոն.
մեխանիկական արհեստանոցի կից
30. Բուխտայի № 3 մեխանիկ. արհեստանոցի կից
31. Շինարարական գրասենյակի կից
32. Հորափորական բաժնի կից
33. Հորափորական բաժնի II-րդ մեխանիկական ար-
հեստանոցի կից
34. Հետախուզական հորափորման բաժնի կից

Բ Ի Ն Ա Պ Ա Ղ Ո Ւ Ե Ր Ջ Ա Ն Ո Ւ Մ

35. Հանքային գրուպ. վարչութեան կից
36. Կենտրոնական մեխանիկ. արհեստանոցի կից
37. Հորափոր. բաժնի հորափոր. պարտիաների կից
38. Մեխանիկական արհեստանոցի և Հորափորման
Բաժնի Տնտեսբաժնի կից

Շ Ո Ւ Բ Ա Ն Ո Ւ Ե Ր Ջ Ա Ն Ո Ւ Մ

39. Վոլոդարսկու ան. 6-րդ նավթահանքի կից
40. Փութայի հետախուզման կից
41. Ղարադաղի հետախուզման կից

Ն Ա Վ Բ Ղ Տ Ո Ղ Գ Ո Ր Ժ Ա Ր Ա Ն Ն Ե Ր Ո Ւ Մ

42. Նավթգտող գործարանների վարչութեան կից
43. I-ին գրուպ. ռեմոնտային բաժնի կից
44. Գործարանների II-րդ գրուպայի կից
45. II-րդ գրուպ. ռեմոնտային բաժնի կից
46. Գործարանների III-րդ գրուպայի կից
47. Թթվածին-կարբիտային գործարանի կից
48. Ապրանքային վարչութեան կից

Ք Ա Պ Ա Ֆ Ի Ե Ր Ջ Ա Ն Ո Ւ Մ

49. Ազնավթի Գլխավոր Գրասենյակի կից
50. Ուտիլիզացիոն բաժնի կից

Տ Ր Ա Ն Ա Յ Ո Ր Տ Ի ՈՒ Տ Ե Խ Ս Ն Ա Ր Ի Կ Ի Կ

51. Հանքուղիների շարժի ծառայութեան ու վարչու-
թեան կից
52. Հանքուղիների ուղիի ծառայութեան կից
53. Զարբատի դեպոյի կից
54. Ազնավթի կենտրոնական գարաժի կից
55. Ավտո-րեմոնտային գործարանի կից
56. Ավտո-Տրանսպորտի Խճուղիի հոգամասի կից
57. Գլխավոր Պահեստի ու Ազնավթի Տեխնաբի կից

Խ Ա Ն Ղ Ե Լ Ա Ղ Ո Ւ Մ

58. Նավթի հետախուզման կից

Գ. Կ. Հ. - Ի ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐՐ

§ 3. Գ. Կ. Հ. - ն քննում ու հաստատում է ազմի-
նիստրացիայի առաջարկած արտադրութեան չափն ու
սղեյնի գնահատումը:

Ծանոթութեամբ. Արտադրութեան չափն ու
սղեյնի գնահատումները մշակում են Տեխնիկ.
Զափավորմ. որդանները, ձեռնարկութեան կամ
հիմնարկութեան ազմինիստրացիան ու ներկա-
յացվում է նրանց կողմից Գ. Կ. Հ. - ին՝ հաստատ-
ման համար:

§ 4. Գ.Կ.Հ.-ն կողմերի գլխավոր գեպքում քննում է ադմինիստրացիայի վորոշված պրոֆեսսիոնալ փորձի համապատասխան լինելը աշխատանքի ընդլայնման: Փորձը կատարելու կամ նոր աշխատանքի ընդունվողի քննությունը կամ բարձր կարգ անցնելու ցանկությունը քննություն յենթարկվողի աշխատանքներին հետևելը նույնպես և փորձի ու քննություն հետևանքների գնահատումը կատարում է բացառապես ադմինիստրացիան:

Ծանոթություն. Աշխատավորների վեճերը, վորոնք յենթարկվել են քննության կամ փորձի, նրանց բարձր կարգ տեղափոխելու համապատասխան լինելը պարզելու համար, վորոշում է Գ.Կ.Հ.-ն:

§ 5. Գ.Կ.Հ.-ն հաստատում է արձակուրդների կարգն ու հերթը:

§ 6. Գ.Կ.Հ.-ն ստուգում է ինչպես առանձին աշխատավորների, նույնպես և աշխատավորների խմբերին վճարված աշխատավարձի ճշտությունը՝ հանքվածի միջոցով նրանց արած գլխավոր գեպքում:

§ 7. Բոլոր վեճերը (կոնֆլիկտները), վորոնք առաջ են գալիս ձեռնարկություններում կամ հիմնարկություններում, հավաքական պայմանագրի, լրացուցիչ համաձայնությունների և կամ ներքին կանոնադրության առանձին կետերի գործադրման շուրջը, քննում ու վորոշում է Գ.Կ.Հ.-ն,

Ծանոթություն. Վեճերը—հավաքական պայմանագրի դեմ, նրա առանձին կետերի վերացման կամ նոր կետեր մտցնելու պահանջը, նույնպես

և կոնֆլիկտները, վորոնք առաջ են գալիս աշխատանքի և սոցիալ-ապահովության տրեքների խախտման հիման վրա—Գ.Կ.Հ.-ի քննություն յենթարկվում:

Գ.Կ.Հ.-ի Կ.Ս.Ձ.Մ.Ը,

§ 8. Գ.Կ.Հ.-ն կազմվում է հավասարության սկզբունքներով չորս անդամներից բաղկացած: Յերկու ներկայացուցիչ Միությունից և յերկու ներկայացուցիչ ձեռնարկությունից:

§ 9. Գ.Կ.Հ.-ի ներկայացուցիչները նշանակվում են կողմերը:

Ծանոթություն. Կողմերը ամեն ժամանակ կարող են հետ կանչել իրենց ներկայացուցիչներին, միաժամանակ նրանց փոխարինել ուրիշներով:

§ 10. Բանվորների ու ծառայողների կողմից Գ.Կ.Հ. անդամները (Գ.Կ.Հ.-ի բանվորական մասը) հաստատվում է համապատասխան Միացյալ Կոմիտեի կողմից ու կարող են հետ կանչվել միայն նրա համաձայնությամբ: Գործկոմի վերընտրության հետ դադարում է և նրանց կողմից ընտրված Գ.Կ.Հ.-ի անդամների լիազորությունը:

§ 11. Գ.Կ.Հ.-ի անդամների աշխատանքները տարվում են աշխատանքի ժամերին ու վարձատրվում Ազգային կողմից, նրանց միջին աշխատավարձի չափով:

§ 12. Գործավարություն համար Գ.Կ.Հ.-ն պետք

և ունենա տեխնիկական քարտուղար, վորին պետք է փարձատրի Ազնավթը:

§ 13. Գ.Կ.Հ.-ն չունի իր տեխնիկական կազմը ու իր կարիքների համար ոգտվում է ձեռնարկության կամ հիմնարկության կազմով:

ԳՈՐԾԻ ՔՆՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ Գ.Կ.Հ.-ՈՒՄ:

§ 14. Գ.Կ.Հ.-ի նիստերը կատարվում են հրապարակորեն:

Ծանոթութուն. Գ.Կ.Հ.-ի վորոշմամբ կարող են լինել փակ նիստեր,

§ 15. Գ.Կ.Հ.-ի նիստերը լինում են կարևորության չափով և ամեն կողմի ներկայացուցիչները պարտավոր են ներկայանալ նիստերին ըստ հակառակ կողմի պահանջի:

§ 16. Գ.Կ.Հ.-ին ուղված բոլոր հարցերը պետք է վճովեն վոչ ուշ քան 72 ժամից (3 սր) հաշվելով գործը հանձնաժողովին ուղղված օրից:

§ 17. Գ.Կ.Հ.-ն չունի մշտական նախագահ ու քարտուղար: Գ.Կ.Հ.-ի նիստերի ժամանակ կողմերի ներկայացուցիչները նախագահում ու քարտուղարի պարտականություններ են կատարում հերթով: Միևնույն նիստին չեն կարող նախագահն ու քարտուղարը միևնույն կողմից լինել:

§ 18. Գ.Կ.Հ.-ն քննում է Գործկոմի ու Գործկոմի միջոցով ուղղված դիմումները, իսկ ուր նրանք չլուրջ, լիազորների միջոցով, մի խումբ աշխատավորների

բի, առանձին աշխատավորի ու ադմինիստրացիայի դիմումները:

§ 19. Գ.Կ.Հ.-ի ամեն մի կողմը իրավունք ունի հրավիրել նիստերին տեղյակ անձանց, յեթե նույն իսկ այդպիսիները աշխատելիս չլինեն նույն ձեռնարկության կամ հիմնարկության մեջ:

Հրավիրված տեղյակ անձինք ոգտվում են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

§ 20. Գ.Կ.Հ.-ում հարցերը վճուրու համար, կողմերը (բանվորական մասն ու ադմինիստրացիայի ներկայացուցիչները) ունեն հավասար թվով ձայներ:

§ 21. Գ.Կ.Հ.-ում քննված բոլոր հարցերը համարվում են վճուրած, յեթե նրանց մասին միաձայն վորոշում է կայացված:

§ 22. Կողմերի համաձայնությամբ կայացված Գ.Կ.Հ.-ի վորոշումները, պարտադիր են յերկու կողմերի համար ու կյանքի մեջ պետք է մտցվեն Գ.Կ.Հ.-ի վորոշման մեջ նշանակված ժամանակից:

23. Յեթե կողմերից մեկը հրաժարվում է կամովին կատարել Գ.Կ.Հ.-ի վորոշումները, վորոշումը կատարելու մեջ շահագրգռված կողմը 48 ժամվա ընթացքում ուղղում է Գ.Կ.Հ.-ի վորոշումը Աշխ. Դատարանը, վորոշումը ի կատար ածելու համար:

§ 24. Յեթե Գ.Կ.Հ.-ում համաձայնության չեն գալիս, ապա վիճելի հարցը նրան վերաբերվող բոլոր փաստաթղթերի ու նյութերի հետ միասին, 48 ժամվա ընթացքում ուղղվում է Միության միջոցով կոնֆլիկտ-

ների համար վորոշված կարգով նրան ուղղութիւն տալու համար:

§ 25. Գ.Կ.Հ. նիստերի արձանագրութիւններն պատճենները ուղարկվում են Միութիւն, յերեք օրվա ընթացքում:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչութեան 'Նախագահ' Ս. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչութեան Քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՑՆԱԼՈՎ.

Միութեան Տեղ-ի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա Զ Ն Ա Վ Թ»

Վարչութեան 'Նախագահ' Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. Անդամներ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՅՎ, ՅԱ. ՐԻՍԿԻՆ.

Աշխատ. Եկոմոսիկ. Բաժնի Վարիչ՝ Բ. ՇԵՑՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 10-ի
Հավելում № 3.

Հ.Խ.Ս.Մ.-ի ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ԿՈՄԻՏԵՅԻ ՅԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԿՈՄԻՍՍԱՐՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ «ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՈՒ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ».

Հ.Խ.Ս.Մ.-ի Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն և Ժողովրդական Կոմիսսարների Խորհուրդը վորոշում ե՝

1. Ժամանակավոր բանվորներ ու ծառայողներ են համարվում՝ ա) այն բանվորներն ու ծառայողները, վորոնք վարձվում են կամ վորոշ, յերկու ամսվա սահմաններում ժամանակով, կամ անորոշ ժամանակով, բայց վոչ ավել յերկու ամսից. բ) այն բանվորներն ու ծառայողները, վորոնք վարձվում են թեև ավելի քան յերկու ամսով, բայց վոչ ավել չորս ամսից, ժամանակավորապես բացակայող աշխատավորների փոխարեն, վորոնց վերապահվում ե իրենց պաշտոնը:

2. Աշխատավորները, վորոնք վարձվում են վորպես ժամանակավոր բանվորներ ու ծառայողներ, պետք ե այդ մասին նախազգուշացվեն, աշխատանքի պայմանագիրը կնքելու ժամանակ:

3. Ժամանակավոր բանվորների ու ծառայողների վրա ընդհանուր աշխատանքի լրենագրութիւնները տարածվում են բացի այն կետերից, վորոնք հիշված են այս վորոշման հետագա հոդվածներում:

4. Ներկա ձեռնարկութեան, հիմնարկութեան կամ տնտեսութեան մեջ գոյութիւն ունեցող հալածական պայմանագիրը (տարիֆային համաձայնութիւն) տալովում եւ ժամանակավոր բանվորները ու ծառայողները վրա միայն այն դեպքում ու սահմաններում, վորը նախատեսուիւմ եւ այդ պայմանագրով (համաձայնութեամբ):

5) Ժամանակավոր բանվորներին ու ծառայողներին տրվում են հաշվեկրթական (բառնաւորայա կնիք-կա) անկախ նրանց վարձելու ժամանակից. յետե վարձվողը վարձված եւ ավելի քան յերկու շաբաթ ժամանակով կամ փաստացիորեն յերկու շաբաթից ավելի եւ աշխատել:

6. Վարձվողի կողմից աշխատանքի պայմանագիրը կարող եւ լուծվել—նախադգուշացնելով այդ մասին վարձողին մի որ առաջ:

7. Յետե ժամանակավոր բանվորներն ու ծառայողները վորոշ ժամանակով են վարձված, ապա աշխատանքի պայմանագիրը վարձողի կողմից կարող եւ լուծվել՝ ա) Ձեռնարկութեան, հիմնարկութեան կամ տնտեսութեան մասնակի կամ ամբողջական լիկվիդացիայի դեպքում, նույնպէս եւ ձեռնարկութեան, հիմնարկութեան կամ տնտեսութեան աշխատանքների կրճատման դեպքում. բ) Արտադրական բնույթ կրող պատճառներով հիմնարկութեան կամ տնտեսութեան աշխատանքները մի շաբաթից ավել ժամանակով դադարեցնելու դեպքում. գ) Յետե վարձվողը անպետք եւ գտնվում այն աշխատանքի համար, վորի համար վարձված եւ. դ) Յետե վարձվողը աշխատանքի պայմանագրով իր վրա դրված պարտականութիւնները կամ ներքին կա-

նոնադրութեան որեւքները չի կատարում. յե) Յետե վարձվողը համապատասխան որգանների կողմից քրեական պատասխանատվութեան եւ յենթարկվում, իր աշխատանքի հետ անմիջական կապ ունեցող գործած արարքի համար, նույնպէս եւ այն դեպքում, յետե վարձվողը մի շաբաթից ավել ձերբակալվում եւ. ժ) Յետե վարձվողը առանց հարգելի պատճառների 3 որից ավել գործի չի դուրս գալիս—մի ամսվա ընթացքում. զ) Յետե վարձվողը ժամանակավորապէս աշխատանքի ընդունակութիւնը կորցնելու պատճառով մի շաբաթից ավել գործի չի դուրս գալիս եւ կամ յերեք որ միմյանց յետեից գործի չի դուրս գալիս ուրիշ հարգելի պատճառներով:

Ծանոթութիւն. Ներկա հոդվածում հիշված պատճառներով գործից արձակելու դեպքում, կարելի չէ նախապէս Գնահատ. Կոնֆլիկտ. Հանձնաժողովի վորոշումը, բայց վարձվողը իրավունք ունի բողոքելու արձակման դեմ կոնֆլիկտային կարգով ու անիրավացիորեն գործից արձակման բողոքը պետք եւ հայտնվի յերկու շաբաթից վոր ուշ, հաշվելով արձակման որից:

8. Ժամանակավոր բանվորներն ու ծառայողները, վորոշք վարձվում են վորոշ ժամանակով ու արձակվում են հիմնարկութեան, ձեռնարկութեան կամ տնտեսութեան լիկվիդացիայի, աշխատանքների կրճատման կամ մի շաբաթից ավել ժամանակով աշխատանքների դադարեցման պատճառով (հոդ. 7-րդ կետ «ա» եւ «բ») պետք եւ նախադգուշացվեն վարձողի կողմից, արձակումից յերեք որ առաջ. յետե չեն նախադգուշացվում,

նրանց տրվում և վիճադնայ նպաստ, 3 որվա միջին աշխատավարձի չափով:

Վերոշ ժամանակով վարձված ժամանակավոր բանվորների ու ծառայողների գործից արձակելու մնացած բոլոր դեպքերում (հոդ. 7-րդ կետ «գ» «դ» «յե» «զ» «ժ»)- նախազգուշացում կամ վիճադնայ նպաստ չի տրվում:

9. Յեթե ժամանակավոր բանվորներն ու ծառայողները վարձվում են անորոշ ժամանակով, ապա վարձողը իրավունք ունի պայմանագիրը լուծելու, յերբ կամենա առանց պատճառները բացատրելու, նախազգուշացնելով վարձվողին արձակումից մի որ առաջ, իսկ յեթե չի նախազգուշացրել, վճարելով աշխատավորին մի որվա միջին աշխատավարձ:

10. Յեթե աշխատանքի պայմանագիրը լուծվում և վարձողի իր վրա վերցրած պարտականությունների խախտման պատճառով, ապա վարձվողը իրավունք ունի վիճադնայ նպաստ ստանալու յերեք որվա միջին աշխատավարձի չափով, յեթե վերոշ ժամանակով և վարձված ու մի որվա միջին աշխատավարձ մնացյալ դեպքերում:

11. Յեթե ժամանակավոր բանվորի կամ ծառայողի աշխատանքները տեւում են մի շաբաթից ավել, ապա վարձվողի պահանջով նրա աշխատավարձը պետք և վճարվի շաբաթը մեկ անգամից վոչ ուշ:

Մանրորոշումն. Ներկա հոդվածի ուշժը չի տարածվում այն ժամանակավոր բանվորների ու ծառայողների վրա, վորոնք վարձվում են ժամանակավորապես բացակայող աշխատավորներին փոխարինելու համար (հոդ. 1-ին կետ «բ»),

12. Սխալ վճարված վարձատրության մասին յեղած բողոքները պետք և հայտնվեն վոչ ուշ քան մի ամսից, հաշվելով վարձատրությունը ստացած որից:

13. Յեթե ժամանակավոր բանվորը կամ ծառայողը վարձվում և վոչ ավել քան վեց որով, ապա այդ վեց որվա սահմաններում աշխատանքը շաբաթվա հանգստյան որերին կարող և կատարվել առանց Գնահատ. Կոնֆլիկտ. Հանձնաժողովի ու Աշխ. Վերատեսչութ. հաստատման ու վարձատրվում և պայմանավորված աշխատավարձի սովորական չափով:

Այդպիսի դեպքերում պարտադիր չե նաե աշխատանքի ժամերի կրճատումը շաբաթական հանգստյան որերի ու տոների նախորդակին:

14. Յեթե ժամանակավոր բանվորը ու ծառայողը չի կատարել աշխատանքը, վորը դադարեցվել և վարձողի կարգադրությամբ, ապա բաց թողված ժամանակի աշխատավարձը—բայց վոչ ավել քան մի շաբաթվա—վճարվում և նրան տարիֆային վարձի չափով. այլ դեպքերում վարձվողի կողմից նրանից անկախ պատճառներով չկատարված աշխատանքը նույնպես և վարձողի կարգադրությամբ չկատարած աշխատանքի մի շաբաթից ավել ժամանակի. բաց թողված ժամանակի վարձատրության չափը, վորոշվում և կողմերի համաձայնությամբ:

15. Յեթե ժամանակավոր բանվորներն ու ծառայողները դադարեցնում են իրենց աշխատանքները, կանչվելով որենքով նրանց վրա դրված 1925 թ. 18/X պարտադիր զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելու (С. 3. Союзa ССР 1925 г.

№ 62 стр. 463) նրանց պաշտոնն ու աշխատավարձը չի վերապահվում իրենց:

Նման դեպքերում միանվագ նպաստ է տրվում, մի ամսից ավել աշխատողին—մի շաբաթվա միջին աշխատավարձի չափով ու վեց ուրից ավել աշխատողին, բայց վոչ ավել մեկ ամսից—յերեք ուրվա միջին աշխատատեղի չափով:

Վեց ուրից պակաս աշխատողին նպաստ չի տրվում:

16. Վարձողը պարտավոր չէ վճարել վարձողի աշխատավարձը նրա աշխատանքից բացակայելու ժամերի համար, յերբ նա մասնակցում է վերականգնողական աշխատանքի, պրոֆեսիոնալ ու կոոպերատիվային կազմակերպությունների կողմից կանչվող համագումարներին, կոնֆերանսներին ու լիազորների ժողովներին:

17. Յերբ ժամանակավոր բանվորները ու ծառայողները վարձողի կարգադրությամբ տեղափոխվում են մի աշխատավայրից մի ուրիշ տեղ աշխատելու, ապա վարձվողներին վճարվում է տեղափոխման ծախքերը: Կոմպենսացիայի մնացյալ տեսակները, նույնպես և տեղափոխման ժամանակի աշխատավարձի չափը վորոշվում է կողմերի համաձայնությամբ:

18. Վարձվողին պատկանող գործիքների մաշվելու համար կոմպենսացիան, կարող է կողմերի համաձայնությամբ մտցվել աշխատավարձի մեջ:

19. Ժամանակավոր բանվորներն ու ծառայողները արձակուրդի կամ փոխարենը կոմպենսացիայի իրավունքով չեն սպասվում:

20. Ժամանակավոր բանվորներին ու ծառայողներին տրվում է սպեց-հագուստ (ձեռնոցներ, գոգնոցներ և այլ) նախապաշտպանական պիտույքներ, արտադրություն վտանգից կամ վնասից պաշտպանվելու համար. (բեռավերատորներ, ակնոցներ և այլ) ՀԽՍՄ-ի Աշխտպիտի հատուկ հրահանգի համաձայն:

21) Ժամանակավոր բանվորների ու ծառայողների Սոց. ապահովությունը գեկավարում է Աշխ. ու Պաշտպ. Մոբհրդի հատուկ վորոշումով:

22. Սույն վորոշման ուժը չի տարածվում հետևյալ դեպքերում. ա) յերբ ժամանակավոր բանվորը կամ ծառայողը աշխատել է համապատասխան 1 հոդ. «ա» և «բ» կետերի ժամկետից ավելի՝ աշխատանքային պարտավորություն տևողության հետևանքով, բ) յերբ գործից հեռացրված ժամանակավոր աշխատող բանվորը կամ ծառայողը նորից գործի է ընդունվում միևնույն ձեռնարկի, հիմնարկի կամ տնտեսության մեջ մի շաբաթից վոչ պակաս ընդմիջումից հետո, և յեթե նրա աշխատանքի ժամերը նախ քան ընդմիջումը և նրանից հետո տեղ և յերկու կամ չորս ամիս:

Վերոյիշյալ յերկու դեպքում ևլ բանվորը կամ ծառայողը չի համարվում ժամանակավոր՝ իր և նրա վարձողի՝ աշխատանքային պարտավորության սկզբից: Սակայն ժամանակավոր բանվորին կամ ծառայողին մշտական աշխատանքի տեղափոխելու դեպքում Սոցիալական Ապահովագրության գանձարկին վճարված գումարը՝ մինչև տեղափոխվելը հաշվի չի առնվում:

23. Ժամանակավոր այն բանվորների և ծառայողների, վորոնք զբաղված են սեզոնային գործերում, ներկա կանոնադրության 1—22 հոդվածներին

6. Աշխատանքի ժամանակը հանքերում, գործարաններում, ֆաբրիկաներում և արհեստանոցներում, նույնպես և ընդմիջումի ժամանակը հանգստանալու և մնունդ ընդունելու համար աշխատավորների բոլոր կատեգորիաների համար, վարձվում է առանձին ցուցակով ամեն մի ձեռնարկության համար:

7. Աշխատանքի գալու և գնալու ժամանակ բանվորներն ու ծառայողները պարտավոր են կատարել ձեռնարկում հաստատված կոնտրոլի որենքները:

8. Աշխատանքի սկզբի համար նշանակված ժամանակից ուշ աշխատանքի յեկողը համարվում է ուշացած: Ուշացողները ցուցակագրվում են առանձին, նրանց տուգանքի յենթարկելու համար՝ «տուգանքների ցուցակի» համաձայն:

15 բոլորից ավել ուշացողը կարող է աշխատանքի դիմել միայն ադմինիստրացիայի թույլտվությամբ:

9. Արգելվում է ինքնակամ գործից հեռանալը, ինչ պատճառով ել վոր լինի: Յեթե աշխատավորին անհրաժեշտ է գործից հեռանալ վորոշված ժամանակից շուտ, ապա նա այդ մասին պարտավոր է հայտնել ադմինիստրացիային ու ստանալ համապատասխան թույլտվություն:

10. Առանց հարգելի պատճառների բաց թողված աշխատանքի ժամանակը, նշանակվում է վորպես պրոգուլ ու չի վարձատրվում:

11. Աշխատավորները, վորոնք կանչվում են դատարանական կամ այլ պետական որգանների, նույնպես և պրոֆեսսիոնալ ու կուսակցական կադմակերպությունների կողմից, պարտավոր են գործի դուրս

չգալու որվա մասին նախորդ հայտնել ադմինիստրացիային ու ներկայացնել իրենց կանչելը հաստատող փաստաթուղթը: Յեթե անհնարին է նախորդ հայտնել ադմինիստրացիային, ապա հետևյալ որը աշխատավորը պարտավոր է ներկայացնել արդարացուցիչ փաստաթուղթ:

12. Յեթե աշխատավորը հիվանդության կամ այլ հարգելի պատճառներով անկարող է դուրս գալ աշխատանքի, պարտավոր է ձեռք առնել բոլոր միջոցները ադմինիստրացիային այդ մասին տեղեկացնելու համար, իսկ գործի դուրս գալուց տալ բացատրություն ու գործի դուրս չգալու պատճառները ապացուցող համապատասխան փաստաթուղթ:

Աշխատանքի դուրս չգալը համարվում է հարգելի բոլոր դեպքերում, յերը աշխատավորը անկարող է իր գործին դուրս գալուն արգելք հանդիսացող պատճառները հեռացնել, մասնավորապես՝ ա) Աշխատավորի հիվանդությունը. բ) Աշխատավորի ընտանիքի անդամի մահը կամ լուրջ հիվանդությունը, վորը պահանջում է աշխատավորի ներկայությունը և յեթե չկա մի ուրիշ անձնավորություն հիվանդի պահպանության համար. գ) Աղետները (հրդեհ, հեղեղ և այլ). դ) կարանտին. յե) Յեթե աշխատավորը կատարում է իր քաղաքացիական ու հասարակական պարտականությունները, նույնպես և յեթե պահանջում են իշխանության որգանները, որենքներով նախատեսված պարտականությունները կատարելու համար:

13. Արտաժամյա աշխատանքներ կարող են կատարվել միայն ադմինիստրացիայի կարգադրությամբ, Աշխատ. վերատեսչության թույլտվությամբ ու

միութեան համապատասխան կազմակերպութեան համաձայնութեամբ:

14. Առանց հարգելի պատճառների աշխատանքի դուրս չգալը սովորական աշխատանքի որերին, կամ պարտադիր արտաժամյա աշխատանքներին, համարվում է հանցանք, վորի համար մեղավորը յենթարկվում է տուգանքի, համաձայն այս պայմանագրին կցված «տուգանքների ցուցակի»-ի:

15. Արտաժամյա աշխատանքները անպայման պարտադիր են համարվում հետևյալ դեպքերում՝

ա) Հրդեհի, հեղեղի ու այլ տարերային աղետների դեպքում, վորոնք սպառնում են աշխատավորի կյանքին կամ Ազնավթի կայքին կամ վորը կարող է ձեռնարկութեան աշխատանքի դադարեցման պատճառ դառնալ:

բ) Յեթե անհրաժեշտ է դադարեցնել սկսած աշխատանքը, վորի դադարեցումը կարող է նյութերի ու մեքենաների փչանալու պատճառ դառնալ, նույնպես է դադարեցնել վերջինների աշխատանքը:

գ) Յեթե անհրաժեշտ է մեխանիզմների ու շինութեան նորոգման ու վերականգնման աշխատանքներ կատարել և յեթե ուշացնելու հետևանքով կարող է դադարեցվել աշխատանքը զգալի թվով բանվորների համար:

դ) Այն աշխատանքները, վորոնք անհրաժեշտ են ամեն տեսակի ֆնանսների առաջն առնելու համար:

յե) Աշխատանքներ կատարելու բոլոր դեպքերը, վորոնցով նախագուշացվում է ձեռնարկութեան գործունեութեան դադարեցումը:

16. Անընդհատ աշխատանքներ կատարվող ձեռնարկներում ադմինիստրացիան վորոշում է աշխատանքների ժամանակը կաթսաները տաքացնելու ու մեքենաները աշխատեցնելու համար, վորը պետք է համաձայնեցրված լինի հանքագործկոմի հետ ու հատուկաձև Աշխ. Վերատ. կողմից:

Վախսեմի ախսսեմի.

17. Անընդհատ աշխատանքների ժամանակ, վախտենին, վորտեղ այդ անհրաժեշտ է աշխատանքի կամ արտադրութեան համար, պետք է աշխատի և բոլոր հեղափոխական տոներին՝ առանձին ու շաբաթվա հանգրտան որերին: Աշխատանքները կարող են դադարեցվել միայն ադմինիստրացիայի կարգադրութեամբ:

18. Յեթե փոխարինողը (ամենա) ուշանում է ավելի քան 10 րոպեյով, վախտենին պարտավոր է դիմել իր անմիջական պետին փոխանորդ նշանակելու համար ու վոչ մի դեպքում չպետք է թողնի վախտան, առանց հանձնելու:

Ադմինիստրացիան պետք է ձեռք առնի բոլոր միջոցները աշխատավորին փոխարինելու համար: Միայն բացառիկ դեպքում ադմինիստրացիան կարող է պահել աշխատավորին, բայց վոչ ավել քան մի վախտից:

19. Վախտան ընդունելիս աշխատավորը պետք է նայե բոլոր մեքենաները, վորոնցով նա պետք է աշխատի, գործիքները և այլն, նույնպես է կայքը, վորը հանձնվում է իր պահպանութեան: Յեթե մեքենան կամ նախադաշտական հարմարութեանները փչացած են կամ փչանում են և կամ կայքն է պակաս,

աշխատավորը պարտավոր է իսկույն այդ մասին հայտնել իր անմիջական պետին:

20. Վախտանների փոխելը թույլ է տրվում միայն աղմինխտրացիայի համաձայնությամբ:

Աւխասանքներ կազմակերպելը ու կատարելը.

21. Ձեռնարկության աշխատանքի ընդունվող ամեն մի բանվոր ստանում է իր աշխատանքների համար անհրաժեշտ գործիքներ՝ նույնպես և հավաքական պայմանագրով վորոշված սպեց-հագուստ ու նախապաշտպանական առարկաներ, վորոնք մտցվում են բանվորի հաշվեգրքույկի և ձեռնարկության գործիքների հաշվեգրքի մեջ:

Ծանոթություն. Աշխատանքների համար սեփական գործիքներով ոգտվել կարելի է միայն աղմինխտրացիայի թույլտվությամբ ու վարձատրվում է գոյություն ունեցող օրենքների համաձայն:

22. Սգելնի աշխատանքներ կատարելիս, աշխատավորին տրվում է համապատասխան սգելնի գները նշանակված կարգադրություն (նարյադ): Բանվորը պարտավոր է աշխատանքները կատարել վորոշված ու իրեն հայտարարված գներով: Թույլ չի տրվում աշխատանքից հրաժարվելը—նույն իսկ այն դեպքում յեթե բանվորը համաձայն չէ իրեն հայտարարված գների հետ: Այդ դեպքում նրան իրավունք է տրվում բողոքել աղմինխտրացիայի դեմ Գ.Կ.Հ.-ում:

23. Աղմինխտրացիան պարտավոր է հետևել վոր ստանոկներն ու մեքենաները աշխատանքի սկզբին

միանգամայն կանոնավորված լինեն ու նրանց մոտենալու ճանապարհը ազատ ու նախորոք պետք է միջոցներ ձեռք առնի այդ բոլորը կատարելու համար:

24. Աշխատանքի ընթացքում մաշված, փչացած կամ կոտրված գործիքները, ստանոկների ու մեքենաների փոխվող մասերը պետք է հնարավորության չափ շուտ փոխարինվեն նորերով:

25. Մեքենայի, ստանոկի կամ պաշտպանողական հարմարությունների կոտրվելու դեպքում, բանվորը պարտավոր է իսկույն դադարեցնել աշխատանքը ու հայտնել այդ մասին իր անմիջական պետին:

26. Ստացված գործիքները ու նախապաշտպանական հարմարությունները պետք է պահվեն վորոշված կարգի համաձայն: Արգելվում է, առանց աղմինխտրացիայի թույլտվության այլ ցեխերում ու բաժանմունքներում ուրիշներին հանձնելը կամ ձեռնարկությունից դուրս տանելը:

27. Գործիքները—վորոնք նշանակված են ընդհանուրի ոգտվելու համար, նույնպես և մոդելները, շարլոնները և այլ ոգտագործելուց հետո պետք է անմիջապես հանձնվեն հետ:

28. Աշխատանքից արձակվող կամ արձակուրդ գնացող աշխատավորները պարտավոր են հետ տալ իրենց հանձնված ամբողջ կայքը:

29. Աշխատավորը պարտավոր է խնայողաբար վերաբերվել իրեն հանձնված մեքենաներին, ստանոկներին, գործիքներին ու այլ առարկաներին, նույնպես և նյութերին, վորոնք ստանում են աշխատանքի համար:

30. Աղմինխտրացիան պարտավոր է տալ աշխատավորներին վորոշված ձևի ձպեց-հագուստ:

Բանվորները պարտավոր են աշխատանքների ժամանակ սպեց-հագուստ հագնել:

Առանց հարգելի պատճառների բանվորները չըպետք է թույլատրվեն աշխատանքների առանց սպեց-հագուստի:

Աշխատանքի վայրերում սպեց-հագուստի պահելու համար պետք է լինեն հատուկ արկղներ:

31. Յեթե աշխատանքների պահանջին անհամապատասխան նյութեր են ստացվում (վատ տեսակի, քիչ քանակով և այլ) ապա բանվորը պարտավոր է առանց ուշացնելու հայտնել այդ մասին իր անմիջական պետին, վոր պարտավոր է միջոցներ ձեռք առնել անպետք նյութերը փոխարինելու համար:

32. Յեթե աշխատանքը կատարելուս բրակ է ստացվում, ապա աշխատանքի կարգադրության (նաւրյադի) մեջ նշանակվում է ժամանակը, վորը կորցված է բրակ յեղած իրը պատրաստելու վրա, նույնպես և բրակի բնույթն ու պատճառները:

Նախազգուշացման միջոցները աշխատանքի ժամանակ.

33. Նոր գործի գիւմող աշխատավորին աղմինխտրացիան պարտավոր է ծանոթացնել աշխատանքի բնույթի և արտադրության վտանգավոր ու ֆիսասակարմոմենտների հետ: Աշխատավորներին, վորոնք գործիքներ են ստանում, աղմինխտրացիան պարտավոր է ծանոթացնել նրանց վտանգավոր մասերի ու ոգտագործելու ձևի հետ:

34. Բոլոր աշխատավորները պարտավոր են կատարել անհրաժեշտ կամ առանձին կանոնադրությամբ վորոշված նախազգուշացման միջոցները ու սպառնացող վտանգի առաջն առնել, նախազգուշացնելով վերջինիս մասին ուրիշ բանվորներին ու աղմինխտրատիվ-տեխնիկական պերսոնալին, նույնպես և հետեւի նախապաշտպանական հարմարությունների կանոնավոր լինելուն:

35. Աշխատանքների անմիջական ղեկավար տղմինխտրացիան պարտավոր է հետեւել մեքենաների կանոնավոր ու անվտանգ լինելուն: Բացի այդ, ամիսը մեկ անգամից վոչ պակաս Աշխատ. պաշտպան. ներկայացուցչի հետ միասին պետք է քննի ամբողջ ձեռնարկության մեքենաների, ստանոկների, տրանսմիսսիաների շարժվող մասերը ու բոլոր նկատված թերությունները վերացնել, մինչև նրանց աշխատելը:

36. Դիմադրող զեպքերից խուսափելու նպատակով աղմինխտրացիան արգելում է մոտենալ մեքենաներին, ստանոկներին, գործիքներին՝

ա) անփորձ ու մեքենաներին անծանոթ անձանց.

բ) հարբածներին,

գ) բոլոր նրանց, վորոնց աշխատանքը կապված չէ տվյալ մեքենայի հետ:

37. Արգելվում է՝

ա) ինքնակամ, վորոշված կարգից ու անվտանգության տեխնիկայի որենքներից դուրս աշխատեցնել մեքենաները:

բ) Չհետեւել աշխատող ստանոկներին ու մեքենաներին:

դ) Յուդէի, ամրացնել, նորոգել մեքենայի ստանդինների մասերը, նրանց աշխատելու ժամանակ կամ մերձենալ նրանց յերբ շարժվում են.

դ) Կարել, հանել ու հազցնել բեմներ մեքենայի աշխատելու ժամանակ.

յե) Առանց առանձին թույլտվութեան ոգտվել մեքենաներով, գործիքներով՝ նշանակված ներկա աշխատանքի համար.

զ) Անկանոն մեքենաների վրա աշխատելը առանց ադմինիստրացիայի թույլտվութեան:

ե) Կանգնել տալյաների, կրանների, ելեվատորների տակ նրանց աշխատելու ժամանակ, յերբ այդ կարող է վտանգավոր լինել բանվորի կյանքի ու առողջութեան համար:

ը) Մերձենալ տակ անցկացնող գործիքներին ու լարերին:

թ) Առանց համապատասխան ադմինիստրացիայի գիտութեան ու թույլտվութեան և առանց համապատասխան նախապաշտպանական միջոցների մաքրել հորերը, բեզերվուարները, ամբարները, վորտեղ կարող են հավաքվել ֆլասակար գաղեր:

ժ) Կտրել, փշացնել ու հանել մեքենաների, տրանսմիսիաների ու այլ գոյութուն ունեցող ցանկապատերը:

38. Ադմինիստրացիան պարտավոր է հետեւել այնպիսի աշխատանքների կանոնավոր կազմակերպմանը, ինչպես որինակ ծանր առարկաների մշակումը խառատային ու այլ ստանդինների վրա, նույնպես և ծանրութեան ընդհանրացնելու կանոնավոր կազմակերպման,

մանավանդ յերբ այդպիսի աշխատանքներ են կատարում մի խումբ բանվորներ:

39. Աշխատավորները պարտավոր են աշխատանքի ժամանակ ոգտվել վորոշված սպեց-հագուստով ու նախապաշտպանական հարմարութեաններով (նախապաշտպանող ակնոց, բեպիրատորներ, բետինե ձեռնոցներ ու կրկնակոշիկներ, իզոլյացիոն փայտեր, տախտակներ, կաթ և այլ):

40. Աշխատանքի ընթացքում աշխատավորին պատահած բոլոր դժբաղդ դեպքերի մասին, աշխատավորը պարտավոր է անմիջապես հայտնել ադմինիստրացիային ու գնալ բժշկական հիմնարկութեանը, բժշկական ոգնութեան ստանալու համար: Յեթե ֆլասավածը, իրեն հասած ֆլասի հետեանքով չի կարող անձամբ գնալ բուժարան, ապա նրան պարտավոր է ուղարկել ադմինիստրացիան:

Ամեն տեսակի դժբաղդութեան դեպքերի մասին (տրավմատիկական կամ պրոֆթունավորման) ադմինիստրացիան վորոշված կարգով պետք է հայտնի Աշխատ. Վերատեսչ., պարզի դժբաղդ դեպքի պատճառները ու ձեռք առնի միջոցներ վորպետքի ապագայում չկրկնվեն միևնույն պատճառով դժբաղդութեաններ:

41. Հրդեհից նախադգուշանալու նպատակով, բոլոր վտանգավոր տեղերում պետք է կախվեն համապատասխան գրութեաններ՝ «Այստեղ արգելվում է ծխախոտ ծխելը» և «Ամեն մի բանվորից պահանջվում է զգուշ լարվել կրակի հետ»:

42. Յեթե ձեռնարկութեաններում կամ նրանց մոտ տեղերում հրդեհ է սկսվում, վորը վտանգ է սպառնում ձեռնարկութեան կաքին կամ շենքին, նույնպես

և այլ տարերային աղետների ժամանակ, ձեռնարկութեան բոլոր բանվորներն ու ծառայողները պարտավոր են ձեռք առնել բոլոր միջոցները վտանգը դադարեցնելու կամ նրա առաջն առնելու համար, կատարելով բոլոր կարգադրութեանները, վրոնք ուղղված են աղետի դեմ կռիւն համար: Կարգապահութեան՝ աշխատանքի ժամանակ:

43. Աղմինխտրացիան թույլ չի տալիս աշխատել հարբած գրութեան մեջ լինող բանվորին ու յետե գտնվում է այդպիսին աշխատանքի ժամանակ—խուլուն հեռացվում է:

44. Բոլոր աշխատավորներին արգելվում է՝

ա) Առանց կարիքի թողնել իր աշխատանքի տեղը:

բ) Աշխատանքի ժամանակ զբաղվել կողմնակի գործով—լրագիր կարդալով, խոսելով, թղթախաղով կամ այլ խաղերով զբաղվել, նույնպես և միուս աշխատավորներին խանգարել:

գ) Բերել իր հետ ոգելից խմիչքներ ու կրակի վտանգ սպառնացող իրեր:

դ) Քնել հերթապահ լինելու կամ առհասարակ աշխատանքի ժամանակ:

յե) Ծխել բոլոր կրակի վտանգ սպառնացող տեղերում:

45. Աշխատավորները պարտավոր են կատարել բոլոր ամիջապես իրենց վերաբերվող աղմինխտրատիվ-տեխնիկական պերսոնալի կարգադրութեանները—նրանց իրավունքների սահմաններում:

Առողջապահության ուղեցրեր.

46. Աշխատավորները պետք է կատարեն հասարակական ու սանիտարական առողջապահութեան բոլոր սրենքները, հետեւն բնակարանի մաքրութեան, չկեղտոտեն ու մաքուր պահեն իրենց աշխատանքի տեղը:

47. Յերես ու ձեռքեր լվանալու համար ձեռնարկութեաններում պետք է լինեն լվացարաններ, սապոն և սրբիչ:

48. Բոլոր շենքերում պետք է լինեն բակեր յեռացրած ջրով, վորը պետք է վտխվի ամեն որ ու նրա մոտ ջուր խմելու համար աման, վորը ժանգոտված չպետք է լինի: Բակի միջի ջուրը պետք է սառեցված գրութեան մեջ լինի, իսկ հուլիս-օգոստոսին ջուրը պետք է սառեցվի սառուցով:

49. Բանվորական շենքերում պետք է բավական թվով թքամաններ լինեն:

50. Մուռնդ ընդունելու շենքերը պետք է համապատասխանվեն առողջապահութեան պահանջներին:

51. Ձեռնարկութեաններին կից պետք է լինեն բավական թվով արտաքնոցներ, վորոնք պետք է պահվեն մաքուր:

Այդ նպատակին չհասկացրած տեղերով ոգտվելը արգելվում է:

52. Աղմինխտրացիան պետք է ձեռք առնի բոլոր անհրաժեշտ սանիտար-տեխնիկակ. միջոցները ու հեռացնի արտադրութեան բոլոր ֆիասակար մոմենտները:

Աշխատանքները վերջացնելուց հետո բոլոր արհեստանոցները ցեխերը, բաժանմունքները պետք է

մաքրվեն ու ուր փոխվի, պատահանները բացելու ու վիճարկելու միջոցով:

Յեթե ձեռնարկում աշխատանքները կատարվում են մի քանի սմենայով, ապա պետք է մաքրել այդ սմենաների փոխվելու ընդմիջումների ընթացքում:

Ներկա ներքին կանոնադրությունը վավերացված է 1926 թ. հոկտեմբերի 17-ին Ա.Ն.Ս.Հ. Աշխատողների կոլեգիայի կողմից:

ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ ԱԶՆԱՎԹԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

1. Աղմինխտրացիայի վորոշված միության որդանների հետ համաձայնեցված ու Աշխ. Վերատեսչ. կողմից հաստատված ներքին կանոնադրությունը պարտադիր է բոլոր բանվորների, ծառայողների ու ձեռնարկության աղմինխտրացիայի համար:

2. Ներքին կանոնադրության կետերի խախտման համար կարելի է յենթարկել հետևյալ տուգանքների.

1) Հանդիմանություն—հայտարարելով, ցեխում կամ բաժանմունքում:

2) Հանդիմանություն—հայտարարելով գործարանում ու հայտնելով գործկումին:

3) Արձակումն:

3. Առաջին տեսակի տուգանքի յենթարկում է աղմինխտրացիան, յերկրորդ տուգանքի յենթարկում է աղմինխտրացիան նախորդ գործկումին հայտնելով տուգանքի պատճառն ու ընույթը. յերրորդ տուգանքի յենթարկում է աղմինխտրացիան, բոլոր դեպքերում ԳԿՀ-ի վորոշումից հետո:

4. Արձակումը ներկա տուգանքների ցուցակի համաձայն կատարվում է առանց վիճադնոյ նպաստի ու առանց յերկու շարաթ առաջ նախազգուշացնելու:

5. Այդ տուգանքներին յենթարկում են ու պահում հանցանքների հաշիվը, կես տարվա ընթացքում, հաշվելով ներկա աշխատավորին առաջին տուգանքի յենթարկելու որից. բացառությամբ 6, 7, 8 կետ., վորից հետո հանցանքների ու տուգանքների հաշիվը սկսվում է նորից:

Տուգանքները գումարվում են ու յենթարկված պատիժները գրվում են առանձին ցուցակում:

ՀԱՆՑԱՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐԸ

6. Առանց հարգելի պատճառների աշխատանքից ուշանալու և ժամանակից շուտ աշխատանքից գնալու համար.

Մեկից մինչև յերեք անգամ ամսվա ընթացք.—1 տուգ.

4 » 6 » » » —2 »

վեց անգամից ավել » » » —3 »

և բացի այդ, բոլոր դեպքերում պրոգուլ ժամերի համար վարձատրություն չի տրվում:

7. Ձեռնարկությունից կամ աշխատանքի վայրից ժամանակավորապես ինքնակամ հեռանալու համար.

1-ից մինչև 2 անգամ ամսվա ընթացքում — 1-2

3 անգամ — 3

և բացի այդ, բոլոր դեպքերում պրոգուլ ժամերի համար վարձատրություն չի տրվում:

Մանրություն. Գործարանի վարչությունը միության հետ միասին կազմում է աշխատանք-

ների ցուցակը, վորոնց ժամանակ արձակման սպառնալիքով վոչ մի դեպքում թույլ չի տրվում աշխատանքից հեռանալը: Ցուցակը կախվում է ցեխում, գործարանի վարչության ստորագրութեամբ:

8. Առանց հարգելի պատճառի, պրոգնոզի համար

ա) Մինչև յերկու որը ամսվա ընթացքում— 1

բ) Յերկուսից մինչև 6 որ » » — 2

գ) Վեց որից ավել, կամ 3 որ անընդհատ— 3

բացի այդ, պրոգնոզ որերը չեն վարձաարվում

9. Անիրավացիորեն գործից հրաժարվելու համար՝

1 անգամ 1

1—2 անգամ 2

3 անգամից ավել 3

Բացի այդ, աշխատավորը չի ստանում, աշխատանքից բացակայած ժամանակի համար:

10. Արտաժամյա աշխատանքներից հրաժարվելու համար, վորոնց անհրաժեշտությունը նախատեսված է ներքին կանոնադրութեամբ ու հավաք. պայմանագրով,

1-ից մինչև 2 անգամ 1—2

2 անգամից ավել 3

11. Կոնտրոլի որենքները խախտելու համար
Աշխատանքի գալու ու գնալու ժամանակ 1—2

Սխառմատիկաբար խախտման դեպքում (2 անգ. ավել) 3

12. Անցաթուղթը, համարը, հիվանդանոցի թերթը ուրիշին տալու և չար նպատակով ուրիշի փոխարեն թերթը ստորագրելու համար 1—3

13. Աշխատանքի տեղը կողմնակի անձինք ընդունելու կամ իր հետ բերելու համար առանց ազմինիստրացիայի թույլատվության 1—2

Սխառմատիկաբար խախտման դեպքում — 3

Այն ցեխերի, բաժանմունքների, լաբորատորիաների և այլ ցուցակը, ուր կողմնակի անձանց արգելվում է մուտքը, պետք է վաղորոք կախվի աչքի ընկնող տեղում:

14. Առանց գործի ման գալու ու ուրիշներին աշխատելը խանգարելու համար 1—2

Սխառմատիկաբար խախտման դեպքում — 3

15. Անփույթ վերաբերմունքի հետևանքով մեքենաների, ստանկների, գործիքների, նախապաշտպանական հարմարությունների ու ձևանորմության այլ կաշքը փչացնելու համար 1—2

Դիտավորյալ կերպով անելու դեպքում — 3

16. Մեքենաների հետ վարվելու որենքները չըկատարելու նույնպես և նախազգուշացման միջոցները խախտելու համար 1—2

Յեթև յիշյալ հանցանքի հետևանքով դժբախտություն է պատահում ուրիշ բանվորներին, կամ յեթև այդ կրկնվում է սխառմատիկաբար — 3

17. Գործիքների նախապաշտպանական և այլ առարկաների կորցնելու, ուրիշին տալու (ուրիշ ցեխ, կամ բաժանմունք) յեվ կամ հետը տանելու համար, առանց ազմինիստրացիայի թույլատվության

մեկից մինչև յերկու անգամ 1—2

ավելի — 3

18. Իր կարիքների համար կատարած աշխատանքների, նույն նպատակով ձեռնարկին պատկանող նյութերի ու ստորադրյալների աշխատանքը ոգտագործելու համար 2—3

19. Առանց հարգելի պատճառների վորոշված արտադրության չափի հաճախակի չկատարելու համար—3

20. Աշխատանքի ընթացքում վորոշված չափից ավել բրակի համար և յեթե այդ բրակը ստացվել է բանվորի հանցանքով

1-ից մինչև 3 անգամ	1
3-ից » 5 »	2
5 անգամից ավել	3

21. Հրդեհից զգուշանալու միջոցները չկատարելու, կրակի հետ անփութ վերաբերվելու ու արգելված տեղերում ծխախոտ ծխելու համար 1—3

22. Բանվորական բնակարանները մաքուր պահելու անհրաժեշտ միջոցները չկատարելու, իր ժամանակին աղբը չհեռացնելու, առողջապահական որենքներով արտաքնոցները մաքուր չպահելու համար, այն անձանց կողմից, վորոնց այդ հանձնված է 1—2

23. Աշխատանքի ժամանակ քնելու համար

մեկ անգամ	1—2
յերկու անգամ	3

Իսկ պատասխանատու աշխատանքների ժամանակ (կաթսաներ, մեքենաներ) 3

24. Հարբած գործարան գալու ու գործարանում գտնվելու համար 1-ից մինչև 2 անգամ 1—2
2 անգամից ավել 2

25. Մեքենայի կամ ստանոկի կոտրվելը չհայտնելու, նույնպես և առանց ադմինիստրացիայի թույլտվության անկանոն ստանոկի վրա աշխատելու համար, վորը առաջ է բերում նյութերի, գործիքների կամ ստանոկի փչանալը 1—2

26. Ձեռնարկության ադմինիստրատիվ-տեխնիքական պերսոնալը յենթարկվում է հետևյալ տուգանքների.

ա) Առանց հարգելի պատճառների աշխատանքներ նշանակելու համար անկանոն ստանոկների, մեքենաների և այլն, վորի հետևանքով նյութերը, գործիքները փչացել են, կամ դժբախտ դեպք է պատահել, մեղավորը (վարպետը, վարիչը ու այլ ադմինիստրատիվ պերսոնալը) 1—3

բ) Անբավարար հսկելը մեքենաների ստանոկների կանոնավոր լինելուն ու իր ժամանակին նրանց նորոգման համար միջոցներ ձեռք չառնող մեղավորը ադմինիստրացիայից յենթարկվում է 1—2

Յեթե սխտեմատիկաբար կրկնվում է հանցանքը, մանավանդ յեթե դրա հետևանքով դժբաղդություն է պատահել վոր և է մեկի հետ 2—3

գ) Նորոգվող ստանոկը ուղացնելու համար, վորի հետևանքով առաջ է գալիս պրոստոյ, նորոգման համար պատասխանատու անձնավորությունը յենթարկվում է 1—3

դ) Բանվորներին իր ժամանակին նոր աշխատանք, նյութեր ու գործիքներ չտալու համար, վորի հետևանքով առաջ է գալիս պրոստոյ 1—3

յե) Անպետք նյութեր և գործիքներ մատակարարելու

րարելու համար, յեթե առաջուց հայտնի եր նրանց անպետքութիւնը 1—3

դ) Իր ժամանակին զլիսավոր պահեստից անհրաժեշտ նյութեր չստանալը զլիսավոր մագաղինյորի պատճառով, վորի հետեանքով բանվորը մնում է առանց աշխատանքի (պրոստոյ). 1—3

ե) Գործիքներ մատակարարելու ուշացնելը, վորը առաջ է բերում պրոստոյ 1—3

ը) Աղմինիստրացիայի պատճառով աշխատանքի ժամանակ վորոշմամբ բրակի չափը անցնելու համար, թե ներկա ցեխի և թե նրա հետ կապված ցեխերի մեղավորը յենթարկվում է 1—3

թ) Անբավարար մեքենաների հետեւելը՝ նախապաշտպանական հարմարութիւնների կանոնավոր լինելուն՝ աղմինիստրատիվ տեխնիքական պերսոնալի այն անձնավորութեան կողմից, վորին այդ հանձնեցված է

Ներկա տուգանքների ցուցակը վավերացված է 1926 թ. հոկտեմբերի 17-ին Ա.Խ.Ս.Հ. Աշխտակումի կոլլեգիայի կողմից.

Վերոհիշյալ ներքին կանոնադրութիւնը ընդհանուր է Ազնավթի բոլոր ձեռնարկութիւնների համար:

Այդ հիմունքների վրա առանձին ձեռնարկների համար մշակված ներքին կանոնադրութիւնը համաձայնեցրած միութեան համապատասխան որդանների հետ, պետք է ներկայացվեն շրջանային Աշխ. Վերատեսչին վավերացման համար:

Վավերացված է 2-6 շրջ. Աշխ. Վերատեսչի կողմից (1926 թ. 20/11 № 2239):

ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐԵՆՔՆԵՐԸ ԱԶՆԱՎ.ԹԻ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

Բնդհանուր սեռութիւն.

1. Ներքին կանոնադրութեան որենքները պետք է հայտարարվեն հիմնարկութեան բոլոր աշխատավորներին, այդ նպատակով կանոնադրութիւնը կախվում է նրանց մշտական աշխատանքի վայրում:

2. Ներքին կանոնադրութեան որենքները պարտադիր են, թե ծառայողների և թե աղմինիստրացիայի համար:

3. Ներքին կանոնադրութեան ամեն մի խախտումը կամ չկատարելը, հիմք է ծառայում համապատասխան տուգանքի յենթարկելու, համաձայն կցված «Տուգանքների ցուցակ»-ի:

4. Աշխատավորներից վոչ վոք իրավունք չունի արդարանալու ներքին կանոնադրութեան որենքները չիմանալով:

Աշխատանքի ժամանակը.

5. Բոլոր ծառայողները, նրանց պաշտոնից անկախ, պարտավոր են ներկայանալ աշխատանքների ու գնալ աշխատանքից, աշխատանքը սկսելու ու վերջանալու համար վորոշված ժամերին:

6. Աշխատանքներ սկսելու ու վերջացնելու ժամանակը վորոշվում են ընդհանուր կարգադրությամբ Ազնավթի վարչության համար:

Ծանոթութիւն. Բանվորական որվա տեղովությունը վորոշվում է համաձայն գոյություն ունեցող Աշխտգկոմի վորոշումներին:

7. Աշխատանքի ներկայանալու ու գնալու ժամանակ ծառայողները պարտավոր են կատարել կոնտրոլային որենքները:

8. Աշխատանքի սկզբի համար նշանակված ժամանակից ուշ յեկողը համարվում է ուշացած:

Ուշացողները ցուցակագրվում են առանձին, նրանց տուգանքի յենթարկելու համար տուգանքների ցուցակի համաձայն՝ 30 րոպեից աւել ուշանալու դեպքում. ադմինիստրացիան իրավունք ունի ուշացողին թույլ չտալ աշխատելու. այգպիսի դեպքում այգ բանվորական որը համարվում է պրոգուլ, առանց հարգելի պատճառների:

9. Արգելվում է ինքնակամ գործից հեռանալը, ինչ պատճառով էլ վոր լինի:

Յեթե վորոշված ժամանակից շուտ ծառայողին անհրաժեշտ է գործից հեռանալ, նա պարտավոր է ստանալ դրա համար ադմինիստրացիայից համապատասխան թույլտվություն:

10. Աշխատանքների ուշ գալը, աշխատանքից բացակայելը ու նշանակված ժամից շուտ հեռանալը, առանց ադմինիստրացիայի թույլտվության՝ համարվում են պրոգուլ ու բացի տուգանքի յենթարկելուց նաև պահվում է աշխատավարձի համապատասխան մասը:

11. Բոլոր անչափահասների համար, անկախ նրանց կատարած աշխատանքներից, բանվորական որվա տեղովությունը վորոշվում է 14-ից մինչև 16 տարեկանի համար 4 ժամ, իսկ 16-ից մինչև 18 տարեկ. 6 ժամ:

Ծանոթութիւն. Անչափահասներին աշխատանքի ընդունելու ժամանակ ադմինիստրացիան պարտավոր է ճշտորեն պարզել նրանց տարիքը, նրանց բանվորական որվա տեղովությունը վորոշելու համար:

12. Կրճքով կերակրող բանվորուհիների համար վորոշվում են առանձին ընդմիջումներ, կես ժամից վոչ պակաս տեղովությամբ, ի հաշիվ նրանց բանվորական ժամանակի: Ամեն մի բանվորուհու համար ընդմիջումների ժամանակը վորոշում է ԳԿՀ-ն:

13. Արտաժամյա աշխատանքների կարող են կատարվել միայն ադմինիստրացիայի կարգադրությամբ ու Աշխ. վերատեսչի համապատասխան թույլտվությամբ:

14. Առանց հարգելի պատճառների վորոշված աշխատանքի որերին կամ պարտադիր արտաժամյա աշխատանքների չգալը համարվում է հանցանք, վորի համար մեղավորը յենթարկվում է տուգանքի՝ «Տուգանքների ցուցակ»-ի համաձայն:

15. Աշխատանքի գուրս չգալը համարվում է հարգելի բոլոր դեպքերում, յերբ աշխատավորը անկարող է իր գործի գուրս գալուն արգելք հանդիսացող պատճառները հեռացնել. մասնավորապես ա) Աշխատավորի հիվանդությունը բ) Աշխատավորի ընտանիքի

անդամի մասը, կամ լուրջ հիվանդութիւնը, վորը պահանջում է աշխատավորի ներկայութիւնը և յեթե չկա մի ուրիշ անձնավորութիւն, հիվանդի պահպանութեան համար:

զ) Տարերային աղետը (հրդեհ, հեղեղ և այլն):

դ) Յեթե աշխատավորը կատարում է իր քաղաքացիական ու հասարակական պարտականութիւնները, նույնպէս և յեթե պահանջում են իշխանութեան որդանները, որենքներով նախատեսւած պարտականութիւնները կատարելու համար:

16. Յեթե աշխատավորը հիվանդութեան կամ այլ հարգելի պատճառներով անկարող է դուրս գալ աշխատանքի, պարտավոր է ձեռք առնել բոլոր միջոցները ազմինիստրացիային այդ մասին տեղեկացնելու համար, իսկ աշխատանքից դուրս գալուց տալ բացատրութիւն ու աշխատանքի դուրս չգալու պատճառները ապացուցող փաստաթղթեր:

17. Ծառայողների բացակայութիւնը աշխատանքների ժամանակ, պրոֆմիութենական պարտականութիւնները կատարելու համար, թույլ են տրվում բացառապէս Աշխ. Որ. կող. 161 հոդ. համաձայն:

Ծառայողների պարսկականութիւնները աշխատանքի ժամանակ

18. Ծառայողները պետք է ճշտութեամբ ու իր ժամանակին կատարեն իրենց վրա դրված պարտականութիւնները ու կատարեն իրենց պարտականութիւններին վերաբերվող ազմինիստրացիայի բոլոր կարգադրութիւնները:

19. Ծառայողները պարտավոր են կիրթ վերաբերվել հաճախորդների, ազմինիստրացիայի ու իրար հետ և աշխատանքի ժամանակ պահպանեն համապատասխան լուրջութիւն:

20. Ծառայողները պարտավոր են խնայողաբար վերաբերվել նյութերին ու գործիքներին, վորով ոգտվում են աշխատանքի ժամանակ:

Այն անձինք, վորոնք աշխատանքների համար ոգտվում են գրելու մեքենայով, արիֆմոմետրով ու այլ գործիքներով, պարտավոր են հետևել նրանց մաքրութեանը:

21. Ծառայողների մեղավորութեամբ գործիքների ու այլ կայքի փչանալու դեպքում մեղավորը Աշխ. Որ. 83 հոդ. համաձայն պարտավոր է հասցրած քննարկի փոխարենը հատուցանել:

22. Արգելվում է

ա) Տանել իր հետ հիմնարկութեանը պատկանող կայքը ու գործնական թղթերը առանց ազմինիստրացիայի թույլտվութեան:

բ) Առանց ազմինիստրացիայի թույլտվութեան ոգտվել գրելու մեքենայով, գործիքներով և այլն՝ իր անձնական կարիքների համար:

գ) Աշխատանքի ժամանակ լրագիր կամ գրականութիւն կարդալը, վորը կապ չունի ընթացիկ աշխատանքի հետ:

դ) Աշխատանքի ժամանակ կողմնակի խոսակցութեամբ զբաղվելը:

յե) Իր աշխատանքի տեղը թողնելը, առանց առանձին կարիքի ման գալը ու խմբերով հալաքելը, յեթե այդ չի պահանջվում աշխատանքների համար:

դ) Հաճախորդները ընդունելը վսչ ծառայութեան գործերով:

ե) Հաճախորդների հետ կողմից վերաբերվելը ու իրար հետ վիճելը, վսրը կարող է աշխատանքների նորմալ ընթացքը խանգարել:

ը) Հիմնարկութեան հարրած գալը, նույնպես և վոգելից խմիչք խմելը հիմնարկութեան մեջ չի թույլատրվում:

Հարրած ծառայողները խալույն պետք է հեռացվեն հիմնարկութեանից ու այդ դեպքում փաստորեն նրա չաշխատած ժամանակը, համարվում է պրոգուլ:

Ադմինիստրացիայի յեվ ծառայողների փոխհարաբերությունը.

24. Ադմինիստրացիան պարտավոր է ծառայողներին իր բոլոր կարգադրութեանները, ցուցմունքները և նկատողութեանները անել կիրթ ձեվով:

25. Ադմինիստրացիան պարտավոր է ծանոթացնել ամեն մի ծառայողի նրա վրա դրված պարտականութեանների հետ, նույնպես և հայտնել թե անմիջապես ումն և հպատակվում նա:

Այն անձինք, վորոնք համապատասխան լիազորութեան չունեն ադմինիստրացիայից, չեն կարող խառնվել ծառայողների աշխատանքներին:

26. Ադմինիստրացիան իրավունք չունի ծառայողից պահանջելու նրա պարտականութեանների հետ կապ չունեցող աշխատանքներ կատարելը. (բացի դեպքերից, վորոնք նախատեսված են Աշխ. Որ. 36 հոդ.) նույնպես և չի կարող պահանջել ծառայողից հանձնա-

րարութեաններ ու աշխատանքներ կատարելը, վորոնք ծառայութեան բնույթ չեն կրում:

Ծանոթություն. Յեթե ծառայողը ազատ ժամանակ ունի աշխատանքի ժամերին, ապա ադմինիստրացիայի պահանջով նա պարտավոր է ոգնել մյուս ծառայողներին, նույնպես և փոխարինել նրանց բացակայութեան ժամանակ այն դեպքում, յեթե նրանց աշխատանքը միանման է:

27. Ադմինիստրացիան պետք է իր ժամանակին տա ծառայողների աշխատանքների համար բոլոր անհրաժեշտ նյութերը, գործիքները և գրելու պարագաները:

Ծառայողներն ել իրենց հերթին պետք է իր ժամանակին հայտնեն ադմինիստրացիային իրենց աշխատանքների համար պահանջվող առարկաների մասին:

28. Ադմինիստրացիան պարտավոր է տալ ծառայողներին վորոշված ձեվի հաշվեգրքույկներ (ռասչոտ-նայա կնիժկա) ու վճարված աշխատավարձը նշանակել այդ հաշվեգրքույկի մեջ:

29. Աշխատավարձը վճարվում է հսկաքական պայմանագրում նշանակված ժամանակ: Աշխատավարձը վճարվում է աշխատանքի ժամերին՝ առանց աշխատանքի ընթացքը խանգարելու:

30. Աշխատավարձը վճարելու ժամանակից 5 որ առաջ ծառայողները պարտավոր են ներկայացնել իրենց հաշվեգրքույկները ու նրանց փոխարեն ստանալ տալոններ:

Հաշվեգրքույկները, նրանց մեջ աշխատավարձի

չափը նշանակելուց հետո, վերադարձվում է ծառայողին, աշխատավարձը վճարելուց մեկ օր առաջ:

Աշխատավարձի չափին վերաբերվող բոլոր նկատված սխալների մասին, աշխատավորները պետք է իսկույն հայտեն հղմին խտրացիային, համապատասխան ուղղումներ մտցնելու համար:

Հաշվգրքույկը կորցնելու դեպքում, աշխատավորը իսկույն պետք է հայտեն հղմին խտրացիային, վորը կորածի փոխարեն տալիս է նոր գրքույկ:

Ա Ր Ը Ա Կ Ո Ւ Ր Պ Ա Ե Ր.

31. Հերթական արձակուրդներ տալու, ամեն մի բանվորի արձակուրդով ոգտվելու ժամանակը նշանակված ու ԳԿՀ-ի կողմից հաստատված ցուցակը իսկույն կախվում է ի գիտություն բոլորի:

Արձակուրդի ժամանակը կարող է փոխվել, աշխատավորի ու հղմին խտրացիայի համաձայնությամբ:

Սանիտարա-առողջապահական պայմաններ.

32. Բնակարանը, վորտեղ աշխատանքներ են կատարվում, պետք է համապատասխանվեն առողջապահության ու սանիտարիայի պահանջներին:

33. Հիմնարկությունը պետք է ունենա լվացարան բավական քանակությամբ սապոնով, մաքուր սրբիչներ:

34. Այդ շենքերում պետք է լինեն բավական քանակությամբ մաքուր պահվող արտաքնոցներ:

35. Բոլոր ծառայողները պարտավոր են մաքրու-

թյուն պահպանել, չաղտոտել ու մաքուր պահել իրենց տեղերը:

ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐԻ ցուցակը.

1. Ներքին կանոնադրության կետերը խախտելու համար, վորոշվում են հետևյալ տուգանքները:

ա) Հանդիմանություն.

բ) Հանդիմանություն հայտարարելով—Ազնավթի վարչության հրամանի մեջ:

գ) Արձակուրդ.

2. § 1-ի Ա. և Բ. կետերով նախատեսված տուգանքի յենթարկում է հղմին խտրացիային, միաժամանակ ամեն մի առանձին դեպքի մասին հայտնելով տեղկումին:

«Գ» կետով նախատեսված տուգանքի բոլոր դեպքերում յենթարկում են ԳԿՀ-ի վորոշմամբ:

4. Այդ տուգանքներին յենթարկում են ու պահում հանցանքների հաշիվը կես տարվա ընթացքում, հաշվելով ներկա աշխատավորի առաջին տուգանքի յենթարկելու օրից, բացառությամբ 6, 7 և 8 կետերից, վորից հետո հանցանքների ու տուգանքների հաշիվը սկսվում է նորից:

5. Տուգանքների յենթարկվում են § 1 վորոշված կարգի համաձայն, բայց ներքին կանոնադրության կետերի. առանձնապես լուրջ խախտման դեպքում կապում են տուգանվել առանց վորոշված կարգի, համարող են տուգանվել առանց վորոշված կարգի, համապատասխան նյութերի մասին տեղեկացնելով տեղկումին:

Հանցանքներն ու տուգանքները.

6. Առանց հարգելի պատճառների իր ժամանակին աշխատանքի չգալու համար՝

1-ից մինչև 3 անգամ ամսվա ընթացքում 1

4 » » 6 » » » 2

6 անգամից ավել » » » 3

7. Հիմնարկությունից ինքնակամ հեռանալու ու առանց ադմինիստրացիայի թույլտվության ժամանակից շուտ աշխատանքը թողնելու համար

1-ից մինչև 2 անգամ ամսվա ընթացքում 1-2

2 անգամից ավել » » » 3

8. Առանց հարգելի պատճառների դործի չգալը, մինչև

2 անգամ ամսա ընթացքում 1

2-ից մինչև 5 » » » 2

5 անգամից ավել կամ 3 օր անընդհատ 3

9. Առանց իրավունքի աշխատանքից հրաժարվելու համար

1 անգամ 1

2—3 » 2

3 անգամից ավել 3

10. Աշխատանքի գալու ու գնալու ժամանակ կոնտրոլի օրենքները խախտելու համար

1-ից մինչև 2 անգամ 1—2

2 անգամից ավել 3

11. Աշխատանքի հետ կապ չունեցող ընթերցանության, անձնական բնույթ կրող խոսակցությունների, անգործ ման գալու և ուրիշներին խանգարելու համար 1—2 սխառեմատիկ կերպով կրկնվելու դեպքում (3 անգամից ավել) 3 տուգանք:

12. Աշխատանքի ժամանակ իր պարտականություններին չվերաբերվող աշխատանքներ կատարելու համար 2—3 տուգ.

13. Առանց ադմինիստրացիայի թույլտվության հիմնարկության կայքը, կամ գործնական թղթեր իր հետ տանելու համար

1-ից մինչև 2 անգամ 2 տուգ.

3 անգամից ավել 3 »

14. Հարբած դրության մեջ աշխատանքի գալու, կամ հիմնարկության մեջ վոդեկից խմիչքներ խմելու համար

առաջին անգամ 2

յերկրորդ » 3

15. Ադմինիստրացիայի օրինական կարգադրությունները չկատարելու համար

1-ին անգամ 2 տուգ.

2-րդ » 3 »

Վերահիշյալ ներքին կանոնադրությունը ընդհանուր և Ազնավթի բոլոր ձեռնարկությունների ու վարչությունների համար:

Այդ հիմունքների վրա առանձին ձեռնարկների համար մշակված ներքին կանոնադրութիւնը համաձայնեցված միութեան համապատասխան որդանների հետ պետք է ներկայացվեն շրջանային Աշխ. Վերատեսչին վավերացման համար:

Տուգանքների ցուցակը փոփոխման չի յենթարկվում:

Հաւելւիւած № 5.

Հաւելւիւած պայմանագրի § 12-ի

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՅՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱՐԿԱՅԻ ԲԱՅԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

16 հունվարի, 1925 թ.

Աշխատանքի կողմնի «յե» կեսի 47-րդ լիւ 68-րդ հոդվածների գործադրության կարգի մասին.

Ի փոփոխումն Անդրաշխժողկոմի 1923 թ. հունիսի 2-ի բացատրութեան և Անդրաշխժողկոմի 1924 թ. 23 հունիսի № 106 վարդման (Անդրկովկասյան Խորհրդային Ֆեդերատիվ Սոցիալիստական Հանրապետութեան ներքին աշխատանքի մասին գոյութեան ունեցող որենքների ժողովածու յեր. 100): Անդրաշխժողկոմը վարդում և աշխատանքի կողմնի «յե» կեսի 47-րդ և 68-րդ հոդվածների գործադրութեան ներքին շարժում կարգը.

1) Վարձողը իրավունք ունի աշխատավորներին հասնող վարձատրութեանը զաղարեցնել, մինչև որին նախան ուժի մեջ կմանի արդարացուցիչ զատավճիռը կամ վորդումը՝ գործի կարճելու մասին՝ հետեյալ ղեկարգում.

ա) Աշխատավորի բանտարկված լինելու ղեկարգում, ղատարանի պատասխանատւութեան յենթարկելու ղեկարգում, նույնպէս և աղմկն խտրատիվ կարգով բանտարկութեան ղեկարգում:

բ) Դատական-քննողական իշխանությունների վերոշմամբ՝ ժամանակավոր գործից հեռացնելու դեպքում:

Ծանոթություն.— Աշխատավարձի վճարումների գաղարկեցնելու վերահիշյալ դեպքերում ԳԿԿ համաձայնությունը չի պահանջվում:

2) Վարձողը գործի շահի տեսակետից իրավունք ունի գործից հեռացնել աշխատավորին՝ աշխատավարձը չվճարելով, յեթե նա բռնվում և քրեական-պատժիչ գործողության մեջ, վերը անմիջական կապ ունի նրա աշխատանքի հետ կամ յերբ նա խոստովանվում և այդպիսի գործողությունը:

Նման դեպքերում գործից հեռացնելը և աշխատավարձի վճարման գաղարկեցնելը պետք և նախապես համաձայնեցրված լինի ԳԿԿ-ի հետ և վերոշվում և մինչև դատական կարգով հարցի լուծումը:

Ծանոթություն.— Աշխատավորին վարձողը իրավունք չունի գործից հեռացնել աշխատակցի, յեթե նա կատարել և վերև քրեական-պատժիչ գործողություն, վերը կապ չունի նրա գործի հետ, առանց դատական քննիչ իշխանությունների պահանջի:

3) Հոդ. 2-ի հիման վրա վարձողի գործից հեռացրած աշխատավորի արգարացնելու կամ գործը կարճելու դեպքում, վարձողը պարտավոր և լիովին վճարել նրա վարձատրությունը աշխատանքի համար, վեր անցել և վճարումն գաղարկեցնելու ժամանակից, մինչև արգարացուցիչ վճիռը կամ գործի կարճելը: Բացի դրանից, յեթե վարձողի պահանջով արձակված

աշխատավորը վերադարձնվի գործի վարձողի պահանջով, նույնիսկ յերկու ամիս անցնելուց հետո, պետք և նրան տրվեն նույն վարձը և աշխատանքի վերակը:

4) Հոդ. 1-ի անձանց արգարացուցիչ գատավճուխ կամ գործերի կարճելու դեպքում, յերբ նրանք բանտարկված կամ գործից հեռացրած են լինում քրեական-պատժիչ գործերի մեջ մեղադրվելով, վեր անմիջական կապ ունի նրա գործի հետ, վարձողը պարտավոր և վճարել աշխատավարձը վոչ ավել քան յերկու ամսվա համար՝ բանտարկության կամ գործից հեռացնելու ժամանակից:

Յեթե, աշխատանքի մեղադրանքը, վեր բարդված և այդ անձանց վրա դատական կամ վարչական որդանների կողմից, անմիջական կապ չունի նրանց աշխատանքի հետ, ապա վարձողը, ԳԿԿ-ի համաձայնությամբ, կարող և ազատվել վարձատրության վճարելուց նույնպես և աշխատավորի՝ աշխատանքից առաջին յերկու ամսվա բացակայության դեպքում:

5) Դատական մեղադրական վճուխ կամ վարչական կարգով տուգանման դեպքում բաց թողնված ժամանակի համար վարձատրություն չի տրվում: Այս սրկանքը գործադրվում և քրեական-պատժիչ գործողության դեպքում կամ արարքի վեր կապ ունի, կամ ամենևին կապ կապ չունի աշխատանքի հետ:

6) Աշխատանքային պայմանագրի խախտումը՝ առանց ԳԿԿ-ում հարցը քննելու և յերկու յեռի նպատակով կարող և լինել՝ 2 ամիս անց՝ գատական-քննողական որդանների պահանջամբ բանտարկության կամ գործից հեռացնելու դեպքում, նույնպես և դատական

մեղադրական վճռի որոշումը ուժի մեջ մտնելը (բայց վրէժ վարչական տուգանումները) նույնիսկ 2 ամիս ժամանակից առաջ:

7) Բանտարկությունը կամ գործից հեռացված լինելը չի ընդհատում այն ժամանակամիջոցը, վորը անհրաժեշտ է վերականգնելու համար՝ համաձայն գոյություն ունեցող որոշումների՝ գործազրկության նըպաստ ստանալու իրավունքը, բայց միայն այն դեպքում, յեթե յեղել է արդարացնող դատավճիռ կամ գործի կարճումը:

8) Սույն վորոշումը գործադրվում է նույնպես այն բոլոր դեպքերում, վորոնք չեն վճռված մինչև սրա հաստատումն ու հրատարակությունը:

Անդրաշխտակով Ս. ՅԱՂՈՒԲՈՎ.

Կազմբաժնի վարիչ՝ ԳՈՒՍԵՐԵՆԻՉԵ.

Հավելված № 6

Հավաքական պայմանագրի

§ 17-ին

ԱՋՆԱՎԹԻ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ 17-ԿԱՐԳԱՆՈՅ ՏԱՐԻՖԱ-
ՅԻՆ ՅԱՆՅԻ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ.

1 - ի ն կ ա ռ գ (1 փայ)

Աշակերտներ.—Սկսնակ, նախ քան սովորելը մի տարի:

2 - ը գ կ ա ռ գ (1,3 փայ)

Թղթասարներ.—Զանազան հանձնարարություններ չի համար: Թղթեր տանելը:

Աշակերտներ.—Մի տարուց ավելի սովորողներ:

3 - ը գ կ ա ռ գ (1,6 փայ)

Սալապաններ.—Էծում, վարում են մի ձիուն, սարքը հանում են, բեռները դարսում և իջեցնում են, վառելիք ու ջուր են տանում: Զիւս սարքին խնամք տանել, անիվներին յուղ քսել, հսկել սայլի կանոնավոր լինելուն: Ախոռապանի բացակայության ժամանակ (միայնակ սայլապանը)—խնամում է ձիուն (կերակրում, ջրում, մաքրում) և սրբում են ախոռը:

Բաղնիսպաններ.—Բաղնիքի ներսում հերթապահները, մաքրում ու կարգի են բերում, հսկում են վառելիքին, բաղնիք յեկողների տոմսակներն են ստուգում, զգեստներին են հսկում, նույնպես և ծառայում են բաղնիքի կից լվացատները:

Պարավոզի (շոգեկարգի) ջուր ամոզները.— Զուր և և ամուսն շոգեկարգում:

Կոնսպաններ.— Արտաքին, վոր մաքրում են բա-
կերը: Վառելիքը տանում են բնակարանները: Ներ-
քին— մաքրում են կաղարմաները:

Պանսպաններ.— Լինում են հերթակալ, գործարա-
նային և հանքային, և հանքային գործարանային շըր-
ջանի, վորոնք պահպանում են բուրգերը և արդյունա-
բերության մյուս շենքերը:

Ախոռապաններ.— Հավաքում, մաքրում, կերա-
կրում ու ջրում են մինչև 8-ը ձի: Նրանց խնամքին
հանձնված ձիերի ախոռները մաքրում, և նրանց աղբը
թափում: Ձիերի կերի բեռներն են իջեցնում և ձիերին նա-
լելու տանում: Յեթե ձիերին չեն մաքրում ու լվանում,
ապա ձիերի թիվը կարելի է հասցնել 16-ի: Ֆայտոնի
կամ պրոլյոտակի լվանալը հավասար է մի ձիու մաքրե-
լուն ու լվանալուն:

Կառապաններ.— Յեթե մի ձիանոց կառք է, վա-
րում են կառքը, խնամում են ձիուն, մաքրում, ջրում
ու կերակրում են, լվանում են կառքը և այլն: Ձիու
սարքը կարգի են բերում, անիվները յուղում և հետե-
վում կառքի կանոնավորության: Ախոռապանի բացա-
կայության ժամանակ— մաքրում են ախոռը (մենակ—
կառապանը):

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԸ ԶԱՆԱԶԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ.

Համափորոքյան խմբի բանվոր.— Հանքափորու-
թյան աշխատանքի ժամանակ տեղափոխում են գոր-
ծիքները, խողովակները, մաքրում են կեղտի արկղնե-
րը, զոդում են խողովակները, վինտովոյ խողովակնե-

րն են իջեցնում ու բարձրացնում, կատարում են
հանքափորության, ինչպես հիմնական, նույնպես և
սմանդակ աշխատանքները հանքափորության վարպե-
տի կամ կլյուչնիկի և կամ հանքափորի ցուցմունք-
ներով:

Գործարանային բանվորները.— Աշխատում են գոր-
ծարանի և նրա հողամասի վրա յեղած գործերում,
շենքերի վերանորոգման համար նյութեր են բերում և
այլն: Սապնե գործարանում թեթե աշխատանք են
կատարում, սապոնը կտրում են մի գրվանքանոց
կտրների, դաբում են այն արկղների մեջ և այլն:

Ապրանքային պահեստների բանվորները. Զանա-
զան ապրանքներ են իջեցնում ու բարձում:

Բեգերվուարների բանվորները.— Նազիթ ամելու ժա-
մանակ բացում ու փակում են վինտիները գործա-
կատարների հսկողության ներքո, չափում են բեգեր-
վուարների նախնական չափը, հետևում են նրանց
լցվելուն ու դատարկվելուն, բաց են թողնում ջուրը
և կեղտը:

Համալին բանվորները.— Աշխատում են հանքային
զանազան գործերում:

Հերթակալ բանվորները տեղափոխում ու փո-
խում են ժելոնկաները: Մաքրում են ժելոնները և
արտադրության հետ կապված ուրիշ աշխատանքներ
են կատարում:

Ճանապարհի բանվորները.— Աշխատում են յերկա-
թուղային գծի վերանորոգման վրա:

Թղթարները.— Վարչության կազմի մեջ մասնոց
բոլոր միավորներին թղթակցություններ են հասց-
նում:

Տեղեֆոնիսներ.—Միակ հեռախոսի և մինչև 10 №№ ունեցող կոմմունալ տներն են մոտ, վոր ընդունում և ուղարկում են հեռախոսային գրությունները: Կատարում են հեռախոսի մոտ անձնավորություններ կանչելու հանձնարարություններ:

Աղախիներ.—Մաքրում են շենքը, լվանում են հատակները և այլն:

Առակետներ.—

Թեյ շինողներ.—Թեյ են պատրաստում և տալիս են աշխատավորներին:

Թեյ շինողներ.—աղախիներ.—Մաքրում են շենքը, հատակները լվանում և թեյ են պատրաստում:

4 - ր դ կ ա ր դ (1,8 փայ)

Աստեղիկասրներ.—Հավաքում են արտաքնոցները:

Դադարակներ.—Հետևում են նավթադաշտի գործարանների ընդունվող մասերում նավթամթերքների ջերմության աստիճանին և տեսակարար կշիռը: Պահանջվում է գրագետ լինել:

Դուրդուցիկներ.—Նավթադաշտի գործարանների դաշտի մասերի թթու գույքոնն են հավաքում և գույքոնի ամբարները մաքրում:

Դրոգալներ (սալապաններ).—Լծում, արձակում և կառավարում են դրոգի յերկու-յերեք ձիերը: Խնամում են ձիերի սարքը, յուղում են անիվները: Հետևում են դրոգաների կարգին լինելուն:

Ձիաբաշի կոնդուկտորներ.—Տեղափոխում են ուղեփոխները, վագոնետկաների արգելակների վրա են աշխատում:

Հնոցապաններ.—ռոգեմեկաքսայի մոտ.—Ծառայում են մինչև 6 աստիճան ջերմություն ունեցող կաթսայի 4 աշխատավորների մոտ:

Հնոցապաններ.—գազային բաժնի վառարանների մոտ:—Տոլուղի և գազային գործարաններում: Մեծ քանակությամբ գազային ֆարսունկաների խնամելը: Վառարանների ջերմության են հետևում:

Կառապաններ.—Նույնը, ինչոր 3-րդ կարգում, բայց յերկձի կառքի վրա:

Մաշինեչիկներ.—Հանքային, գործարանային և այլն: Խնամքով յուղում և հետևում են մոտորներին, նասոսներին, տրանսմիսիաներին, շոգեմեքենաներին կամ գազային մոտորներին ու կոմպրեսսորներին և այլն:

Խնամում են մեքենան. տրանսմիսիաները և ստանոկ-կաշակաները (կամ բարաբանը): Ելեկարոմատորներին—հետևում են խնամքով յուղելուն և ելեքարոմատորների կարգին աշխատելուն: Կարում են բեմենները:

Մուրհափներ.—Դարբինների և կաթսայագործների մոտ աշխատողներ: Միջակ ստաժով:

Չակլեոպչիկներ կամ նագրեվալչիկներ.—Յերկաթյա ձողերը հնոցում տաքացնում են, յերկաթը կլորում են չափով և ոգնում են զակլեոպչիկին աշխատանքի ժամանակ:

Թրծողներ (ոքիգալչիկներ) կրի գործարաններում. Կրի գործարանների հնոցների մոտ աշխատող վարժեցրած բանվորներ:

Պարովոդի (ռոգեկառփի) մաքրողներ.—Մաքրում են շոգեկարգերը, տեղեկները, լվանում են շրջանակներ:

ըր, անիմները շխաններով, ավազի պահեստում ավազ են լցնում:

Պողոսնիկները — վաչ մեհաղապագործ արհեստավորների. — Աշխատում են վարպետի հսկողութեան տակ:

Պողոսնիկները — սքառցնի խողովակների վալցովչիկի. — Ոգնում են վալցովչիկին աշխատանքի ժամանակ: Յերկաթյա թերթեր են տեղափոխում:

Սքառցնի խողովակների սեղմիչները պողոսնի. — Սեղմիչին ոգնում են պրեսսի աշխատանքի ժամանակ:

Պողոսնիկներ — խողովակների գակկեղաչիկի. — Ոգնում են գակկեղաչիկին աշխատանքի ժամանակ. աշխատում են վոտքի պրեսսի պեղալի վրա:

Պողոսնիկներ — խողովակների կտրողների. — Ոգնում են կտրողներին, աշխատելով ձեռքի մկրատների կոթերի վրա, իսկ մեքենայի վրա ուղղում են թիթեղները:

Սքառցնի խողովակների կլեպալչիկների պալուչնիկները (մուրնահարները). — Կպցնում ու պոկում են խողովակները, աշխատում են կլեպալչիկի ցուցմունքներով իրեն հետ:

Սքառցնի խողովակների ձեվողների (րազմեսչիկների) պողոսնիկները. — Ձևողներին ոգնում են ձեռքով ժամանակ և յերկաթե թերթեր են բերում:

Ժեղմեչիկների պողոսնիկները. — Ժեղմեչիկին ոգնում են աշխատանքի ժամանակ:

Անգլիկացիների գործարանի ասարաւի վրա աշխատողների պողոսնիկները. — Մաքրում են սպարաւանները, սգնում են իրենց վարպետներին:

Անգլիկացիների գործարանի կալալչիկների պալուչնի. — Ոգնում են կալալչիկներին ու ֆիլարովչիկներին աշխատանքներին: Մաքրում են սպարաւանները:

Անգլիկացիների գործարանի վառարանների գլխավորների պողոսնիկները. — Ընդունում ու դատարկում են կոչեղանով վաղոնեակները, ամեն մի վառարանի համար պատրաստում են մի ժամվա պաշար և ածում այն ձագարների մեջ: Կարգավորում են Գերեսգոֆի վառարանների գործիքները: Հերթալաւներ են:

Լվացողներ. — Լվանում են շոգեկառքերը:

Գործարանային բանվորներ. — Բանվորներ, վորոնք մշտական աշխատում են վարպետների մոտ և ճանաչում են գործիքները:

Հ. ՈՒ. Վ. դեպոյի բանվորները. — Մաքրում են դեպոյի ջրուղիները, աշխատում են ամեն տեսակ ծանրոցներ բարձրացնելուն, հմուտ են զանազան տեսակի դոմկրատների վրա աշխատելու: Վառարանների մոտ ավազ են բերում, լցնում ու դատարկում են այն, ավազը ցանում և, կրանի բացակայութեան ժամանակ, ձեռքով են բարձրացնում ավազը շոգեկառքի վրա:

Ճանապարհի բանվորները. — Ճանապարհների վերանորոգութեան, աշխատանք՝ քարոցների հետ, քարերի ընտրելը, ճանապարհի նյութերի իջեցնելն ու բարձեւը, ճանապարհի փոքր կամուրջների տակը մաքրելը: Ասֆալտի յեփելը՝ սալահատակների համար:

Լաբորատուրյան բանվորներն ու նրանց մաքրողները. — Կատարում են ամեն տեսակի ոժանդակ աշխատանքներ, լվանում են ամանները, մաքրում են գործիքները, մաքրում են լաբորատորիան և կատարում են այլ հանձնարարութեաններ:

Նյութերի պահեստների բանվորներ.— Մեծ պահեստներում, վերոնք խոշոր չափով նյութեր են լայ թողնում, աշխատում են շարունակ բեռները իջեցնելու և բարձելու գործով:

Մեխանիկական արհեստանոցների բանվորներ.— Ծառայում են արհեստանոցում և ոգնում են վարպետներին աշխատանքին:

Մեքենայական բաժնի բանվորներ.— Աշխատում են մեքենաների մոտ և ոգնում են վարպետներին զանազան վերանորոգություններ կատարելու:

Սապնի գործարանի բանվորներ.— Աշխատում են կառուտիկ սոգայի բաղադրելիս, կաթսաները դատարկելիս, սապնի յեփելիս, սապոնի խոշոր կտորները կտրելիս:

Կիւրի գործարանների բանվորներ.— Վարժված են, աշխատում են վառարանների լցնելու և դատարկելու և ուրիշ աշխատանքների վրա:

Կիւրի գործերում աշխատող բանվորներ.— Կիրը յեփում են, հասցնում, տեղափոխում ու բարձրացնում են պատրաստի կիրը և այլն:

Վազելինի գործարանների բանվորներ.— Հերթակալ են ֆիլտրների մոտ: Ոգնում են ֆիլտրով չէլիկներին զտման փոշու մաքրման ժամանակ: Փոշին հասցնում և ֆիլտրներին ու վառարաններին:

Վոչ-հերթակալ բանվորները վառարանների մոտ: Փոշին վառարանն են լցնում: Խառնում են այն: Սպառառների և բաժնի մաքրումը: Պատրաստի վաղելինը ածում:

Նավթ լցնող կայանների բանվորներ.— Լցնում են

չափած ամանները, մոտեցնում ու ժողովում են տալուներն ու ըխոռնները: Հսկում են լցնելիս:

Նաստի գործարանի բանվորներ.— Մեքենային սոգա և կիր են տալիս, բաղադրում են սոգան, հեղուկը խառնում, մաքրում են խցանները լաբորատորիայում, պատրաստի նստքը մղում են զեպի պահեստները: Հերթակալ բանվորներ են, և աշխատում են ավազ բանվորների ղեկավարության տակ:

Ջսող բաժինների բանվորներ.— Նավթաթորիչ ու կրկնազորիչ գործարաններում: Վախտի բանվորներ են, և աշխատում են զտող բանվորների ղեկավարության տակ:

Ծծմբաքրվուսի նդանան բանվորներ.— Վախտի բանվորներ են: Հետևում և ֆորսուսկաների կանոնավոր աշխատանքին, կարգի են բերում թթվուտի ու ժեղությունը Բոմեյի ջերմաչափով, կատարում են անհրաժեշտ մղումները, նույնպես և մաքրում են ապարատները վերանորոգման համար:

Սեւ ծծմբաքրվուսի վրա աշխատող բանվորներ.— Խառնում են թթվուտի մնացորդները: Անջատում են գուլերոնը, նույնպես և կատարում են ողահան բանվորների բոլոր աշխատանքները:

Ճանապարհի բանվորներ.— Փորձված, ճանապարհների աշխատանքին ծանոթ են և գիտեն սիգնալիզացիա:

Ողային գծերի վրա աշխատող բանվորներ.— Աշխատում են վերանորոգողների հետ ինչպես ներքևում, նույնպես և սյուների վրա: Կապում են իզոլյատորները և այլն:

Վագոններ լցնող բանվորներ. — Գործակատարներին հակողութեան տակ մաքրում են վաղոնները, ցխատերները, բացում են բերանները և լցնում են չափով, վագոնները ձեռքով առաջ ու յետ են տալիս:

Նավթահորեր փորող բանվորներ. — Կատարում են բոլոր հիմնական և ոժանդակ աշխատանքները նավթահոր փորելում՝ վարպետի կամ ավագ բանվորի հրահողութեամբ:

Միլոնավրի արտադրության մեջ բանվորներ. — Հերթակալ աշխատավորներ են: Հետևում են նավթային աղտոտութունների («սապնի խառնուրդի») ողահանութեան: Շոգեմեքենայի և ֆարսուենկաների աշխատանքին են հետևում: Միլոնավրի և աղային խառնուրդներն են թափում, լցնում են տակաոնները և այլն:

Վակկում — ապպարատների մոտ աշխատող բանվորներ. — Աշխատում են յուզի բառատարեյների վրա՝ նավթաթորիչ գործարաններում: Հսկում են վակկում — ապպարատների հեղուկի մակերևույթի համաաբուրթյանը և իր ժամանակին հաղորդում են թորիչներին ապպարատների անկանոն աշխատանքի մասին:

Յերկրաբանների մոտ աշխատող վարժված բանվորներ:

Հիդրավլիկների մոտ աշխատող բանվորներ. — Տուլուրի և գազի գործարաններում: Կանոնավոր կերպով մաքրում են հիդրավլիկների մուր ու կեղտը և վառարանի շուրջը:

Բարձր լարման ցանցի մոտ բանվորներ. — Աշխատում են մանույրների մոտ: Գործիքների հետ վարվելու վարժութուն: Կարելիք տեղավորել և հանել:

Նավթի ջերմիչի բանվորներ. — Հետևում են մակերևույթին և ջերմութեանը, ջրի և կեղտի հոսանքին: Հարկ չեղած դեպքում փոխարինում են կուրերի մոտ բացակայող կոչեգարներին:

Նավթաբարների բանվորներ. — Նույնը, ինչոր 3-րդ կարգում, ծառայում են 12-ից ավել նավթամբարներին:

Ելեկտրոմոնիտորների մոտ աշխատող բանվորներ. — Տրանսֆորմատորների բուգիաների կառուցման և վերանորոգման և այլ աշխատանքներ:

Նավթահանքի բանվորներ. — Վախտի աշխատավորներ են, շլիմների մոտ յուզողներ: Ունում են շլիվի վրա բարձրացրած ժելոնկաները կարգի դնել և կատարում են շահագործման հետ կապված ուրիշ աշխատանքներ: Վոչ հերթակալ բանվորները մաքրում են շաները, ամբարներն ու նավթամբարները: Այն բանվորները, վորոնք աշխատում են վարպետների մոտ վարժ են և ճանաչում են գործիքները:

Կապի ծառայության բանվորներ. — Հանքային յերկաթուղագծի վարչությունում, աշխատում են ինչպես ներքևում, նույնպես և սյունների վրա:

Վառելիք բաժանողներ. — Բաժանում են վառելիքը մարկաներով:

Բեռնիկներ. — Գեոդեզիկ նկարումների վրա:

Վագոնների յուզողներ. — Յուզում են բուկտերը, շղթայվող մասերը, գնացքների կենտրոնների մասերը: Հանքային յերկաթուղագծի վարչութեան մեջ:

Յերկարողագծի պահապաններ. — Հետևում են յերկաթուղագծի և արհեստական շենքերը, հեռախոսային գծերը և այլն:

Ուղեփակներ (շաղկապներ) պահպաններ. — Բայ են թողնում յերկաթուղագծի վրայով կառքեր և ավտոմոբիլներ: Գնացքների անցնելու ժամանակ փակում են ուղեփակները և այլն:

Տարալեզիկներ. — Հանքափորության նավթանորի աշխատանքներ:

Տեխնոլոգիներ. — 10-25 №№ կոմստատորների վրա են աշխատում, տեխնոնագրամ են ընդունում ու տալիս:

Վագոնների մաքրողներ. — Մաքրում ու լվանում են մաքրատար գնացքների վագոնները:

Ավտոմոբիլի մաքրողներ. — Լվանում և սրբում են ավտոմոբիլները, մաքրում են գարաժը և կատարում են տնտեսական աշխատանքներ:

Ա Շ Ա Կ Ե Ր Տ Ո Ւ Ն Ե Ր Ք

Վերին յեղ ներքին՝ պսսվոլ յեղ շահագալին հուրափորության շահագլխներ. — Տալիս են շտանգները, հորափորության ժամանակ ոգնում են կլյուչնիկին և հանքափորության բանվորի բոլոր գործերն են կատարում:

(5-րդ կարգ (2,0 փայ)).

Ասեմիկասորներ. — Մաքրում են կոյուղիներ, շամբոներ և այլն:

Բոլս կսրողներ. — Սկսնակ, վինտեր և մանր չափի գալիս կտրողներ:

Վագրանչիկներ. — Միջակ վագրանկաների վրա:

Գրագուսնիկներ. — Նավթաթորիչ գործարանների ընդունելու բաժնում: Մուծվող նավթի ջերմության ու

տեսակարար կշիռն են վորոշում, ինքնուրույն ջսկում են մթերքները՝ զգոնչիկի ընդհանուր հսկողության տակ: Իրենց գիտողությունների գրավոր հաշիվն են պահում:

Տոլուլի և գաղի գործարաններում: Վորոշում են նավթը տեսակարար կշիռով և սառուցյալ կետով: Աշխատանքի ընդմիջումներին ոգնում են սգոնչիկներին կուբերից թորածի մնացորդը բաց թողնելուն, հետևում են նասոսներին:

Գուղրոնչիկներ. — Նավթաթորիչ գործարաններում գոման բաժնում թթու գուղրոնը ժողովում ու մաքրում են գուղրոնի ամբարները: Գուղրոնի չեղոքացում: Աշխատանքը ծանր է, կեղտոտ: Ծծմբաթթվափատային գործարանում հանում են գուղրոնը արկղաներից և բեգեներացիոն բաժնի տոփերից: Այս բաժնի բանվորներին ոգնում են:

Գրագալներ. — Նույնը, ինչ վոր չորրորդ կարգում, բայց 4 ձիերի մոտ:

Ջամեռչիկներ. — Գործարանային և Ագնավթի ապրանքային վարչության նավթամղիչ կայարաններում: Նավթի մղելու ժամանակ բացում ու ծածկում են վենտիլները գործակատարների հսկողության տակ, հետևում են բեգերվարների լցնելուն ու դատարկելուն, բաց են թողնում ջուրն ու կեղտը: Նավթամթերքով բեգերվարները չափում են վերջնականապես, վորոշում են արեոմետրով տեսակարար կշիռը և պատրաստի տաբլիցայով վորոշում են չափը: Նավթամղիչների հետ հիմնական ծանոթություն:

Ջինկուլչիկներ. — Կտրում են ծակերը յերկաթե

Ուղեկիսակների (շրագրաւումների) պահապաններ. — Բայ են թողնում յերկաթուղագծի վրայով կառքեր և ավտոմոբիլներ: Գնացքների անցնելու ժամանակ փափում են ուղեփակները և այլն:

Տարալեզիկներ. — Հանքափորության նավթահորի աշխատանքներ:

Տեխնիկներ. — 10-25 ձև կոմուտատորների վրա են աշխատում, տեխնիկական են ընդունում ու տալիս:

Վագոնների մաքրողներ. — Մաքրում ու լվանում են մարդատար գնացքների վագոնները:

Ավտոմոբիլի մաքրողներ. — Լվանում և սրբում են ավտոմոբիլները, մաքրում են դարձը և կատարում են տնտեսական աշխատանքներ:

Ա Շ Ա Լ Ի Ե Ր Տ Ի Ե Ր Ս

Վերին յեվ ներքին պսակոյ յեվ շանգային հորափորոյան շանգայիներ. — Տալիս են շտանգները, հորափորության ժամանակ ոգնում են կլոչներին և հանքափորության բանվորի բոլոր գործերն են կատարում:

(5-րդ կարգ (2,0 փայ).

Ասեղագետներ. — Մաքրում են կոյուղիներ, շամբոններ և այլն:

Բոյս կտրողներ. — Սկսնակ, վիսնակ և մանր չափի դայկա կտրողներ:

Վագրաւեչիկներ. — Միջակ վագրանկանների վրա:

Գրադուսիկներ. — Նավթաթորիչ գործարանների ընդունելու բաժնում: Մուծվող նավթի ջերմության ու

տեսակարար կշիռն են վորոշում, ինքնուրույն ջնկում են մթերքները՝ զգոնչիկի ընդհանուր հսկողության տակ: Իրենց դիտողութունների գրավոր հաշիվն են պահում:

Տուրուլի և գաղի գործարաններում: Վորոշում են նավթը տեսակարար կշիռով և սառուցյալ կետով: Աշխատանքի ընդմիջումներին ոգնում են սգոնչիկներին կուրերից թորածի մնացորդը բաց թողնելուն, հետևում են նասոսներին:

Գուրուեչիկներ. — Նավթաթորիչ գործարաններում գտման բաժնում թթու գուրուներ ժողովում ու մաքրում են գուրուների ամբարները: Գուրուների չեղոքացում: Աշխատանքը ծանր է, կեղտոտ: Ծծմբաթթվափայտային գործարանում հանում են գուրուները արկղից և բեգներացիոն բաժնի տուփերից: Այս բաժնի բանվորներին ոգնում են:

Դրոգալներ. — Նույնը, ինչ վոր չորրորդ կարգում, բայց 4 ձիերի մոտ:

Ջամեւեչիկներ. — Գործարանային և Ազնավթի ապրանքային վարչության նավթամղիչ կայարաններում: Նավթի մղելու ժամանակ բացում ու ծածկում են վենտիլները գործակատարների հսկողության տակ, հետևում են բեգերվարների լցնելուն ու դատարկելուն, բայց են թողնում ջուրն ու կեղտը: Նավթամթերքով բեգերվարները չափում են վերջնականապես, վորոշում են արեոմետրով տեսակարար կշիռը և պատրաստի տարեկցայով վորոշում են չափը: Նավթամղիչների հետ հիմնական ծանոթություն:

Ջինկուլեչիկներ. — Կտրում են ծակերը յերկաթե

թերթերի վրա ձեռքի կամ ստանդի պնդությամբ, նույնը ձեռքով խողովակները—հանքերում:

Պահապաններ.—Ավագ. վոչ հերթակալ: Ստուգում ու հսկում են պահակներին, գիշերվա շուրջկալներ են անում: Իր ժամանակին փոխարինում են ուրիշներով բացակայող հերթակալներին և միջոցներ են ձեռք առնում անհրաժեշտ տեղերում պահակների ուժեղացնելուն:

Կիրի վարպետներ.—Հսկում են կիրի յեփելուն, կիրով ու ասֆալտով ծածկում են տանիքները, մայթերը, սալահատակները և այլն:

Սկանակ կանսուրչիկներ.—Մինչև մի տարի ծառայության ժամանակ: Յուրաքանչյուրի, աղյուսակների և այլն արտագործյալները կատարել:

Ավագ ակսուրչիկներ:

Կարսա մաքրողներ.—Շոգեկաթսաներն են մաքրում:

Կոչեգարներ յեկարուղային (հնոցապանները).—Տաքացնում են շոգեկառքերը:

Կոչեգարներ ասֆալտի գործարանների կուբերի մոտ.—Վախտի աշխատավորներ են: Կուբերի, ֆարսուռականների ու տրուբչատկաների վրա են աշխատում: Կարգի են գցում կուբերի ու տրուբչատկաների վառվելը: Տրուբչատկաներում հում նյութ են լցնում: Կլապաններն են կարգի գցում:

Կոչեգարներ՝ նավթագիշ բաւարեյների կուբերի. Հերթակալ աշխատավորներ: Փորձված: Աշխատում են նավթագործի կուբերի և պարսպերեգրեկատեղների մոտ, հսկում են շոգիի ջերմությանը, ֆորսուռականների կաշտնավոր աշխատելուն, բատարեյների ֆորսուռական-

րի մաքրության, շողիի դժի դրության և ծխին: Կարգի են բերում ինչպես վառելիքի տալը, նույնպես և տաքությունը: Կարողանում են վորոշել տեսակարար կշիռը, բոցերի ուժեղությունը, ջերմությունը, գույնին, աշխատում են զառոյների հսկողության տակ:

Շոգեկարսաների կոչեգարներ.—Հերթակալ: Ծառայում են 4—5 կաթսաների՝ մինչև վեց աստիճանի:

Գազային բաժինների վառարանների կոչեգարներ. նույնը, ինչ որ 4-րդ կարգում, այելի փորձված:

Կրանի—(եյեկսրովալունեչիկներ).—Աշխատում են կրանների և տեղեկանների վրա:

Կուբ մաքրողներ.—Նավթագործի կուբերը մաքրում են կոկսից: Աշխատում են բարձր ջերմության մեջ:

Մալլոնեչիկներ (յուղողներ).—Դիզելների և տուբրոգեներատորների վրա:

2) յերկու նավթային մատուցների վրա, դազամատուցների և յերկու կամ յերեք կոմպրեսորների վրա մի շենքում.

3) հսկում են մի շենքում դրված 8-ից մինչև 12 աշխատող նասոսների.

4) ծառայում են հանքափոր մեքենաների բոլոր շարժուն մասերը (եյեկարամատուցները, արանսմիտիաները, բարաբանները, աշխատում են նույնպես վերևի շկիվների վրա):

5) խմբային պրեվոդնիկների վրա աշխատավորները.

6) անգիդրիդի գործարանում հետևում են ելեկտրոմատուրին և կոլչեգանի ադորիքին: Յուրում են մեքենաները, նույնպես և կատարում են մանր վերանո-

բազմաները, ինչպէս որ ինտիկ—էլիվատորի շղթաները և այլն:

7) տողուրի գործարանների գազային բաժիններում հետևում են խնամքով յուզելուն և նաստներին, եկզատուներին, տրանսմիտներին կանոնավոր աշխատելուն, հետևում են գազային մագնիստայնների մասնատրների ճնշումին:

8) նավթալինի գործարաններում յուզում են ու հետևում կոմպրեսորներին, ցենտրիֆուգներին ու տրանսմիտներին աշխատանքին, կոնդենսատորի ու րեֆրե-ժիրատորի ջրերի ջերմութեանը, հետևում են մանոմետրների ճնշմանը և այլն:

Եկէսրոդի ածուխների մշակող վարպետներ. — կարբիտի գործարաններում: Կոկսի աղալը, կոկսի, կոկարի ու մրի խառնուրդ շինելը: Թրծելը, հովացումը, ջուկելը:

Մուրնահարներ. (մոլոսոբոյցի) 1) փորձված, վորոնք աշխատում են խոշոր առարկաների վրա կամ փոքր աշխատանքներում նագրելով լշիններին են փոխարկնում:

2) Շոգիով մուրճերի վրա, միջակ ստաժով:

3) Նագրելով լշինները, վորոնք խմանում են մետաղի տաքացնելու պայմանները:

Քարողներ. — Քարում են խճուղիները՝ քարեր գարսելով:

Թրծողներ. — Կրի գործարաններում: Թրծում են կիրը:

Պետեֆիլչիկներ՝ յերկաքուղու գծի. — Հետևում են յերկաթուղու գծերի նորմալ դրութեանը. աննորմալ դրութեան դեպքում անմիջապէս նորոգում են գիծը արտելային ստարոստայի ցուցմունքով:

Պողրուչնի—անգիլիդի գործարանի ապարասչիկների, պողրուչնի՝ անգիլիդի գործարանի վառարանների գլխավորի, պողրուչնի—ժելոնչիկների, պողրուչնի—որսաղնի խողովակների կլեպալչիկների (մուրնահարներ):

Նույնը, ինչ վոր 4-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառութեամբ:

Պողրուչնի—մեհաղագործ վարպետի: Պողրուչնի—վոչ մեհաղագործ վարպետի. — Կատարում են վարպետի բացակայութեան ժամանակ ինքնուրույն վորակի տեսակետով վոչ բարդ աշխատանք:

Պրիկադչիկ-գործակաւսար — կրսներ. — Զանազան բաժինների:

Վազեյիկի գործարանի բանվորներ. — Վարժված են խառնարանների աշխատանքին, աշխատում են վազելինի համար մագնետ մաքրելով՝ զոռոյների դեկավալութեամբ. հերթակալներ են:

Նավիի առուների բանվորներ. — Մշտապէս աշխատում են կանաղների կեղտերը մաքրելու վրա:

Կարբիդի գործարանի բանվորներ. — Վառարանների վրա հերթապահներ և կարբիդ մանրացնողներ:

Լաբարասորիայի բանվորներ. — Վարժված, ոգնում են լաբորանտներին գործիքները կազմելուն: Պատրաստում են նավթամթերքների նմուշները անալիզի համար: Վորոշում են տեսակարար կշիռը, գույնը, ջերմութեանն ու սառեցման կետը: Անհրաժեշտ և դրազիտութեան, ճշգրիտ ու կարգին աշխատանք: Աշխատում են նույնպէս առանց ջրային գոլորշու նավթազոման և այլն:

Ձուլարանի բանվորներ. — Մշտապես աշխատում են ձուլարանների մոտ և մասնակցում են մեծապի ձուլելուն:

Զսպող բաժինների բանվորներ. — Հերթակալներ: Տոլուլի և հավթագործի գործարանների մաքրող բաժանմունքներում նաորի խառնարանի վրա:

Ծանրոցների բանվորներ. — Մշտապես աշխատում են ծանրոցների վրա և միացած են հատուկ խմբերի ու բրիգադաների: Աշխատում են զանազան տեխնիքական հարմարությունների սպասարկմամբ:

Ծծմբաքվուտի գոլորեխացու բանվորներ. — Նույնը, ինչ վոր 4-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Սեվ ծծմբաքվուտի բեգներացիի բանվորներ. — Նույնը, ինչոր 4-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Ծծմբաքվուտախի ածուկներ. — Ածում են շիշերի ու տակառների մեջ: Նրանց տեղափոխությունը: Ոգնում են թթվուտի բեգերառարների հափելուն: Լցնում են ցխտերները:

Աղա-քվուտի գործարանի բանվորներ. — Հերթակալներ. Լցնում են վառարանները, հանում են սուլֆատը, ածում են թթվուտը, աղպարատները մաքրում և այլն:

Տոպոգրաֆների (սեղագրողներ) բանվորներ. — Վարժված:

Ելեհոլոգների բանվորներ. — Մշտապես աշխատում են բեռների թափելու և Լցնելու գործում:

Ավազ բանվորներ. — Ձանազան անուաններով հանքերում, գործարաններում, պահեստներում և այլն:

Նաւրի գործարանի ավազ բանվորներ. — Դեկավարում են սողա շինելու բոլոր աշխատանքները: Պատարարում են զանազան ուժի հեղուկներ: Կատարում են

այդ գործի հետ կապված մյուս աշխատանքները: Հետևում են նաստաներին և նրանց յուղելուն: Հերթակալներ են:

Սկվաթինաներ փորող ավազ բանվորներ. — Աշխատանքի ժամանակ ղեկավարում են լեքեղկաները (կանգնած են տորմաղի վրա): Պտուտավոր և կանաւային մեքենաների հետ մանրամասն ծանոթութուն վարպետի բացակայութեան դեպքում փոխարինում են նրան:

Նալի յեվ Լալիալներների բաժանողներ. — Պատասխանատու են ընդունելու, բաժանելու համար, հաշիվ են պահում:

Բեկսիֆիկատներ՝ կրսներ. — Տոլուլի և գաղային գործարաններում:

1) Գաղային կուլարից թեթե յուղ են հանում, թեթե յուղի կրկնազտումով հանում են հտաւիւտ ածխաջրածին, նրանց թթվուտով մաքրում և չեզոքացում, զտած ածխաջրածինի լվանալը թթու գուգրոնից և վերջնական զտումը:

2) Լալ-ոլիֆի աշխատությունների մեջ: Բարձելն ու զաղարկելը և զտիչ կուրերի ու աղպարատների աշխատանքներին հետևելը:

Ռեհոսեչիկներ. — Տոլուլի գործարաններում: Մաքրում են ռետորտները կոկից և մրից, վերևի ու ներքևի մասերը կավից ու կուլարից: Մաքրում են ռետորտների հիդրավլիկ անցքերը, մաքրում են գաղային գծերը: Աշխատանքը ծանր ու վտանգավոր է:

Սկերիլիչիկներ. — Կատարում են միանման ծակելու աշխատանք զանազան, վերտիկալ, բաղիկալ և պատի ստանդիների վրա:

Ավսո-մեքենաների յուղողներ.—Փորձված, գիտեն
ալսո-մեքենաների յուղելու յենթակա մասերը:

Վազոնների յուղողներ.—Մեծ փորձառությամբ,
խմանում են պողբովկա անել, բուքսերի վառվելու ա-
ռաջն առնել և մանր փականադործային վերանորո-
գումներ անել:

Ուղեփոխներ.—(սրեյոչնիկ).—Յերկաթուղագծի ու-
ղեփոխների վրա են աշխատում, համաձայն ուղեփո-
խի հրահանգի:

Սւրսիլեչիկներ.—Մինչև 1" հաստության կա-
նատի վրա:

Տւրսալեչիկներ.—Գաղ տվող և արագ փորվող
հորերի մոտ:

Տելեֆոնիսներ.—25—75 ԱՆ ունեցող կոմունա-
տորների վրա:

Տելեֆոնիսներ-պահակասելի.— Յերկաթուղագծի
վրա:

Շանգային, կանասային յեվ պսսական հորափո-
րուքյան սորմոլեչիկներ.—Ղեկավարում են հանքափոր
մեքենան և շարժիչները հանքափորութան սովորական
աշխատանքների ժամանակ:

Աւակերներ.—Պողբուչնիկների վորակ ունեցող:

Անգիդրիդի գործարանի ֆիլսոփալեչիկներ.— Միս-
տեմատիկաբար աշխատանքի ժամանակ լվացումներ
են կատարում խողովիչնիկների, ֆիլտրների և արձա-
յին մազիտարանների, նույնպես և մյուս ապարատ-
ների մաքրումը: Հետևում են գիդրավիկի զատվորների
դրությանը: Աշխատանքը ծանր ու ֆիսսակար և ա-
ռողջության համար:

Նաֆթալինի գործարանի ֆուլուլեչիկներ.— Յենտրո-
ֆուլերի լցնելն ու դատարկելը, գմեյեվիկների մաք-
րումը, հում նավթալինի ջարդելը, կամերաների լցնելն
ու դատարկելը, տակառներում նավթալին լցնելը: Աշ-
խատանքը ֆիսսակար և առողջության համար:

6-րդ կարգ. (2,5 փայ).

Անգիդրիդի գործարանի ապարատչիկներ.—Հեր-
թակալ են: Ստուգում և պահպանում են կանոնավոր
աշխատանքը ծծմբային անգիդրիդի կլանող պրոցեսի:
Շարունակ չափում են ոլեումի և մոնոգիդրատի ուժե-
ղությունը արսորլերներում՝ արեումետրի ոգնությամբ:
Կարգի են բերում պատրաստի թթվատի ուժը: Հե-
տևում են ապարատներում թթվուտների կանոնա-
վոր շրջանառության վրա. պատրաստի թթվուտը
մղում են բեդերուարների մեջ և կատարում են մի
շարք ուրիշ աշխատանքներ:

Բոլս կսրողներ.— Ստանոկների վրա կտրում են
ամեն տեսակի ու չափի բոլտեր, վինտեր, գայկաներ
և զանազան կտրվածքներ:

Բեսոնեչիկներ.—Կատարում են մանր վերանորո-
գություններ, շինում են հատակներ, պատեր, հիմքեր,
պատնեշներ և այլն: Լցնում են ողակների, խողովակ-
ների ֆորմաները և ուրիշ հասարակ աշխատանքներ:

Տակառագործներ.—Կատարում են հասարակ տա-
կառագործական աշխատանքները: Գիտեն ողակ կա-
պել, շինում են տակառներ փայտյա ողերով, սոսինձ
յեփեղ և այլն:

Վագրանեչիկներ.—Փորձված, աշխատում են 100
փութից ավելի բեռնավորված վագրանկաների վրա:

կարսայի վայցալճիկներ. — Ծռում են կախսայի թերթերը ձեռքի կամ մեքենայական միջոցով:

Կարսային վալիլճիկներ. — Յերկաթյա թերթերի վրա ձեռքի պրեսսի միջոցով ծակում են նշան արած ծակերը, պրեսսի տակ յերկաթե թերթը կոխելով:

Դպրեմիկներ. — Հասարակ աշխատանքների վրա, վորը չի պահանջում առանձնապես ծանր սարքավորում:

Ժեխնեչիկներ. — Կատարում են վերանորոգչական աշխատանքներ և պատրաստում են նոր ծնկներ:

Թիբեղագործներ. — Աշխատում են կոժուխներ, վեզրոներ, բիզոներ և ուրիշ թիթեղյա հասարակ աշխատանքների վրա:

Զակլեոպչիկներ — զակլեոպկա շինող. — Պատրաստում են կախսային զակլեոպկաներ չափած յերկաթյա ձողերից վտրի կամ մեքենայական ստանոկների վրա: Իրենց համար գործիքներ են պատրաստում և նորոգում են իրենց ստանոկները:

Զամեռչիկներ. — Նույնը, ինչոր 5-րդ կարգում: Ծառայում 15 և ավել գործող բեղերուարների:

Զինկոպչիկ՝ կարսոներ. — Նույնը, ինչոր 5-րդ կարգում, բայց ավելի մեծ փորձառությամբ:

Քարսառներ. — Ամեն տեսակ հիմքեր են դնում, պատեր են շարում և այլն: Գիտեն կրի խառնուրդ պատրաստել և ճանաչում են կառուցողական նյութերի հատկությունը:

Անգիսիլի գործարանների կաշալճիկներ. — Հեանում են չորացնող բարձունքների (сушильных башен) և պուլտամետրների անընդհատ աշխատանքներին: Ստուգում են թթվոտի ուժը, փոխում են ջուրը, թույլ

թթվուտները մղում են դեպի բեղերուարները, հետևում են ճնշման սխեմաների բեղուկատորների գիդրավիկ փականքներին:

Ոբսադնի խողովակների կեպալճիկներ. — Սառը զակլեոպկաներով ամրացնում են որսաղնի խողովակները, նորոգում են հին խողովակները:

Շանկալին, կանասային յեյլ հարվածային հորսփուրքյան կլյուչիկներ. — Ղեկավարում են հանքափոր խմբակի հերթակալներին՝ հանքափոր վարպետի բացակայության ժամանակ, աշխատում են ստանոկի վրա (կանգնած են արգելակի վրա) առանձնապես պատասխանատու աշխատանքների ժամանակ: Հորսփուրքյան ժամանակ հավասարեցնող վիճուի պտուղդ կոթի վրա են աշխատում: Գիտեն աշխատել ինչպես սամոպատների, նույնպես և հատարակ ֆրեյֆալճեերի վրա:

Անիվագործներ. — Անիվների, գրոգների, սայլերի նորոգում, գրանց մասեր պատրաստելը:

Արգելակների (սոմոգնի) կոնկուկսորներ. — Հերթով աշխատում են յերկաթուղու վրա, գործում են գլխավոր կոնդուկտորների ցուցմունքներով:

Կանսոռչիկներ. — Մի տարուց ավելի ստածով: Համարակալի վրա ազատ հաշվել գիտեն: Գրասենյակային վաշ բարդ աշխատանքներ կատարել, որինակ, — պահանջադրերի դուրս գրել, բնակարանային մատակարարման ցուցակներ կազմել, հաշվեգրութները լցնել և այլն:

Կոսյուլչիկներ — (կարսայագործներ). — Սկանալներ, փորոնք կարող են զակլեոպկաներ պոկել, ծակեր բացել, վերանորոգություններ անել, իր գործիքները ուղղել:

Շոգեկաքսայի (հնոցապաններ) կոչեգարներ. — Ավագ, վոչ հերթակալներ: Ստուգում և նայում են հնոցապաներին, գիշերային շուրջկալություն են անում: Իր ժամանակին փոխարինում են ուրիշներով՝ բացակայող հերթակալներին: Հետևում են շոգեկաթսաների վրա աշխատող հնոցապանների կանոնավոր և մշտական աշխատանքներին:

Շոգեկառփի կաքսաների հնոցապաններ. — Գիտեն շրջթայողների և ուղեփոխների սիգնալների հրահանգները:

Կրովելչիկներ. — Հասարակ աշխատանքների վրա:

Ներկարարներ. — Կատարում են հասարակների աշխատանքներ յուզային և սոսիինձի ներկերով (ցանկապատներ, սարայներ, ներքնատներ և այլն): Յուզաներկերը լվանում են սոգայով, սապոնով, պատաշով: Յուզաներկի և սոսնձաներկ քսելու տեղը նախապատրաստում են: Պատերը ճերմակացնելը կիրով և կավիճով:

Մուրհամարներ. — ա) Շոգեմուրճների վրա խոշոր իրեր ուղղելիս: Մեծ փորձառություն: Հետևում են մուրճի կանոնավոր լինելուն, անում են մանր նորոգություններ. բ) Նաղբեկալձշիկներ, փորձված, գիտեն մետաղ տաքացնելու պայմանները: Լավ կատարում են խոշոր գործերը:

Քարողներ — (մասալձշիկ). — Նույնը ինչով 5-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Կաքսայական ցեխի կսրողներ. — Կտրում են կաթսայի թերթերը ձեռքի և փոքր մեքենայական մկրատներով՝ նշան արած չափով:

Վառարանագործներ. — Հասարակ գործերի վրա: Հասարակ ծխնելույզավոր ու հիմնավոր վառարաններ

շինել, նորոգում են պլիտաներ, դարբնոցային քուրաներ և այլն:

Սղոցողներ. — ա) Ստանոկների վրա տախտակներ, գերաններ են կտրում չափով և նկարով: բ) Գերաններ են կտրում զանազան չափերի ձեռքի միջոցով: Հիմնավոր գիտեն սղոցներ սրելը:

Պիրումեսչիկներ. — Տուլուլի և գազի գործարաններում: Գեներատորների տաքացնելը, և հում նյութը գազի պիրոգենիզացիա անելը: Ողային և գազային կլապանների ջերմության կանոնավորումը: Հետևում են սկրուբերների լվանալուն, շամոտի բետոնների ճաքվածներն են լցնում, և կուպրի տեսակարար կշիռն են վորոշում. աշխատում են ավազի ղեկավարության ներքո:

Հյուսներ (պլոտնիկ). — Հասարակ հատակներ են ձգում, առաստաղներ, միջնորմներ են կպցնում: Աշխատում են տանիքների ստրուպիլների շինելու վրա: Տախտակները յերկարությամբ կտրում, գերանները մաքրում, շինում են նասիկաներ, կոլյոլներ, տաշկաներ, հասարակ սեղաններ ու հասարաններ և այլն:

Խուրմառ և սառնակներ զնոդ բրիգադային վարպետ ոգևակներ. — Կատարում են փականագործի մանր աշխատանքներ բրիգադիլի ղեկավարությամբ:

Ելեկտրոպրովուչիկի ոգևակներ. — Մեծ փորձառությամբ: Կարող են ինքնուրույն կատարել արտաքին ու ներքին ելեկտրական լարեր անցկացնելը: Աշխատում են սյուների վրա և ոգնում են նրանց դնելուն: Ծանոթ են նյութերի, գործիքների, սարքավորումների հետ: Կարող են աշխատել իդալացիայի չեմթարկված լարերի մասերի վրա:

Գործակաւարներ. — Տնտեսային, ապրանքային, գործարանային, հանքային և ուրիշ:

Ավագ բանվորներ. — ա) Շարունակ ծանրութեաններ զրա աշխատող խմբի ղեկավար, բ) Նաորի գործարանում, ղեկավար և սողայի շինելու ամբողջ աշխատանքի: Պատրաստում են հանձնարարած ուժի հեղուկ պատրաստելը: Կատարում են ամենայն տեսակ մշակումներ՝ աչգ արտադրութեան հետ կապված: Հետևում են նաւասների աշխատանքին և յուզելուն: Հերթակալներ, գ) Նավթաթոր գործարաններում վիսկոզի-նազաիչ բաժինների հերթակալ ավագներ, դ) Նավթաթոր և սուրճուրի գործարանների թթվութեային մեշալ-կանների ավագ հերթակալներ: Հետևում են Գերեզգո-ֆի վառարանների վառվելու պրոցեսի կանոնաւորու-թեանը և յուզում են նրանց մեխանիզմները, պարե-րարար մաքրում են վառարանները, մաղխատրալները և փոշու կամերաները:

Ոբստդնի խողովակների բազմեշվկներ. — Կաթսա-նների յերկաթի զրա նշանակում են ծակելու տեղերը:

Վարչութեան բեգլիստներ. — Ինքնուրույն վա-րում են յեղքի և մուտքի մատյանները և բեգլիստա-ցիոն կարտերը, յեղ ու մուտքի թղթերը:

Բեկսիֆիկատներ. — կրսեր. — Նույնը, ինչոր 5-րդ կարգում, բայց ավելի մեծ փորձառութեամբ:

Մեքենագրողներ. — Գրող մեքենայի զրա արտա-գրում են վոշ բարդ գրութեաններ:

Ավսոգների ավաշիկներ. — Սկանակներ, կարողա-նում են կտրել: Մեքենաների ու նրա վոշ բարդ մասերի յեփումն:

Սկերիլիշիկներ. — Կատարում են զանազան նկար-նկարով ու եսկիզներով ծակելու աշխատանքներ վերա-կալ, բազիկալ, և ուրիշ ստանդինների վրա: Ինքնուրույն սրում են ծակելու գործիքը և ուզողում են մյուս գոր-ծիքները:

Փակամագործներ. — ա) Մեխանիկական՝ հասարակ աշխատանքների վրա, ինչպես որինակ, տրանսմի-սիայի պողշիպնիկներ, հասարակ նաւասների կապան-ներ շինել, արմատուրային աշխատանքներ և այլն, բ) Խողովակներ անցկացնող, վորոնք զանազան հափե-րի խողովակներ են անցկացնում, շինում են խող-ղիլնիկներ և այլն: Խողովակների կտրելը, ծռելը և ուղղելը, զողվիժկաների ու մինչև 4-դրում ունեցող կրանների նորոգումներ, գ) Հանքային՝ տրանսմիսիա-նների, բարարանների նորոգումներ և այլն:

Սցեպշիկներ. — Աշխատում են գնացքներ կազմե-լու վրա՝ գնացքներ կազմողի ղեկավարութեամբ:

Ապակի զցողներ. — Զամաղկայի պատրաստելը, հասարակ և Բեմի ապակիով շրջանակները ապակել:

Ստրոպշիկներ. — Սկանակներ: Զանազան աշխա-տանքների վրա, ուր չի պահանջվում դժվարին կա-ռուցվածք:

Ստրոսիշիկներ. — Մինչև 40 աշխատող բուրդերի բարձրացնող կանաւների վրա:

Տաբիշիկներ. — Առանձին տնտ-միավորների մեջ: Ստուգում են բանվորների ներկայութեանը իրենց տեղերում, նշանակում են ամեն մի տեսակի գործի ժամանակը:

Տեյեֆոնիսներ. — 75 №№ ավելի ունեցող կամ մու-տատորի վրա:

Տոկարներ (խառ առ).— Սկանակներ: Մասնաշաղկան վոչ բարդ աշխատանքների վրա՝ ետկիզներով և հմուշներով, գործիքները նորագույն, ստանդակներին հետեւում են:

Խողովակ կտրողներ.— Խողովակ կարող ստանդակների վրա զանազան չափի խողովակներ են կտրում:

Տրուբոկոսյուլիկներ.— Տես՝ որսողների խողովակների կլեպալշիկները:

Տների վարիչ (կոմենդանտ).— Հաշվետուի և յենթարկում բնակիչներին, ազատ սենյակները, տան ինվենտարը 75 սենյակից բաղկացած տան մեջ: Հետեւում և իր ժամանակին կատարելու կառավարութեան որդանների վորտումները տները և բնակիչների վերաբերմամբ, բնակիչները իր ժամանակին քրեհների վճարելուն, բնակարանների կանոնավոր լինելուն:

Ֆորմուլեչիկներ.— Կատարում են բաց ֆորմովկա միջակ ու փոքր մեծութեան իրերի վոչ բարձր կողքերով և առանց կողքերի, բայց շիշկաներով: Իմանում են ստանդակների վրա միջակ մեծութեան իրերի ֆորմաներ հանելը:

Չեկանեչիկներ.— Կատարում են ամենայն տեսակ աշխատանքներ կաթսաների, բեզերվարների, խողովակների:

Շիշելիկներ.— Յերբարդ տեսակի և աշխատում են հասարակ շիշկաների շինելու վրա և այլն:

Շուրեիկներ.— ա) Հանքային—կարում են բեմենները ու կպցնում. բ) Տնտեսական—նորոգում են զանազան տեսակի կոռքեր, թամբեր, ձիու սարքեր և այլն:

Շամպուլեչիկներ.— Աշխատում են ստանդակների վրա գաշկաներ, բուտեր, զակեռողականը շինելում:

Շոսկասուրներ.— Աշխատում են ուղղակի պատերի վրա: Մասնա և պատրաստում և կատարում են հասարակ շտուկատուրի գործեր և այլն:

7 - բ գ կ ա բ գ (2,8 փայ)

Ակմուլյասուրեչիկներ.— Գիտեն ակմուլյատորի կառուցումը, նորոգումն ու լցնելը: Միջակ ստաժով:

Արեխի սարուսակներ.— Հանքային յերկաթուղագծի վարչութեանում: Ղեկավարում են ճանապարհի բանվորների արտելի աշխատանքները: Կալ իմանում են ճանապարհի բոլոր աշխատանքներն ու սիգնալիզացիան:

Արխիվարիուսներ.— Վարում են վարչութեան արխիվը գրանցումը, պատասխանատու են կարգապահութեան և թղթերի լրիվ լինելու համար: Կարում են թղթերը, կազմում են հաշիվները և տեղեկութեան են տալիս գրավոր և բերանացի:

Բիսուլեչիկներ.— Պատրաստում են բետոնի ստուխաններ, պատուհանների վանդակները, հեռարաններ և զանազան մանր բետոնի և յերկաթբետոնի աշխատանքներ: Լցնում են սյուներ, գեբանների միջի տարածութեանը, շինում են վոչ բարդ յերկաթբետոնային ծածկոցներ ու հատակներ:

Տակաուագորմներ.— Շինում են տակաոներ զանազան մեծութեան, կարող են շինել պատվիրած չափի ամաններ:

Բուրլիչիկներ պստական համալիրուրյան. — Ղեկավարում են հանքափոր խմբի հերթակալության փոխարինող աշխատանքները հանքափոր վարպետի բացակայության ժամանակ, աշխատում ե ստանդիկ և շոգեմեքենայի վրա՝ առանձնապես պատասխանատու գործի ժամանակ, կարգի են բերում տորմոզի ոգնությամբ դոլոմոյի աշխատանքը և հետևում են հողի փոխվելուն, հետևում են նասոսների և հանքափորության այլ և այլ մեխանիզմների կանոնավոր աշխատանքներին: Աշխատում են հանքափոր խմբում բանվորների հետ համահավասար:

Վուլկանիզատրներ. — Ռետինի յեփելը և ավտոմոբիլի անիվի կամերայի և վերևի մասի նորոգումներ:

Գոլբեժնիկներ. — Միջակ բարդության աշխատանքների զանազան տեսակի ստանդիկների վրա: Կարողանում են հասկանալ նկարները:

ժելոնչիկներ. — ա) պատրաստում են նոր ծունկեր և հավաքում են նոր ժելոնկաներ պատրաստի ծունկերից. բ) նորոգման աշխատանքներում մեծ փորձառությամբ:

Թիթեղագործներ (ժեստյանչիկներ). — Փորձված, թիթեղից ինքնուրույն ամեն տեսակ աշխատանքներ են կատարում:

Քարտաւներ. — Ծանոթ են քարի հասարակ տաշելու գործի հետ: Կատարում են հասարակ պատ շարելու, հիմք դնելու գործեր: Աշխատում են եսքիզներով:

Կլեպալչիկներ. — Ոբսադնի խողովակների վրա. — Սառը զակեղողականերով միացնում են որսաղնի խո-

ղովակները, միացնում են առանձին խողովակներն ու ծունկերը և պատրաստում են բաշմակներ:

Կլյուչնիկներ. — Նույնը, ինչոր 6-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ: Փոխարինում են հանքափոր վարպետին՝ նրա բացակայության ժամանակ:

Պայսագործ-գարբիկներ. — Շինում են զանազան ձևի ու տեսակի պայտեր: Կատարում են փականագործի հասարակ գործեր և ուղղում են դարբնոցային աշխատանքի անհրաժեշտ գործիքներ: Պայտում են ձիերին զանազան պայտերով՝ մաքրելով սմբակները:

Անիվագործներ. — Ռետինի շրջանակները անիվի վրա են հագցնում:

Կոնսոբչիկներ (գրասենյակային ծառայող). — Վոչ բարդ՝ գրասենյակային աշխատանքների վրա: Վճարների և հաշիվների տեղեկագրեր են կազմում ու տարելներ: Ընթացիկ բնավորության տեղեկություններ տալ: Հաշվետարների ցուցմունքներով հաշվեգրքերի պահելը, կասսայի, ապրանքային և այլ կտրոնների գրելը:

Կաքսայագործներ. — Նորոգում են կաթսաներ, ելեկտրո-մատորների բուզկանների դռների շինում, դռների, լուսամուտների վանդակների շինում և այլն:

Կոչեզարներ-չոգեզկացի. — Հարկ յեղած դեպքում փոխարինում են մեքենավարի ոգնականներին:

Կրովելչիկներ. — Յերկաթով ծածկում են զոնդերը, հասարակ տանիքները, կարնիզները: Ծխնելույցների գլխին ծածկոցներ են շինում, ջրատար խողովակներ, հասարակ ծունկեր, ձագարներ, վառարանի ծածկոցներ, հասարակ հողմացույցներ: Պատրաստում և չափում են ջրատար խողովակներ և նորոգում են տա-

ներքները: Ծածկում են, ինչպես հասարակ, նույնպես
և բարդ տանիքները կղմինդրով, տուլով, ետերնիտով:

Դարբիններ. — Դարբնոցային մանր աշխատանք-
ներ՝ դարբինի և կաթսյազործի գործիքների, շպոն-
կանների, բոլտերի, ժելճանների կլապանների սղակ-
ներն և այլն:

Չուլդներ. — Չուլում և յեռանկյուններ, ան-
կյուններ, խաչանկյուններ, փականքների վոչ բարդ
մասերը և այլն:

Մագնեչիկներ. — Մագնետայի, դինամո-մեքենայի
և ստարտերների կառուցման ծանոթություն: Նորոգու-
մը՝ ղեկավարության ներքո: Աշխատում են ավտո-
տրանսպորտի արհեստանոցներում:

Մալլար (ներկարար). — Նախապատրաստական աշ-
խատանքներ են տանում մաքուր ներկելու համար:
Ծանոթ են վարոչ ներկերի խառնուրդ պատրաստելու
հետ, ճերմակացում են կրով և կավիճով պատերը,
ներկում են տանիքները: Կատարում են սոսինձի ներ-
կով մաքուր գործեր:

«Կոնսակս» պատրաստող վարպետներ. — Վերամշա-
կում են սուլֆոնիկսոտներ՝ յուզը հանելու միջոցով և
շողիացման կենտրոնացումը մինչև հարկավոր ուժե-
ղությունը «կոնտակտ» ստանալու համար: Չափում-
ներ, միջերքների հաշվետվում և մտցնում և տեխնի-
քական մատյանի մեջ:

Պլանագործներ. — Կատարում են ինքնուրույն հա-
սարակ աշխատանքներ, ինչպես որինակ, 5 դիամե-
տրից փոչ ավելի հաստ խողովակներ ծռելը, կարմիր և
դեղին պղնձից և ուրիշ մետաղներից խողովակների
միացումը, պատրաստում են շառլեթներ և այլն: Նը-

կարներից պատրաստում են զանազան շաբլոններ:
Կատարում են հասարակ փականագործական աշխա-
տանքներ և գործիքների մանր նորոգություններ և
այլն:

Մադելեչիկներ. — Կատարում են կաղապարի հասա-
րակ գործեր:

Ոբյեչիկներ. — Կառքերի վրա աշխատող:

Ոբմասչիկներ. — Որմատիկներ են կատարում շաբ-
լոնով:

Ոբմասչիկներ-վագոներ. — Գլտեն վագոնների փա-
կանագործային նորոգումները, զրապետ են: Նայում
են կայարաններում գնացքների վագոնները: Վերա-
ցնում են ունեցած միջոցներով վագոնների պակա-
սությունները և գնացքի մեջ չեն թողնում ֆլապած
վագոններ:

Պայպեչիկներ (գոդոյներ). — Արձաային ապա-
րանների և խողովակների նորոգումներ:

Պեչնիկներ (վառարանագործներ). — Սովորական
տիպի խոհանոցային և սենյակի վառարան են շինում:
Կատարում են զանազան տեսակի վառարանների նո-
րոգումներ: Շինում են հիմքեր և ուրիշ գործեր:

Պլյուզոբներ. — Ուղղում են հին խարտոցներ, և
խոշոր խարտոցներ են շինում:

Պրոմետեչիկներ. — Նույնը, ինչոր 6-րդ կարգում,
ավելի մեծ փորձով:

Պլոսնիկ (հյուսն). — Նորոգությունների և միջին
բարդության մաքուր գործերի վրա. տորմոզի և բարձ-
րացնող ստանոկների կոռեկաներ, փայտյա պողզի-
նիկներ և այլն: Շինում են տախտակյա շենքեր և այ-
լը: Գյուսն են մաքուր հասարակ հատակներ, առաս-

տաղներ, դռներ և փեղկեր: Կատարում են զանազան աշխատանքներ հանքերում, գործարաններում և այլն:

Խորաբաւ նաստների բրիգադային վապետի ոգնակներ.— Իմանում են փականագործի աշխատանքը:

Լաբորանտի ոգնակներ.— Անցել են ֆաբրիկայի մասնագիտական դպրոցը, իմանում են հասարակ նավթաթորումը և գիտեն նավթամթերքները ու կանտրոլային աշխատանքները:

Տեպլովոգների մեքենավարների ոգնակներ.— Գիտեն տեպլովոգի մանրամասն կառուցվածքը, բոլոր մասերի նշանակութունը: Նրանց հետ վարվելը: Գիտեն սիգնալիզացիան: Յուրով են բոլոր մասերը:

Դործակատարներ.— ա) Ապրանքային.— Ընդունում ու բաց են թողնում պահանջագրերով գործարանային և հանքային ապրանքային պահեստներից: Ծանոթ են ապրանքներ պահելու կանոններին և ապրանքների տեսակներին. բ) Գործարանային և Ազնավթի ապրանքային վարչութիւն:— Չափում են բեզերվարները (տեսակարար կշիռը) վորոշ ջերմութիւն և վերցնում են նավթի և նավթամթերքի «բենզինյան նմուշները» (ջրի և կեղտի % վորոշելու համար), գիտեն նավթատար խողովակները ցանցը: Ընդունում և բաց են թողնում նավթամթերքները, սկզբնական անգորրագրեր են տալիս և այլն. գ) Տնտեսական.— Հետևում են բակերին, բնակարանների նորոգման, ախոռներին, վարում են տնային գրքերը, ընդունում, պահում և բաց են թողնում նյութեղեն և տնտեսական ուրիշ ֆունկցիաներ կատարում. դ) Հանքային.— Փորձվածներ:

Բեգիւստարներ (մատենավարներ).— Ավելի մեծ աշխատանքով, քան 6-րդ կարգում:

Բեմնիգսոնիսկաներ (մեքենագործներ). — Արագ ու ինքնուրոյն արտադրումն զանազան տեսակի գրութիւնների, հաշիւների և այլն:

Ռեմոնտէիկներ՝ լուսավորւթյան. — Բուրգերում, հանքային և գործարանային շէնքերում ու բնակարաններում ներքին և արտաքին լուսավորութիւն գծեր են անցկացնում, նորոգում են արմատները: Մանր կայարաններում հետևում են չափող գործիքների կանոնավոր լինելուն:

Սվաբէիկներ՝ (ավտոգեինի), — Յեփում են ժեւոնկաներ, մանր ռեզերվարները, և մեքենաների մասերը:

Սվերլիւբէիկներ.— Նոյնը ինչոր 6-րդ կարգում, մեծ փորձով:

Սլեսար (փականագործ).— ա) Ելեկտրիկներ: Աշխատում են մեքենաների և նրանց մասերի մանր նորոգումների վրա. բ) Մեխանիկական.— Կատարում են եսկիզներով ստանդիների, տարտալնի բարարանների, մեքենաների ու նաստների նորոգումներ, պատրաստում են բուրգուներ, հասարակ շտամներ. գ) Նողովակների վրա աշխատողներ. դ) Հանքային կոմպրեսորների և նաստնի խողովակների իջեցնելու և բարձրացնելու վրա:

Գնացքներ կազմողներ.— Կայարանի հերթապահի ցուցմունքներով կազմում են գնացքներ: Միենույն ժամանակ կցողներ (սցեպշիկներ են):

Սոպլարներ (ատաղնագործներ).— Կատարում են ատաղձագործային հասարակ զանազան գործեր: Շինում են հասարակ պահարաններ, սեղաններ և այլն:

Ստրոպալէիկներ.— Կատարում են զանազան աշ-

խառանքներ: Կարողանում են աշխատել չերշտյութներով:

Տաբլեչիկներ.— Խոշոր տնտեսական միավորներում: Բնույթագիրը 6-րդ կարգի:

Տոկարներ (խառատներ).— Աշխատում են հասարակ չերտյութներով, կալիբրներով, շարլոններով, ծանոթ են ստանդարտ մանրամասնության հետ: Փոքրիկ վալերի ստուգումը և պողշխանիկների սրելը:

Տոկսորիսներ.— Աշխատում են ֆորգգոնի վրա: Կատարում են ընթացիկ նորոգումներ: Գիտեն մատուրի կարգի բերելը և դեկավարում են մեքենան:

Տոլբոկասեչիկներ.— Տես՝ որսագնի խողովակների կլեպալշիկները:

Տոլբորեզներ (խողովակ կտրողներ).— Մեծ փորձառությամբ, կտրում են խողովակներ զանազան մեծությամբ, կարողանում են աշխատել ինքնուրույն, կատարելագործված խողովակ կտրող ստանդարտների վրա:

Տան կառավարիչներ (սների կոմեկլաճներ).— Նույնը, ինչոր 6-րդ կարգում, 75-ից մինչև 150 բնակարանի և հետևում:

Ֆիլսոփեչիկներ՝ վագելինի գործարանի. Քամելուց առաջ փոշու պատրաստելը. հետևում են քամվող և եկատրակցիոն բաժինների ապարատների աշխատանքին: Ֆիլտրները նախապատրաստում աշխատանքի համար. կոնցենտրացիոն մաղութի հաշվետուումը և վագելինի դուրս գալու, եկատրակցիոն բաժնի նյութեղենի— փոշու, բենզինի հաշվետուում:

Ֆորմովեչիկներ.— Ֆորմաներ են շինում փոքր ու միջակ՝ հասարակ իրերի:

Ֆրեյդերովեչիկներ.— Չանազան աշխատանքներ են կատարում չերտեժներով չափող և բաժանող գործիքների ոգնությամբ:

Չերտեժիկ-կոպիրովեչիկներ. — Տուշով չերտեժից արտանկար են անում:

Շիւեյիկներ.— Չանազան իրերի շիշկաներ են ձևվում:

Շարնիկներ.— Միենույնը, ինչոր 6-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Շոֆերներ.— Աշխատում են թեթև ֆորգերի վրա: Գիտեն մատուրի կարգի բերելը, յերթեկության կանոնները: Կատարում են ընթացիկ նորոգություններ:

Շտամպովեչիկներ.— Ամենայն տեսակ շտամպի գործերում:

Շտակասուր.— Հավասար պատերի վրա են աշխատում: Պատրաստում են մասսա և ալյն: Մեծ փորձառությամբ: Աշխատում են մաքուր շտուկատուրկայի վրա քանոններով:

Յնպեղիսորներ.— Ընդունում, ուղարկում և տեղափոխում են ապրանքներ, գործիքներ և ալյն պահանջի և պատվերի դեպքում:

Ելեկսրովեչիկներ.— Տես՝ լուսավորության նորոգողները:

Ց-ր գ կ ա բ գ (3,1 փայ).

Ագեճներ-գործակալներ.— Կատարում են պատասխանատու հանձնարարություններ բեռների ու նյութերի տեղ հասցնելու, ընդունելու և ուղարկելու գործով:

Ակմուլյասուբչիկներ.— Կատարում են ինքնորույն նորոգումներ և լարումներ:

Արխիվարիուսներ.— Նույնը, ինչոր 7-րդ կարգում, աշխատանքի մեծ չափով:

Բեսուբչիկներ.— Աշխատում են յերկաթա-բետոնային գործերի վրա: Իմանում են բետոնի բոլոր բաղադրությունները:

Բսնդարներ.— (տակառագործներ).— Նույնը, ինչոր 7-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Բրիգադիրներ.— Արհեստավորների միջակ բրիգադայի ղեկավարներ, ուր իրենք ել անպայման աշխատում են:

Բրիգադային վարպետներ՝ խորաբառ նասոսների վրա.— Կատարում են խորաքաշ նասոսների ժողովելու ու քանդելու գործեր, նույնպես և նրանց ընթացիկ նորոգումները:

Բուրիլչիկներ.— (պտտական հանքափորություն).— Նույնը ինչոր 7-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Վարչության գործավարներ.— Կազմում են գրություններ՝ վոչ բարդ բովանդակությամբ, զանազան տեղեկություններ տալը՝ մոծովոյ թղթակցություններին, թղթերի խմբավորումը՝ գործերին կցելու համար:

Վեսայսնիկներ.— (տասնապետներ) կրտսեր. — Ղեկավարում են բանվորների խմբերը տեխնիկական հրակողության ցուցմունքներով:

Վոլբեմնիկներ.— Ձանազան տեսակի ստանոկների վրա կատարում են ամեն տեսակ պատասխանատու մասնագիտական աշխատանքներ, հմուտ վարվելով ստանոկների բոլոր մեխանիզմների ու հարմարությունների հետ: Ձերտեմներով ժողովում և գործիքների

կոմպլեկտը, վորը կարևոր են առարկաների արագ և ճշգրիտ մշակելու համար, կարգի և պցում իր աշխատանքի ստանոկները:

Ինստումենտալչիկներ.— Շինում են շտամպներ և ամեն տեսակ գործիքներ ճիշտ, չերտեղծում նկարված ձևով:

Քարսառներ.— Շինության առաջի յերեսին պատերն են շարում ճերմակ քարով և գույնղզույն աղյուսներով: Լավ ծանոթ են քարի տաշելու հետ: Աշխատում են եսքիղներով ու չերտեղծներով:

Կարեսնիկներ.— Նորոգում են կառքեր:

Կասսիրներ.— (զանձապահներ).— Միջակ բաժինների կամ փոքր գործարանների վարում են կասսայի գրքերը: Նյութական պատասխանատվություն են կրում նրանց հանձնարարած զրամների ամբողջության և գործարքներ կատարելու կանոնավոր լինելու համար:

Կլադովչիկներ.— (պահեստապետ). — Հսկում են միջակ հողամասային պահեստների վրա, ընդունում և բաց են թողնում ապրանքներ, հաշիվ են պահում:

Կոլեսնիկներ.— (անիվագործներ).— Հատկապես աշխատում են կարետաների ու թեթև եկիպաժների համար անիվներ շինելու գործի վրա: Անկախ շինում են՝ համաձայն նկարների՝ գործեր, և պատրաստում են ամենայն տեսակի անիվային գործեր:

Կոնյուկտորներ. — Գլխավոր յերկաթուղային գնացքների յերթեկության ժամանակ գնացքների պետ ե: Ծառայությունը վարում է համաձայն տեխնիքական շահագործման որենքների:

Կոնսոբչիկներ — (գրասենյակային աշխատավոր-
ներ), — Մեծ ստաժով, գործարանային գրասենյակների
հատուկ աշխատանքներում, ինքնուրույն վարում են
գրքերը:

Կոնսրախտրներ — զննցիների, — Յերկաթուղու վրա:

Կոսելչիկներ, — Կատարում են ամենաբարդ կաթ-
սային գործեր և ժողովում են շոգեկաթսաները:

Կուզկեցներ — (գարբին), — Չերտեռնեռով ու ես-
կիզներով կատարում են հանքափոր ստանդկների մի-
ջին մասերը, տարտալնի բարաբանների մասերը, մե-
քենաների ու շոգեշարժիչների վեշ բարդ մասերը և
այլն, պատրաստում են խառատի և փականագործի
գործիքներ, ուղղում են հանքափորական զանազան
մեծության գործիքներ:

Կուզկեցներ — կովալի — (պայտագործներ), — Կատա-
րում են բարդ և պատասխանատու աշխատանքներ,
վոր պահանջում է հատուկ գիտություն և փորձառու-
թյուն, ինչպես բժիշկների ցուցմունքով (ամբակային
զանազան հիվանդությունների ժամանակ) նույնպես
և սովորական պահանջի ժամանակ՝ պայտերի վերա-
բարեբամբ: Պատրաստում են զանազան տեսակ պայ-
տեր: Պայտում են ձիերին զանազան պայտերով, մաք-
րում են սմբակները, ինքնուրույն կատարում են փա-
կանագործային աշխատանքներ՝ միջին բարդությամբ:
Պատրաստում են զարբնոցի համար անհրաժեշտ գոր-
ծիքներ: Ծանոթ պետք է լինել սովորական սմբակա-
յին հիվանդությունների հետ:

Կուզովչիկներ, — Ինքնուրույն պատրաստում են
ավտոմոբիլային կուզովներ:

Լիսելչիկներ — (ձուլողներ), — Չուլում են զանա-

զան տեսակ խողովակներ, վինտիլներ, նասոսներ/
սորշկներ և այլն:

Մագնեչիկներ, — Ինքնուրույն կատարում են ելեք-
տրոլարերի նորոգումներ:

Մալլարներ, — Կատարում են պատերի և առաս-
տաղների ներկելու գործեր: Յուզաներկով ներկում
են նոր կառուցված պատերը:

«Կոնսակ» պատրաստող վարպետներ, — Նույնը, ինչ
որ 7-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Մեդնիկներ, — (պղնձագործներ), — Պատրաստում են
չերտյոժներով զանազան մասեր: Պատրաստում են ա-
մաններ, կուրեր, վաննաներ, կարմիր ու դեղին պղն-
ձից պատրաստում են զանազան մեծությամբ ու ձևի
խողովակներ, զանազան չափերի ողակներ և այլն: Պատ-
րաստում եր զանազան բաղադրություններ պղնձի
մաքրելու համար: Զոդում են: Պղնձային աշխատանք-
ների հետ կապված զանազան փականագործային աշ-
խատանքներ են կատարում, ինչպես որինակ բոլարերի
կտրելը և այլն:

Մոդելչիկներ, — Ինքնուրույն հասկանում են ես-
կիզներ, չերտեռններ և նկարներ, կարողանում են
պատրաստել մոդելներ: Շինում են զժվար քաշելու
մոդելներ:

Մոնսյորներ, — Աշխատում են տրանսֆարմատորա-
յին և բաժանող բուղկաներում: Միացնում ու
ընդհատում են ելեքտրականությունը:

Ոբմոսչիկներ, — Ինքնուրույն կատարում են որմո-
կային աշխատանքներ:

Ումոսրեչիկներ — (վաղոնի), — Նույնը ինչոր 7-րդ

կարգում: Փորձված փականագործներ, բարձր վարձ կյալ՝ վագոնային գործում:

Ոչխտիսիկներ — (գտնողներ). — Հերթակալներ: Հետևում են նավթամթերքների գտման: Պատասխանատու են գտելու աշխատանքի, մթերքների գործածության, կուրուստի, ստացված մթերքների վերակի համար, գրքի մեջ են մտցնում բյազենտնի շարժման, զխտիլյատի և գտած մթերքների մասին: Կարողանում են վորոշել նավթամթերքների ֆիզիկական առանձնահատկությունները, տեսակարար կշիռը, գույնը և այլն:

Պալալիկներ — (գործողներ) արձձի. — Աշխատում են արձձով, կատարում են նորոգումներ և պատրաստում են արիձի նոր ապարատներ ու պրիբորներ:

Պեչնիկ — (վառարանագործներ). — Տեխնիքական զանազան տեսակի բարդ վառարանների կառուցողներ: Գործում են չերտեմներով:

Պիլոգուբներ. — Զանազան տեսակի խառուոցներ շինելը:

Պիրմեսչիկներ — ավագ. — Տոլուոլի և գազային գործարաններում: Ղեկավարում են պիրոմետրշինների աշխատանքները: Հսկում են գազ պատրաստելու, պրոցեսի ջերմության, գազի մաքրվելուն սկրուբերներում, բետոնների ու վառարանների մաքրելուն:

Պոսնիկներ — (հյուան). — Կատարում ե բարձր (8 սաժենից ավելի) և բարդ գերանների մխացման գործ: Բուրգերի նորոգումներ ու կառուցումներ: Առանձնապես բարդ աշխատանքներում՝ ստանոկների փայտե բարդ մասեր շինելը և այլն:

Ոգնական լաբորանտի. — Նույնը, ինչոր 7-րդ կարգում, կատարում են վոչ խոշոր անալիզներ:

Ոգնական մեքենավարի. — Հանքերում և գործարաններում:

Ոգնական ռոգեկաուֆի մաշինիստի. — Գիտեն նրանց մանրամասն կառուցումը, բոլոր մասերի նշանակությունը: Գիտեն սիզնալիզացիայի և գնացքների յերթեկության ընդհանուր կանոնները: Գնացքի կանգնած և յերթեկության ժամանակ մաքրում ու զննում ե շոգեկարգը, յուզում ե:

Ոգնական ելեֆտունցյորի. — Բարձր և ցածր լարման կանոնների ու աշխատանքի հետ ծանոթություն՝ ուժային և լուսավորվող ելեքտրականության հետ:

Պրիկազչիկներ — (գործակատարներ). — ա) Ապրանքային — մեծ պահեստներում, բ) Տնտեսական — խոշոր տնտեսական բաժիններում, գ) Գործարանային — հերթակալ, դ) Հանքային — հերթակալ մեծ հողամասում, յե) Գործիքների — վոր վարում ե հաշիվները հանքափորական գործիքների և ինքնորույն՝ իր հողամասում հանքափոր գործիքներ ե ընդունում և ուղարկում:

Րադիասոչիկներ. — Բադիատորների զոգումը:

Րազմեսչիկներ. — Բազմետկա են անում զանազան գործեր՝ համաձայն չերտյոմների:

Րեկսիֆիկասորներ — ավագ. — Տոլուոլի և գազային գործարաններում: Ղեկավարում են 5-րդ և 6-րդ կարգի կրտսեր բեկտիֆիկատորների աշխատանքները:

Րեմիսցոնիսներ — (մեքենագործներ). — Բարդ աշխատանքների վրա: Զանազան տեսակի մեքենաների վրա՝ արագ կատարում: Կարողանում են աշխատել թեկադրության ժամանակ:

Րեմսեչիկներ — (ելեֆտուպուլսչիկներ). — Խնքնու-

բուլան նորոգումն ու կառուցում բարձր և ցածր լարման գծերի:

Ավարչիկներ—ալսոկներ.—Յեփում են ապարատները վրա մեքենաների պատասխանատու մասեր և զանազան մետաղների բարդ իրեր, բացառությամբ ծովային լատունի և ալյումնի:

Ալոնչիկներ.—Նավթաթոր գործարանների հերթակալներ: Պատասխանատու են դեստիլյատների կանոնավոր մշակման, հրանց հատկություն, ապարատների կանոնավոր աշխատելու, վառելիքի ծախսման և կորուստի քանակի համար: Կարողանում են վորոշել նավթամթերքների ֆիզիքական հատկությունը—տեսակարար կշիռը, գույնը և այլն: Կատարած աշխատանքները գրքի մեջ են անցկացնում:

Ախաբներ—(փակնագործներ). — ա) Ելեկտրիկներ.—ինքնորոշյալ պատրաստում են մեքենաների առանձին մասերը, կարողանում են ստուգել մոտորները, բ) Մեխանիկական.—կատարում են նորոգումներ՝ հանքափոր սառնակի ֆրեյֆալների, յասսերի, պատրաստում են պլաշկաներ, ֆրեյդերներ և ավելի բարդ շտամպներ: Աշխատում են չերտյոժներով, գ) Պոլովակ անցկացնողներ՝ մեծ փորձառությամբ. աշխատում են չերտյոժներով, գոյություն ունեցող կրանների և զագվիժկանների նորոգումներ:

Ասուխիկներ—(վիճակագիրներ).—Վարում են բոլոր ոժանդակ գրքերը, խմբավորում են ըստ ծրագրերի թվական տվյալները, կազմում են վիճակագրական տեղեկություններ:

Ասոլյարներ—(առաջագործներ). — Կատարում են

չերտյոժներով ու նկարներով առաջագործական բարդ աշխատանքներ:

Ասոդալչիկներ.—Չանազան տեսակի սառնակների վրա կատարում են ռանդելու աշխատանքներ, ինքնուրույն պատրաստում ու ընտրում են կտրող գործիքներ իրերի արագ ու ճշգրիտ մշակման համար, կախում ունենալով մետաղից: Աշխատում են չերտյոժներով:

Ասուրագասի վարպետներ.—Միոնավթի («սուրդատ») ստանալը: Հետևում են «ոճարային խառնուրդ»-ի գոլորշիացման և նրա պատրաստելուն: Լցնում ե տակոնների մեջ: Գրքերի մեջ են անցկացնում աղի, պատրաստի սուրրոգատի ֆնացորդները և այլն:

Ալեսովոլ—(հաշվետար).—Հաշվեպահություն իմանալը, ոժանդակ գրքերի վարելը, հաշվետու տեղեկագրեր պատրաստելը և ծախսերի առանձին տեսակները: Գրագրություն ծանոթություն:

Տաբելչիկներ.—Նույնը, ինչոր 7-րդ կարգում, մեծ ստաժով և փորձառությամբ՝ խոշոր մեխանիկական գործարաններում:

Տեխգրաֆիսներ—(հեռագրողներ).—Աշխատում են հեռագրական Մորզե ապարատների վրա:

Տոկարներ—(խառատ).—Պատրաստում են պորշեններ, ողակներ, շտովներ, մոնթիեր, կլապաններ, շպինդելներ, եկսցենտրիկ վալիկներ և այլն: Պատրաստում են զանազան բարդ արմատներ, որինակ, ինժեկտորի խցաններ, կոնուսներ, կլապաններ և այլն: Աշխատում են զանազան տեսակի սառնակների վրա: Ճշգրիտ աշխատանք, ինքնորոշյալ դասավորություն, հարկավոր գործիքների ընտրելու կարողություն: Ոգտ-

վում ե չափող գործիքներով: Հասկանում ե չերայոժ-
ները:

Տրակսոխսներ. — Աշխատեցնում են մեքենան: Կա-
տարում են ընթացիկ նորոգումներ, գիտեն մոտորի
գործածելը և գիտեն ղեկավարել մեքենան:

Ուսարավում. — (սների կոմեկաններ). — Նույնը, ինչ
որ 6-րդ կարգում, 150—225 սենյակների ծառայելու
գեպըում:

Ֆիլսոփալիկներ. — վաղելիների գործարանում. — Նույ-
նը, ինչոր 7-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Փորմովչիկներ. — Կատարում են ձեռքի ֆորմով-
կա՝ խոնավ և չոր՝ զանազան իրերի (ինչպեսիք են ո-
րինակ, շղթաների բլոկներ, շեվրոնի շեստերներ):

Ֆրեյդերովչիկներ. — Կատարում են զանազան ճըշ-
գրիտ աշխատանքներ զանազան հորիզոնական և ուղ-
ղահայած ստանդիների վրա, ինքնորույն ջոկելով չե-
տյոժները: Ֆրեյդերովչիկ են անում մաքուր և ուղիղ:
Ոգավում ե չափող գործիքներով:

Չերսյոմիկներ. — Բարդ չեքոյոժներից պատճեն-
ներ են հանում տուշով, պատրաստում են վոչ բարդ
եսկիզներ:

Շիբելիկներ. — Պատրաստում են բարդ ձևի ստե-
րեններ. — որինակ. — մոտորների գլուխների համար շիշ-
կաներ և զանազան ցիլինդրներ:

Շորնիկներ. — (թամբագործ). — Պատրաստում են
ձիու նոր սարքեր:

Շոֆերներ. — ա) Ավտո-գործի փականագործեր, ավ-
տոմոբիլի ամբողջ մեխանիզմը լավ հասկանում են, աշ-
խատում են թեթև ֆորգերի վրա: Կատարում են միջակ
նորոգումներ, բ) Փորզի բեռնա տառ 1—2 տոննանոց

ավտոմոբիլի շոֆեր-ղեկավարներ, գիտեն մոտորը կար-
գը դրել, յերթեկույթյան կանոնները: Կատարում են
ընթացիկ նորոգումներ:

Շտակասուր. — Շենքերի առաջին յերեսների մար-
մարե գործի համար թաղ պատրաստել, միջնորմներ,
առաստաղներ, դարակներ շինել:

Ելեկտրոսովոդչիկներ. — Տես՝ գծի նորոգողներ:

9-ր դ կ ա ր գ (3,5 փայ):

Ագեններ. — (գործակալներ). — Նույնը, ինչոր 8-րդ
կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Բրիգադիրներ. — Վարպետների մեծ խմբերի ղե-
կավարներ:

Բրիգադային վարպետներ խաբաքաշ նասոսներ
դնելու: — Բարձր վորակի փականագործներ՝ խորաքաշ
նասոսներ դնելու մեծ փորձառությամբ:

Բուրավոյ (հանգալուր) վարպետներ. — Վարում են
հորափորության աշխատանքները և պատասխանատու
են բոլոր հերթակալ խմբերի աշխատանքների համար:
Պահանջում են անհրաժեշտ գործիքներ և հետևում են
նրանց ուղղելուն: Պահում են ցուցակը և հանքափո-
րության ժուրնալը: Պատասխանատու են սյունի հո-
րիզոնական լինելու համար:

Դեկտրիկովոդիկներ (գործավար). — Նույնը ինչոր
8-րդ կարգում, մեծ փորձառությամբ:

Դեկայսնիկներ (տանապետներ). — Ղեկավարում
են բանվորական խմբերին տեխնիկական հսկողության
ցուցմունքներով: Գիտեն զանազան աշխատանքներ
տալնել: Գիտեն ժապավենով չափել, հաշվել հրապա-
րակները և ծավալը:

Ինստրումենտալչիկներ. — Գիտեն կտտարել ուղիղ ղակալկա: Կատարում են պատասխանատու աշխատանքներ: Կարողանում են ջոկել չերայածներ: Գործ են ածում չափելու գործիքներ:

Կարեսնիկներ. — Նոր կառքեր պատրաստելու մեծ փորձառությամբ:

Կասսիրներ (զանձապահներ). — Միջին շրջանառության հիմնարկության յիշ ու մուտքի ինքնուրույն գործառքներ կատարելը:

Կոսելչիկներ (կաթսայագործներ). — Փորձված, չերայածներ ջոկող, կաթսաների տակը յերկաթյա կոնստրուկցիաներ, ֆասոնավոր մասեր շինող:

Կուզնեցներ (շարբիներ). — Մեծ փորձառությամբ: Չերայածներով պատրաստում են միջակ ու խոշոր ստանդկների մեքենաների մասեր: Նորոգում են առանձնապես պատասխանատու գործիքներ:

Լաբորանտ-պրակտիկներ. — Գործնական ստաժով, կատարում են ինքնուրույն վոչ բարդ աշխատանքներ՝ լաբորատորիայի վարիչի հանձնարարությամբ:

Լիսեյչիկներ (ձուլողներ). — Մեծ փորձառությամբ ու ստաժով: Ձուլում են մեծ ու բարդ կազմության իրեր. — որինակ, մոտորների գլուխներ, պորշեններ, ցիլինդրներ, ցենտրոբեժների համար կորպուսներ ու զիսկեր և այլ բարդ ապարատներ:

Հորավոր վարպետներ. — Ղեկավարում են կանառային և շտանգային ապարատներով հոր փորելուն:

Մաշինիսներ (մեքենավարներ). — Մանր անտեսական միավորներում:

Մաշինիսներ-ալստրեզիկայի. — Հասկանում են մեքենայի վարելը, իրավունք ունին ինքնուրույն ղեկավարել, գիտեն տեխնիկական շահագործման սիգնալիզացիան և կանոնները:

Մաշինիսներ-սեպլովոզի. — Գիտեն մեքենայի կառուցվածքը և նրանց նորոգումը: Գիտեն սիգնալիզացիայի և տեխնիկական շահագործման կանոնները:

Մեդիկներ (պղնձագործներ). — Չերայածներով պատրաստում են ամեն տեսակի կոմպլեկտ, ապարատներ շինելը, նրանց ժողովելը և պատրաստի հանձնելը:

Մոդելչիկներ. — Ինքնուրույն ջոկում են չերայածները, լիովին պարզ պատկերացնում են իրենց՝ առարկաների և նրանց մանրամասնությունների ձևը: Պատրաստում են մոդելներ բարդ և պատասխանատու ձուլվածքների, բարդ կոնստրուկցիայի նաստաներ և նրանց մասերը, ավտոմոբիլային ցիլինդրներ և այլն:

Մանսյորներ. — ա) Հանքափոր ստանդկների վրա: Սարքում են ստանդկներ և նրանց մեքենաները: Հետևում են նրանց աշխատանքներին, հանքերը շերջելով: Նորոգումներ են կատարում ինչպես բուրավորներում, նմանապես և արհեստանոցում, բ) Բարձր լարման սչետաշիկների դներ: Հիմնավորապես ծանոթ են բարձր և ցածր լարման ելեկտրականության հետ վարվելու նախազգուշական կանոններին:

Նարյադչիկներ. — Կոնդուկտորների բրիգադայի. — Հրահանգում են կոնդուկտորների բրիգադաները, դասավորում են նրանց մեկնումները: Ստուգում են նրանց յերթեկույթյան գրքերը: Ինվենտարի հաշվառող

հերթապահութեան սենյակում և կոնյուկտորների ձևաքում:

Ոչխսիսեկներ.—Նավթաթորիչ գործարաններում: Հերթակալներ են, աշխատում են ավագի ղեկավարութեամբ լուսավորող և քսելու յուղերի դաման, մազութից վազելին դառնում: Մեծ բեռնավորումով և մեծ ստաժով: Նույնը ինչոր 8-րդ կարգում:

Պայալեչիկներ (զոդուկներ).—Աշխատում են արձնի գործերի վրա, կատարում են նորոգումներ և պատրաստում են նոր արձնային ապարատներ ու գործիքներ: Մեծ փորձառութեամբ և գործարանների ապարատուրայի լավ ծանոթութեամբ:

Պեչնիկներ (վառարանագործներ).—Վառարանների հատուկ աշխատանքների և անգիրդրիլի գործարանների փոշու կամեքաններում, գործարանային և ծխնուլույների և այլն:

Պիլոգուբի.—Ամենայն տեսակ խառնուրդների պատրաստելը: Մեծ փորձառութեամբ:

Պիրուսեչիկներ.—ավագ.—Նույնը, ինչ որ 8-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառութեամբ:

Նավթադիլի վարիչի ոգնակաճներ. — Վոչ մեծ: Փոխարինում և վարիչին: Իմանում և ապարատուրան, խողովակաանցքերը, նավթի ընդունելն ու բաց թողնելը:

Մաշիկիսի ոգնակաճներ. — ա) Խոշոր նավթահանքի խառն տնտեսութեամբ. բ) Շոգեկառքերի վրա, իրավունք ունենալով, ինքնուրույն ղեկավարել ներանց:

Յերկաքուղագծի կայաքանապետի ոգնակաճ. — Գնացքների կազմելը, ընդունելը և ուղարկելը: Գնացք-

ների յերթեկութեան գրաֆիկներ կազմելը: Մարդատար գնացքների տոմսերի վաճառում:

Պրիկազչիկներ (գործակատարներ ավագ), — Գործիքների, տնտեսական, ապրանքային, հանքային և գործարանային: Վոչ հերթակալ, վոր ղեկավարում են լավյալ տնտեսութեան գործակատարների բոլոր աշխատանքները և միացնում են նրանց գործը: Գործիքների գործակատարը միանգամայն լավ ծանոթ պետք է լինի հանքափորութեան ստանդկների ու ներանց գործիքների հետ:

Բազմեչիկներ.—Բավականին փորձված փակահագործներ: Չերտյոժներով նշանակում են ղեկավար կոնստրուկցիայի մշակման տեղերը:

Բեմիկգոնիսներ (մեքենագործներ). — Նույնը, ինչ որ 8-րդ կարգում: Գիտեն մեքենայի վրա տպել և լատինական տառերով: Կարողանում են լավ դասավորել նյութերը: Բացակայում և ուղղումներ նրանց գործերում:

Ագոնեչիկներ.—ա) Նավթային և յուղի բառարկների վրա աշխատող հերթակալները, վոր աշխատում են ավագի ղեկավարութեամբ: Փորձված են ու ստաժով. բ) տաֆալտի գործարանի հերթակալները, վոր աշխատում են ինքնուրույն:

Ասֆալտ մշակելու համար գուլբոնների խառնուրդ պատրաստելը: Ամբողջ աշխատանքը անց են կացնում կուբերի վրա: Ասֆալտի ֆիզիկական հատկութեան վորոշումը, հում նյութի ու դիստիլատի տեսակար կշիռը, նույնպես մթերքների, հում նյութի և վառելիքի հաշվառում: Տեխնիկական ժուրնալի վարելը. գ) Բենզինի, վիսկոզիտի և այլ գործարաններում ա-

վազ սպոնջիկի ղեկավարությամբ աշխատող հերթակալներ: Մեծ ստաժով ու փորձառությամբ: Բնույթագիրը 8-րդ կարգի. դ) Տոլուլի և զազային գործարանի հերթակալներ: Ղեկավարում են կուպրի մնացորդների ֆորման, և այլ աշխատանքներ:

Սկեսարներ (փականագործներ).— ա) Ելեկտրիկներ, մեծ փորձառությամբ, վոր աշխատում են ելեկտրոմոմոտորների նորոգությունների վրա, կարողանում են փնտել ու գտնել մատորի միջի վնասված տեղը. բ) Մեխանիկական. լավ գիտեն չերտյոժները, ներքին ջերմության շարժիչների ու կոմպրեսորների նորոգումներ են կատարում: Կարողանում են վորոշել պողպատի տեսակներ:

Ստախիկներ (վինակագրողներ). — Վիճակագրական տեղեկությունների խմբավորումն ու տեղեկացումը. յերկու տարուց վոչ պակաս ստաժով:

Սոլյարներ (առաջագործներ).— Կարմիր փայտի վրա աշխատողներ: Աշխատում են չերտյոժներով ամենաբարդ և դժվարին գործերի վրա:

Սուրոգատի վարպետներ. — Նույնը ինչոր 8-րդ կարգում, բայց ավելի մեծ փորձով ու ստաժով:

Սլեսովոդներ (հաշվետարներ).— Միջակ տնտ-միավորները գրասենյակներում, ղեկավարում են ամբողջ գրասենյակային աշխատանքներին, կազմել են տալիս ոռճիկացուցակը, ապրանքների տեղեկագիրը՝ նավթի շարժման մասին, նավթամթերքները և այլն: Ռաշոնական վարչություններում և բաժիններում նույնը, ինչ վոր 8-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Տաբելչիկ-հաշվետարներ. — Սոշոր մեխանիկական

արհեստանոցներում: Հաշվում են բանվորական քարտերը, պահանջագրերը և պատվերները:

Տեխգրաֆիսներ (հեռագրիչներ). — Յուզի հեռագրական ապարատների վրա աշխատողները:

Տեխմոնի (նեռախոսի) վարպետներ. — Դնում և նորոգում են հեռախոսի կոմուտատորները և կարգի են բերում ողային գծերը: Դնում ու նորոգում են հեռախոսային, հեռագրական և սիգնալիզացիոն ապարատները և այլն: Կարողանում են հասկանալ ապարատների չերտյոժները:

Տոկարներ (խառսներ). — Կատարում են նուրբ գործեր: Ստուգում և ծակում են ծնկային վալեր, մեծ ցիլինդրներ, պատրաստում են կալիբրներ՝ գործիքներ և այլն: Կարողանում են հասկանալ չերտյոժները:

Տրակտորիսներ. — Աշխատում են Ֆրանկլինի և Արայի վրա: Ավտո-գործի բարձր վորակի փականագործներ: Կատարում են ընթացիկ նորոգումներ:

Ֆրեյզերովչիկներ. — Աշխատում են զանազան տեսակի ստանոկների վրա՝ ուսական, անգլիական, ունիվերսալ-ամերիկական և այլն) ոգտագործում են բոլոր լրացուցիչ գործիքները և ֆրեզերների ստանոկների մեխանիզմները: Աշխատում են շարլոնների, սկորների, լեկալների, բիսկերի վրա և ոգտվում են զանազան չափող գործիքներով:

Ֆեմեկսիթովչիկներ. — Խստորումենտալլչիկ-փակահագործներ, վորոնք լավ խմանում են ցեմենտիթով-կան:

Չեսլոմնիկներ. — Բնականից նկարում են զանա-

դան տեսակի մեխանիզմներ և շենքեր, ունին վորոշ թեօրեաթիկական պատրաստականութիւն:

ՇնՖեկերներ.—ա) Ավտոգործի բարձր վորակի փականագործներ, լավ ծանոթ են ավտոմոբիլների մեքենաների հետ: Կատարում են միջակ նորոգումներ, բ) Ավտոգործի փականագործներ, լավ ծանոթ են ավտոմոբիլների ամբողջ մեխանիզմին, աշխատում են յերկու տոնից վեր մեքենաների վրա: Կատարում են ընթացիկ նորոգումներ:

Եկապեդիսոր.—Տեխնաբի տրանսպորտային բյուրոյի: Ազնավթի գլխավոր մագազինում հսկում են ապրանքների իջեցնելու և բարձրացնելուն: Պատասխանատու են ընդունելու և տալու ժամանակ:

Եկեկսումոնսյորներ.—Պատահան հորափորութիւն: Դնում են ելեկտրական ազգրեզետներ, հետեում են նրանց կանոնավոր աշխատելուն, պտտում են բուրովոյները և կատարում են նորոգումներ, ինչպես հանքում, նույնպես և արհեստանոցում: Սարքում են շարժիչները:

Եկեկսումոնսյորներ.—Սարքում ու դնում են ելեկտրոմոտորները և լուսավորող ապարատները, անց են կացնում ողային և ստորյերկրյա գծերը, միացնում են կարելի մուֆտաները, հետեում են մոտորների աշխատանքին և վորոշում են նրանց ֆլաւավածքները, նորոգում են մոտորները: Հիմնավորապես ծանոթ են բարձր ու ցածր ուժի լարման ելեկտրականութիւն նախազգուշական կանոնների հետ:

10-րդ կարգ (3,8 փայ):

Ագեմսներ.—(գործակալներ).—Տեխնաբի վարչութիւն մեջ մասնագետ և ստաժով: Ընդունում են տեխնիկական և ուրիշ նյութեր, վոր գտնվում և տրեստներում և մասնավոր շուկայում, նույնպես և անկախ դնում են տեխնիկական նյութեր:

Բուրովոյ.—(հանքափոր) վարպետներ.—Մեծ փորձառութիւն: 9-րդ կարգի բնութագրեր:

Գեյուպրոյիզովոյիսել.—(գործավար).—Աշխատանքի խոշոր հափով:

Գեպլասնիկներ.—(տասանպետներ) ավագ.—Բանվորների հսկողութիւն ու ղեկավարութիւն, բանվորներին գործ տալը. նյութերի դուրս գրելը և նրանց ծախսելու պատասխանատվութիւն:

Ռայոնական գարաժի վարիչ.—Ղեկավարում և մինչև 10 մեքենա ունեցող գարաժը, նույնպես և վարում և վարչական պարտականութիւններ:

Ինկասսորներ.—Շրջիկ կասսիրներ պարտքատերերից փող հավաքելու համար:

Ինսսումոնսյակի վարպետներ.—Կատարում են ամենաճշգրիտ աշխատանքներ: Հիմնավորապես զիտեն մետաղի հատկութիւնը և կարողանում են նրա կարելիք տեսակները ընտրել: Լավ իմանում են զակալիան, ցեմենտի բովիւն: Պատասխանատու են գործիքների ղրութիւն և նրանցով իր ժամանակին արհեստանոցները մատակարարելու համար:

Կասսիրներ.—Կատարում են յիւ ու մուտից գործարքները խոշոր շրջանառութիւն: Հիմնարկներում ավագ կասսիրի ղեկավարութիւն: և իր որիւ գրամա-

կան շրջանառութեան պատասխանատվութեամբ, նույնպէս և կատարում են առևտրական ոպերացիաներ՝ Բազու 2-րդ կայարանից ապրանքներ են ստանում:

Կուզկեցներ—(գարբիկներ).—Քոշոր մեխանիկական արհեստանոցներում: Մեծ փորձառութեամբ, հասկանում են չերայութեանը, բացառապէս կառուցում են հորափորութեան և վորացող նոր գործիքների, մեքենայի խոշոր մասեր: Կարողանում են վորոշել չափն ու թիվը նյութերի՝ տվյալ առարկայի:

Կուզկեց—բեսսորչիկներ.—Ավտո-նորոգման գործարանում: Պատրաստում են ավտոմոբիլների համար զանազան ձևի ռեսսորներ: Մեծ փորձառութեամբ:

Լաբուրանս—պրակսիկներ.—Նույնը, ինչոր 9-րդ կարգում, բայց ավելի մեծ փորձառութեամբ:

Լիսեյչիկներ—(ձուլողներ).—Չուլելու խոշոր գործերի վրա, որինակ, վինտեր, խոշոր շարժիչների գլուխներ և ուրիշ արժատուրները:

Մանր ցելսերի վարպետներ.—Աշխատանքի բաժանման ու ղեկավարութեան ցելսի վարպետների վրա: Պատասխանատու են գործերի իր ժամանակին ավարտելու և շինած առարկաների հատկութեան համար:

Ճանապարհների վարպետներ.—Յերկաթուղագծի ճանապարհների վրա են հսկում: Պատասխանատու են ճանապարհի նորմալ գրութեան և սիգնալիզացիայի համար 20 կիլոմետր տարածութեան վրա: Բանվորական ուժի և նյութերի հաշվեառ:

Սկվաժիկներում ծակ բացող ավագ վարպետներ.—Ղեկավարում են վարպետների աշխատանքները, ցուցմունքներ են տալիս ապարատների և առանձին մասերի շինելու համար արհեստանոցում: Հիմնական ծա-

նութութեան զանազան ապարատների կառուցվածքների հետ:

Մաժիկիսներ—(մեքենավարներ).—Միջակ տրնամիալորում, հանքային հողամասերի՝ շոգիով անտեսութուններում:

Մաժիկիսներ—սեպլովոզի.—Հասկանում են ներքին ջերմութեան շարժիչների կառուցվածքը և աշխատանքը և նրանց նորոգում: Գիտեն սիգնալիզացիայի և տեխնիկական շահագործման կոնստրուկցիաները: Մեծ փորձառութեամբ և ստաժով:

Մոնսյուրներ—հորափորարարական սանտիների.—Նույնը, ինչոր 9-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառութեամբ:

Ոչխսիսներ—(զառոններ).—Քոշոր նավթագործ գործարանների հերթակալներ, մեծ ստաժով—զանազան յուղերի զտման գործում: Բնութագրվածը 8-րդ կարգի:

Պալպչիկ—(գոլալ) ավագ.—Ղեկավարում և արձնի գործերը, անձամբ աշխատում և վորպէս զոգող պատասխանատու գործերում: Լավ ծանոթ և քիմիական գործարանների ինստալացիայի հետ:

Պլոսնիկ—(հյուսն) ավագ.—Ղեկավարում և 15—30 հոգուց բաղկացած հյուսնի գործը: Փոխարինում և տանապետին:

Ապրանգային լեվ գործարանային պանետների վարիչի ոգնակառ.—Տեխնիքական ապրանքների և հաշվետարութեան պատրաստել իմանալը: Պատասխանատու և հանքերի և գործարանների իր ժամանակին մատակարարելու համար:

Պրիկազչիկ—(գործակապար) ավագ.—Նույնը, ինչոր 9-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառութեամբ:

Ագոնեչիկներ (գսոկներ). — Նավթադաշտի գործարանների յուղային բառարանների վրա, մեծ փորձառութեամբ ու ստաժով: Բնութագրերը 8-րդ կարգի:

Ալեսարներ—(վիսկապորներ).—Մեծ փորձառութեամբ ու ստաժով: Պատրաստում ու հավաքում են զանազան բարդ ու ճշգրիտ մեխանիզմներ, ինքնուրույն կերպով ղեկավարում են բարդ չեքոյոժները: Նախապատրաստական ամբողջ աշխատանքը տանում և իրեն համար անհրաժեշտ գործիքներ և հարմարություններ պատրաստում:

Ամսրիսիլ—(վերակալում) աղաքավաճախի գործարանի. Այդ արտադրություն բոլոր գործողությունները հսկում մասնավորապես և, հետևում և կոնդենսացիան սխառտեմի սուլֆատի վառարանների ուղիղ աշխատանքին:

Ասասիսիկներ—(վիսկապորներ).—1-ին կարգի: Հում նյութերի մշակում, հաշվում ու կազմում և թվացուցակներ ու դիագրամներ:

Աչեսովոներ—(հաշվեսառ) ավազ. — Ինքնուրույն կերպով կարողանում և հաշիվների բարդ աշխատանքները տանել, տեղեկագրեր, գործարանների ու բաժանմունքների հաշիվները կազմել. վարչություն հաշվապահական մասում, կազմում են բալանաներ և տանում են բոլոր տեսակ հաշիվների գործերը: Ղեկավարում են գրասենյակային ստորին աշխատավորների գործերը:

Տեխնիկներ—չեքոյոժիկներ. — Ինքնուրույն կատարում են ամենայն տեսակ չեքոյոժային գործեր: Միջին տեխնիկական կրթությամբ:

Տեխնիկներ—կառուցողներ. — Կատարում են չեքոյոժային գործեր, զանազան տեխնիկական հանձնա-

րարություններ և հսկում են խումբ վարպետների աշխատանքները:

Տոկարներ—(խառաս).—Գործիքներ պատրաստող ցեխում և մեխանիքական խոշոր արհեստանոցներում բացառապես բեղրավոր հավասար կալիբրների ու ֆրեզերների շինելու վրա են աշխատում: Գործի ժամանակ ղեկավարվում են զանազան չափող գործիքների ցուցմունքներով:

Տրակտորիսներ. — Աշխատում են 30 ձիու ուժ ունեցող բոլոր սխառտեմների տրակտորների վրա:

Շոֆերներ մեխանիկներ. — Մեխանիկական ժամանակ խորաքաշ նաստաների տորմոզիկներ: Աշխատում են տրակտորների վրա:

Շոֆերներ—մեքենաների փորձողներ. — Ծանոթ են ամենայն տեսակի ավտո-մեքենաների հետ: Կարգի են բերում մոտորները և մյուս մեխանիզմները: Ավտո-գործի մեջ խոշոր ստաժ ունեն:

Նիկեյսոմոնիսյորներ՝ պսակալ հանգավորության. — Նույնը, ինչոր 9-րդ կարգում, ավելի մեծ փորձառութեամբ:

Նիկեյսոմոնիսյորներ. — Լույսի և շարժիչների վրա՝ նրանց հանձնած հոգամասերում:

11 - ր դ կ ա ր գ (4,2 փայ):

Բուրովոյ—(հանգավոր) վարպետներ. — Նույնը, ինչոր 9-րդ կարգում, բայց գործերը մի քանի հանքերում վարում և միաժամանակ:

Ուլյոնսկան գարաժի վարիչ. — Նույնը, ինչոր 10-րդ կարգում, բայց 10—20 մեքենաների վրա:

Նավթավաճախ կալաքանի վարիչ. — Վարում և հավթի-

ընդունելու և մղելու գործը, նազթը ըստ տեսակների բաժանում և պահեստներում և հաշիվ և պահում, պատասխանատու և կայարանի կանոնավոր լինելուն և նազթամթերքների պահպանության համար:

Անձնական կազմի յեվ բանվորական ուժի յենթաձամի վարիչ. — Տեղեկություններ և կազմում պրոֆ-կազմի, տարիֆային ցանցի, սեռի ու հասակի, անձնական կազմի շարժման, պրոդուկտների և գործի գալու մասին: Տալիս և անձնական վկայական, ապահովագրական գրքույկներ և այլն: Կազմում և հրամաններ, արձակուրդավորների, փոքր տարիքավորների, զինվորացուների, ոտարահպատակների և այլն գրքերն և վարում:

Նավակայանի վարիչ. — Նավթամթերքների ընդունելն ու լցնելը: Ռեզերվուարների, նավթանցքների, նավթ մղելու գործիքների և այլն կանոնավոր լինելուն հսկողություն:

Ինվենտարիսներ՝ վարչության. — Վարում ու կազմում են ինվենտարային տեղեկագրեր, գրքեր և ամսեկան հաշիվները: Պատասխանատու են ինվենտարի տեղափոխություն՝ համար գրվածների համեմատ:

Ինստումենտալ (գործիքներ շինող) վարպետներ. — Նույնը, ինչոր 10-րդ կարգում, բայց մեծ ստաժով և փորձառությամբ:

Կայլիուլյասորներ վարչության. — Արտագրանքի ինքնարժեքի վորոշումը:

Կասսիրներ (գանձապահ) ավագ. — Պատասխանատու են հիմնարկության գրամական գործառքի կանոնավոր լինելու համար: Վարում են գրամարկղի գրքե-

րը և պատասխանատու են նրանց հանձնված գրամական գումարների համար:

Լաբորանտներ. — Ծանոթ են անալիզի մեթոդներին և ինքնուրույն կատարում են բարդ աշխատանքներ նազթային գործերում:

Մաշինիսներ (մեքենավարներ) շոգեգնացի վրա. — Աշխատում ու ղեկավարում են շոգեգնացքը՝ զանազան ուղիների վրա՝ զանազան տեսակ վառելիքով: Գիտեն սիգնալների և տեխնիքական շահագործման կանոնները:

Մաշինիսներ (մեքենավարներ) գործարանային. — Մեծ փորձառությամբ ու մասնագիտական պատրաստականությամբ: Խոշոր բաժինների կամ մի քանի ծանր բաժանմունքների մեխանիկական սարքավորումներ և նորոգումների վրա հսկողություն:

Մաշինիսներ հանգային. — Մեծ հանքերի՝ խառն տնտեսություններով:

Մաշինիսներ-հորափորության. — Պատական և հարվածային հորափորության մեջ:

Մաշինիսներ-էլեկտրոմոնսյորներ — ավտոկրանների վրա. — Բարձր վորակի փականագործեր, վոր լավ ծանոթ են էլեկտրոկրանների բոլոր մեխանիզմների հետ: Ղեկավարում ու աշխատում են ամենայն տեսակ բեռնելու և բեռներ իջեցնելու գործերի վրա: Քանդում, ժողովում և նորոգում են ավտոկրանները:

Մանսյորներ. — ա) Ղեկավարում են շոգեգնացքների միջակ և ընթացիկ նորոգումները. բ սարքում և նորոգում են ներքին ջերմության շարժիչները, տուրբինները, կոմպրեսորները և այլն, ղեկավարվելով

չերայոժներով և կատարում են նորագության համար անհրաժեշտ կալիբրները, շարվոնները, արմատուրները և զանազան մանր փոփոխական մասերը: Լավ իմանում են բոլոր մեքենաների աշխատանքները՝ ինչպես գործարաններում, նույնպես և մեխանիկական արհեստանոցում:

Կայարանապետ— յերկարուղային. — Փոքրիկ կայարաններում: Կայարանի տնտեսական և նյութեղեն բաժնի վարիչ, հսկում և բոլորի աշխատանքներին, ղեկավարում և կայարանի գործակալների աշխատանքները:

Նյութեղենի և ինստումենտալ պանեասների վարիչների ոգնականներ. — Նույնը, ինչոր 10-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Պրիկազչիկներ (գործակաւարներ) ալազ. — Հանքային խոշոր հողամասերում և մեծ գործարաններում:

Անգիդրիդի գործարանի վերակազմակերպ. — Հետևում են գործարանի բոլոր բաժանմունքների աշխատանքներին, վարում են արտադրանքի կոնտրոլային գերքը և իր հերթակալության բանվորների տարելները:

Ասախիսիկներ (վիճակագրողներ) ալազ. — Ղեկավարում են մի քանի վիճակագրողների աշխատանքները, կազմում են վիճակագրական տեղեկություններ Ազնավթի վիճակագրական բյուրոյի համար:

Սուբրոգատի ալազ վարպետներ. — Ղեկավարում են սուբրոգատի վարպետների բոլոր աշխատանքները: Պատասխանատու են սուբրոգատ պատրաստելու և նրա հատկության համար, ազի, տակառների, վառելիքի և այլն ծախսելուն:

Ալեսուկուներ (հաւվապան) ալազ. — Խնքնուրույն կատարում են բարդ աշխատանքներ— կազմում են հաշվները և այլն: Ղեկավարում են իրեն յենթակա աշխատակիցների աշխատանքները: Վարում են ս. ռանձին տընտեսական և արտադրական միավորների ամբողջ հաշվապահությունը: Գլխավոր հաշվապահության և վարչության հաշվապահության մեջ կատարում են նույն աշխատանքները, ինչոր 10-րդ կարգի հաշվապահները, և բացի դրանից, բաժանում են շահագործման և այլ ծախսերը արտադրությունների վրա, ստուգում են սկզբնական դոկումենտներով կազմված հաշիվները: Ծանոթ են թղթակցելու գործին:

Տակսիրուչչիկներ՝ յերկարուղային յենրաբաժնի. — Ազնավթի ապրանքային վաճառության մեջ: Լավ ծանոթ են յերկաթուղային տարիքների և յերկաթուղային տրանսպորտի բոլոր առանձնահատկությունների հետ:

Տեխնիկներ. — Տեխնիկական միջակ կրթությամբ, յերկու տարուց վոչ պակաս ստաժով, կատարում են ինքնուրույն՝ նրանց հանձնած գործերը, ինչպես մեխանիկական, նույնպես և կառուցողական մասերն կատարում են չերայոժնի գործեր, զանազան տեխնիկական հանձնարարություններ և հսկում են խումբ վարպետների աշխատանքը:

Տեխնիկներ—նորմիրուչչիկներ. — Ձանազան աշխատանքների գնահատումը: Լավ ծանոթ են մեծազի և փայտեղենի վերամշակման հետ:

Ելիկսրումոնյորներ՝ պսական համալիրուբյան. — Մեծ փորձառությամբ: Աշխատում են ռայոնական մասշտաբով:

Միջակ ցեխերի ցեխային վարպետները. — Բաժանում և ղեկավարում են ցեխի վարպետների աշխատանքները. մեծ ստաժով: Պատասխանատու են գործերի իր ժամանակին վերջացնելու և պատրաստված իրերի հառկութեան համար:

12-րդ կարգ (4,6 փայ)

Բուրովոյ (հանգափոր) ավագ վարպետներ. — Ղեկավարում են մի քանի հանքափոր վարպետների աշխատանքները, ինչպես նորմալ, այնպես էլ, գլխավորապես, բարդությունների դեպքերում, ցուցմունքներ են տալիս մեխանիկական արհեստանոցում հատուկ գործիք պատրաստելու ժամանակ:

Ռայոնի գաղափի վարիչ. — Խոշոր, 20-ից ավելի մեքենաներով:

Նավթանցի վարիչ. — Պատասխանատու և նավթամթերքների ուղիղ ընդունելու և բաց թողնելու համար: Հսկում և նավթահանքի, նավթի պահեստների և մզող գործիքների վրա:

Ռայոնական կամուսակալ սեկտորյան բաժնի վարիչ. — Կառավարում և ռայոնի բոլոր տները: Հետևում և նրանց նորոգումներին, բակերի սանիտարական մաքրություն և այլն: Նրա հսկողությամբ վարում են տնային զբոսը և այլն:

Անձնակազմի կազմի լեյ բանվորական ուժի հաշվետու լեյնաբաժին. — Նույնը ինչոր 11-րդ կարգում, բայց խոշոր վարչությունում:

Ինստրումենտալ (գործիքների) պանկսի վարիչ. — Մեծ փորձով և ստաժով: Գործիքների և նյութերի ընդունելը, տալը և հաշվառելը: Պատասխանատու են

նրանց ամբողջություն և պահպանություն և պահեստի բոլոր գործառնքների համար: Գործիքների, հաշվապահություն, և նյութերի ծանոթ լինելը: Հանքերի ու գործարանների իր ժամանակին մատակարարելու պատասխանատվություն:

Վարչության վիճակագրական բյուրոյի վարիչ. — Կառավարում և արտադրական և բանվորական վիճակագրությունը, նավթի և նավթամթերքների հաշվառելը:

Հողաչափներ. — Մասնագիտական միջակ կրթություն:

Ինվենտարիսներ. — Նույնը, ինչոր 11-րդ կարգում, բայց աշխատանքի մեծ ծավալով և ինքնուրույն անց են կացնում ինվենտարը հաշվապահական զբոսի մեջ:

Կոլեկտորներ կրսեր. — Յերկրաբանական հետախուզիչ բյուրոյում: Զոկում և դասավորում են հողի տեսակները:

Կալկուլյասներ՝ վարչության. — Նույնը, ինչոր 11-րդ կարգում, առանձնապես փորձված:

Մեխանիկներ — միջակ սեմիավորներում. — Ղեկավարում են աշխատանքները, համաձայն ինժեներների հրահանգների, ռայոններում, հանքերում և գործարաններում: Հետևում են գործարանների և արհեստանոցների կառուցման և նորոգումներ, պատվերները իր ժամանակ կատարելուն:

Մաեինիսներ (մեխանիկներ). — Խոշոր նավթային հանքերի և գործարանների: Վոչ հերթակալներ:

Մոնսյորներ՝ ավագ. — Ներքին ջերմություն շարժիչներ և կոմպրեսորներ ղեկելու գործում:

Յերկաթուղային կայանների կայարանապետներ.— «Զաբրատ», «Սարունչի», Մարդաքյան» և «Սուրախանի» կայարաններում:

Ոչխախտիկներ (զսողկեր) ավագ.— Նավթագործ գործարաններում. վոչ հերթակալներ: Ղեկավարում են բոլոր հերթակալ գտողների գործը: Վարում են վարչական բոլոր ֆունկցիաները, ինչպես նավթագործ բաժանմունքների վարիչներ:

Հաշվապահի ոգնական վարչությունում. — Կառավարում է վարչություն հաշվապահական բաժնում հաշվապահական առանձին մասը:

Ռաշնակալն և ավարանգի վարիչի ոգնական.— Միացնում ու ղեկավարում է ամբողջ ռաշոնի նավթանքները: Հսկում է խողովակների, բեղերովուարների և միջ գործիքների վրա:

Ագնավրի գլխավոր մագազինի վարիչի ոգնական.— Նյութերի ընդունումն ու տալը: Նրանց հաշվեառն: Պատասխանատու է նյութերի ամբողջություն և նրանց ճիշտ բաց թողնելու համար:

Հանգափորության գլխավոր գրասենյակի կենտրոնական խողովակների պահեստի վարիչի ոգնական.— Ղեկավարում է գործակալատների աշխատանքը, խողովակների հաշվետու և նրանցով փորվող հանքերի հայթայթման գործը. փոխարինում է կառավարչին: Պատասխանատու է իր ժամանակին հայթհայթելու համար:

Վարչության տեսնական բաժնի վարիչի ոգնական.— Փոխվարիչ: Կառավարում է տները, ախոռները, նյութերի պահեստը, տրանսպորտը, նորոգումները, բանվորներին բաժանում է գործերը, ստանում ու տալիս

և տնտեսություն համար նյութեր և այլն: Պատասխանատու է իր ժամանակին մատակարարելու և ժամկետի համար:

Յերկաթուղագծի դեպոյի կառավարչի ոգնական.— Շոգեգնացքների ու վագոնների նորոգումներ:

Պրովովոդիսել—(ղեկավարող) գործերի.— Ղեկավարում է տների և ուրիշ խոշոր շինությունների կառուցումները: Տեխնիկական միջակ կրթություն: Կազմում է նախագիծ ու նախահաշիվ:

Սգոնչիկ—(քորիչ) ավագ. — Նավթաթոր գործարաններում: Վոչ հերթակալներ: Ղեկավարում են հերթակալ թորիչների աշխատանքները: Վարում են վարչական ֆունկցիաներ, ինչպես թորիչ գործարանների վարիչներ:

Քարսուղարներ.— Միջակ վարչություններում:

Անգիդիպի գործարանի վերակացուներ.— Նույնը, ինչոր 11-րդ կարգում, մեծ փորձառություն:

Տեխնիկներ—կառուցողներ.— Կազմում են նախագծեր, նախահաշիվներ, հսկում են աշխատանքներին:

Խոռոց ցեխերի ցեխային վարպետներ.— Ցեխի վարպետներին գործ է բաժանում է ղեկավարում: Մեծ փորձառություն: Պատասխանատու է գործը ժամանակին վերջացնելու և պատրաստած գործի հատկության համար:

Ելեկտրոնոնսյորներ—ավագ. — Ղեկավարում է մի քանի ելեկտրոմոտորներ:

Նավթահանքերի կառավարչի ոգնական.— Յերկրորդ ոգնականներ: Փոքրիկ նավթահանքի վարիչ: Աշխատում է համաձայն հանքերի կառավարչի ցուցմունքների, կատարում է վարչական և տեխնիկական պար-

տականություններ՝ իրեն հանձնված հանքերի տնտեսութեան շրջանում:

13-րդ հարդ (5,0 փայ):

ԲՈՒՐՈՒՅ—(հանքափոր) ավագ վարպետներ.—Նույնը, ինչոր 12-րդ կարգում, մեծ փորձառութեամբ, զեկավարում է 10 վոչ պակաս փորվող հորեր:

ԲՈՒՂՂԱՅԵՐ—(հաշվապահ). — Առանձին միջակ ձեռնարկներում: Վարում է անկախ ձեռնարկի հաշվեպահութիւնը՝ Ազնավթի գլխավոր հաշվապահի ցուցմունքներով:

ԳԱՐԱԺԻ ՎԱՐԻՅ.—Ռայոնական խոշոր ավտոտրանսպորտում—մինչև 75 մեքենայով:

Ռայոնական նավթանցի վարիչ. — Միացնում ու ղեկավարում է ռայոնի բոլոր նավթանցքների գործերը: Հսկում է նավթանցքների, նավթը պահեստների և մզելու գործիքների կանոնավոր լինելուն: Պատասխանատու է նավթ ստանալու և հանձնելու համար, մղման և պահելու ժամանակ յեղած կորուստի քանակի համար:

Նավամասուլցի վարիչ.—Հսկողութիւն խոշոր նավակայանների, նավթանցքների, բեզերվուարների և մզելու գործիքների վրա: Նավթամթերքների ընդունելութիւն և նրանց բարձելը:

Միջակ մեխանիկական արհեստանոցի վարիչ.—Ղեկավարում է մեխանիկական արհեստանոցը, ցեխերի մեջ պատվերներ և բաժանում, կատարվելիք գործերի համար ղեկավարող ցուցմունքներ և տալիս, նույնպես և արտադրութեան կազմակերպութեան հարցերի ու հաշվեառի մասին: Պատասխանատու է գործի իր ժա-

մանակին պատրաստելու և պատրաստված իրերի հատկութեան համար:

ԳՈՐԺԱՐԱՆԱՅԻՆ ԳՐՈՒՍՊԱՆԵՐԻ ԱՐՏԱՊՐԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ՎԱՐԻՅ.—Ղեկավարում է միավորների աշխատանքները: Հսկում է սարքավորումների պահպանութիւնը: Բարձր վարչութեան արտադրական պատվերների իր ժամանակին կատարումը: Կանոնավոր հաշիվների պատասխանատվութեան: Արտադրական մեթոդների լավացումը:

Ռայոնական վիճակագրական բյուրոների վարչության վարիչ.—Արտադրական և բանվորական վիճակագրութեան աշխատանքի ղեկավարութիւն: Վիճակագրական նյութերի սխտեմով դատարկումը:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՎԱՐԻՅ.—Կառավարում է տները, ախոռները, նյութեղենի պահեստը, տրանսպորտը, ընթացիկ նորոգումները: Տնտեսութեան համար նյութեր ընդունելն ու բաց թողնելը: Պատասխանատու է ժամանակին հայթհայթելու և գործերի կատարելու համար:

Ռայոնական կենսոնական նյութեղենի պահեստի վարիչ.—Պատասխանատու է ժամանակին գործարանների ու հանքերի մատակարարման համար: Պարտավոր է իմանալ տեխնիկական բոլոր նյութերը և հաշվապահութիւն:

Հանքափորության գլխավոր գրասենյակի խողովալային պահեստի վարիչ.—Միացնում է հաշվեառը և հայթհայթում է հանքային բոլոր ռայոններին ռեսուրսի խողովակներ: Պատասխանատու է ժամանակին մատակարարելու համար:

Կոլեկտորներ ավագ.—Ռայոնական յերկրարանների ոգնականներ, կազմում են հողամասերի հատուածները:

Մեխանիկներ—(մեքենագործներ).—Խոշոր ցեխերով արհեստանոցներում: Դասավորում ու բաժանում են ցեխերի մեջ պատվերները, տալիս են ղեկավարող ցուցմունքներ՝ կատարվելիք գործի համար: Պատասխանատու են պատվերի ժամանակին կատարվելու և կատարված գործերի հատկության համար:

Ֆերկարուղային դեպոյի պես. — Շոգեգնացքների և վագոնների նորոգումներ:

Ֆերկարուղային կայարանի պես.—«Սպիտակ Քաղաք» կայարանում: Ընդունում, ուղարկում և կազմում է զնացքները, կազմում է յերթեկության ամենուրեք ցուցակներ: Ղեկավարում է իրեն յենթակա գործակալների աշխատանքները:

Ոչխիսիսեղներ—(ավագ զսոդ).—Զանազան տեսակի յուղեր արտադրող նավթադուխ գործարաններում: Վոչ հերթակալ: Ղեկավարում են հերթակալ զտիչների աշխատանքը: Կատարում են բոլոր վարչական և տեխնիքական գործերը, վորպես նավթադուխ գործարանի վարիչներ:

Վարչության հաշվապահի ոգնականներ.—Նույնը, ինչոր 12-րդ կարգում, բայց մեծ փորձառությամբ:

Հանքերի կառավարչի ոգնական.—Նավթահանքի կառավարչի յերկրորդ ոգնական: Գործում է համաձայն կառավարչի ցուցմունքների: Կատարում է վարչական և տեխնիկական պարտականություններ իրեն անձնված հանքի տնտեսական բաժնի սահմաններում:

Ռայոնական նավթանցքի կառավարչի ոգնական.—Խոշոր ուսյուն.—մեծ ստաժով: 12-րդ կարգի բնույթագիրը:

Ազնավրի գլխավոր մագազինի պահեստի կառավարչի ոգնական.—Նույնը, ինչոր 12-րդ կարգում, բայց ավելի մեծ փորձառությամբ:

Ռայոնական կառուցողական բաժնի կառավարչի ոգնական.—Ռայոնի տների ու ուրիշ շենքերի կառուցումը: Նախագծերի ու նախահաշիվների կազմելը: Անկախ և պատասխանատու են կատարված աշխատանքի սահմաններում:

Գործարանային գրուպայի ապրանքային բաժնի կառավարչի ոգնական.—Վարիչի փոխանորդ: Բնույթագիրը 14-րդ կարգի՝ ապրանքային բաժնի կառավարչի:

Կենտրոնական մեխանիկական արհեստանոցի կառավարչի ոգնական.—Նույնը, ինչոր միջակ մեխանիկական արհեստանոցի կառավարիչը:

Սզոնչիկներ—(քուրդներ) ավագ.—Յուղի գործարաններում: Վոչ հերթակալներ: Ղեկավարում են հերթակալ մղողների աշխատանքները: Տանում են վարչական և տեխնիկական ֆունկցիաները, վորպես թորիչ բաժանմունքի վարիչներ:

Վարչության ֆուրսուղարներ. — Խոշոր հիմնարկներում:

Վարչության սեխնիկ—կոնսուլցորներ.—Կազմում են բարդ նախագծեր ու նախահաշիվներ: Խոշոր փորձառություն և ստաժ:

Հողաչափներ.—Միջակ մասնագիտական փորձառություն և ստաժ:

Քիմիկոսներ.—Մասնագիտական միջակ քիմիական կրթութեամբ: Վճռում են գիտական հաջքերը, վոր առաջանում են արտադրութեան ընթացքում: Կենտրոնական վարչութեան արտադրական բաժնի գրուպայի կողմից վերահսկում են արտադրութեան վրա: Ելեկտրոտեխնիկական գործում մեծ փորձառութեան: Թեորետիկական պատրաստականութեան: Դեկավարում են կայարանի կառուցման վորոշ մասի գործերը (ցանց, տրանսֆորմատորներ, ռալոնի տները) այդ մասի կառուցման պատասխանատվութեան:

14-րդ կարգ (5,5 փայ):

Հաշվապահներ.—Ազնավթի վարչութեան և գլխավոր հաշվապահութեան բաժանմունքներում:

Ա ն ա ն ա բ ո լ ե ռ.

Հաշվապահի տեղակալ. — Խոշոր վարչութեաններում:

Գարաժների վարիչ.—Կենտրոնական և ռալոնական՝ 75 ավելի մեքենաներ ունեցող գարաժներում:

Ռալոնական նավթանցի վարիչ.—Նույնը, ինչոր 13-րդ կարգում, բայց խոշոր ռալոնում՝ աշխատանքի խոշոր մասշտաբով և ստաժով:

Ազնավթի գլխավոր մագազինի կառավարիչ.—Ապրանքների ընդունելն ու բաց թողնելը: Նրանց հաշվեառը: Ապրանքների պահպանութեան և նրանց ճիշտ բաց թողնելու պատասխանատվութեան:

Գործարանային գրուպաների միջակ արտադրական միավորների վարիչ.—Դեկավարում են միավորի աշխատանքները: Հսկում են սարքավորումի պահպանութեան:

Նը: Վարչութեան տրված արտադրական պատվերների ժամանակին կատարում: Արտադրութեան մեջ գործող մեթոդների բարելավումը: Պատասխանատու և հաշիվների ճշտութեան համար:

Գործարանային գրուպաների ապրանքային բաժնի վարիչ.—Ազնավթի ապրանքային վարչութեանից ստացվող նավթը ընդունում և բաժանում և գործարաններին: Գործարաններից ընդունում և պատրաստի մթերքները պահելու համար: Լցնում և ուղարկում և այն՝ նավերով և վագոններով: Պատասխանատու և խողովակաանցքերի, նավթամբարների և մզիչ միջոցների կանոնավոր լինելու համար:

Ռալոնական վարչությունների տեղական բաժնիների վարիչներ.—13-րդ կարգի ընդլթագիրը: Աշխատանքը ռալոնական մասշտաբով:

Հանքափորության գլխավոր գրասենյակի գործիչների կենտրոնական պահեստի վարիչ.—Միացնում են հաշվեառը, հայթայթումը և հանքափորութեան գործիքի պատրաստելն ու հանքափորութեան սարքավորումը: Հանքափորութեան գլխավոր գրասենյակի յենթակա բոլոր արտադրական միավորների ծավալով:

Ռալոնի կենտրոնական ապրանքային պահեստի վարիչ.—Նույնը, ինչոր 13-րդ կարգում, բայց աշխատանքի խոշոր ծավալով:

Կենտրոնական միխտանիկական արհեստանոցի վարիչ.—Նույնը, ինչոր 13-րդ կարգում: Միջակ արհեստանոցի՝ բայց աշխատանքի խոշոր ծավալով:

Վարչութեան ինժե-
ներներ, կոնստուկ-
տը — ինժեներներ:

Տեխնիկական-մասնագիտական
և ընդհանուր բնավորութեամբ
հարցերի մշակում, նախագծերի,
նախահաշիվների կազմելը: Խոշոր
մասնագիտական պատրաստու-
թեամբ անձինք:

Կոլեկտորներ — ավագ. — Նույնը, ինչոր 13-րդ կար-
գում, մեծ փորձառութեամբ:

Ի-ին գրուպպայի խոշոր գործարանների ու մեծ բա-
ժինների կառավարչի ոգնականներ. — Նավթաթոր և մե-
խանիքական. կառավարչի տեղակալ: Ղեկավարում են
գործարանի աշխատանքները: Իր ժամանակին կատա-
րում են արտադրական հանձնարարութեւնները: Պա-
տասխանատու են սարքավորման պահպանութեան,
բաց թողնվող մթերքների հատկութեան, գործարանի
կանոնավոր հաշիվների համար:

Հանգամանքային գրասենյակի վարիչի ոգնական. —
Կատարում են գրասենյակի ամբողջ տնտեսութեան
շրջանում վարչական և տնտեսական պարտականու-
թեւներ:

Գլխավոր կամ կենտրոնական լաբորատորիաների
վարիչի ոգնական. — Ղեկավարում են լաբորատորիայի
աշխատանքները: Արտադրութեան ընթացքում առա-
ջացող զիտական հարցերի վճռելը: Կառավարչի հանձ-
նարարութեամբ հսկումն զրանց վրա: Մասնագիտական
կրթութեամբ:

Հանգանքի կառավարչի ոգնականներ. — Առաջին ոգ-
նականներ: Կատարում են հանքերի ամբողջ տնտե-
սութեան ծավալով տնտեսական և տեխնիքական պար-
տականութեւններ:

Ռայոնական կառուցողական վարչութեան բաժնի
վարիչի ոգնական. — Նույնը, ինչոր 13-րդ կարգում,
մեծ փորձառութեամբ:

Հանգամանքային բաժնի կենտրոնական խողովա-
կա-կարսայական բաժնի կառավարչի ոգնական. — Պա-
տասխանատու են պատրաստվող խողովակների հա-
կութեան և գործերի ժամանակին կատարվելու հա-
մար: Կատարվող աշխատանքների համար ղեկավարող
ցուցմունքներ են տալիս:

Ելեկտրական կայարանի կառավարչի ոգնական. —
Ղեկավարում է կայարանի աշխատանքը: Կայարանի
կանոնավոր լինելու համար պատասխանատու է:

Ագնավորի կենտրոնական վիճակագրական բյուրոյի
կառավարչի ոգնական. — Ղեկավարում է վիճակագրա-
կան հաշիվների ճշգրիտ մեթոդների կիրառելուն և հրա-
հանգում է վիճակագրողներին՝ տեղեկում: Տեղերից
ստացված նյութերի մշակումն ու դասավորումն:

Տոպոգրաֆ — (տեղագիր). — Բարձրագույն մաս-
նագիտական կրթութեամբ:

Վարչութեան գրասենյակի վարիչ. — Վարչութեան
գրասենյակի ամբողջ գործերի ղեկավարութեան. — Հըս-
կում է բարձրագույն որդանների հրահանգների և կար-
գադրութեւնների ճշգրիտ կատարելուն: Ինքը անձամբ
կատարում է ավելի պատասխանատու և կարևոր գոր-
ծեր (զեկուցումներ կազմելը, գրութեւններ և այլն):

Քիմիկոսներ. — Նույնը, ինչվոր 13 րդ կարգում,
մեծ փորձառութեամբ: Բարձրագույն մասնագիտական
կրթութեամբ:

Ագնավորի յուրիսկոնսուլտներ — (յուրիսկոններ). —
Դատարաններում պաշտպանում են Ագնավորի գործե-

րը: Իրավական ընավորութեամբ ընթացիկ գրագրութեան են վարում, կազմում են պայմանագրեր և հավատարմագրեր:

15-րդ կարգ (7,0 վայ):

Յեկրաբաններ-հետախուզականներ.

Հաւաքականներ՝ խոշոր վարչութիւններում յեղ ծառայության գլխավոր հաւաքականներ.—Տանում են հաշվապահական ամբողջ գործը: Պատասխանատու են տեսչութեան վարչութեան հաշիւների ձեռն տանելուն:

Ռաւոնական վարչութիւնների գլխավոր մեխանիկներ.—Ղեկավարում են ռաւոնական մեխանիքական արհեստանոցները, բաժանում են նրանց մեջ պատվերները, տալիս են ղեկավարող ցուցմունքներ կատարվող գործերի համար՝ արտադրութեան կազմակերպելու և հաշվեհաշիւ համար:

1-ին գրուպպայի մեծ գործարանների յեղ խոշոր բաժանմունքների վարիչներ.—Տես 14-րդ կարգ: Մեծ գործարանների կառավարչի սեփականի ընդլայնելը:

Ռաւոնական հանգստիւթեան վարիչ: Հանգստիւթեան գրասենյակի վարիչ:

Գլխավորում են ամբողջ բաժին հանգստիւթեան բերեալների, մեխանիքական արհեստանոցների, գործիքների և նյութեղենի պահեստների և տնտեսական բաժինների: Պատասխանատու են բոլոր շինվող գործերի ծախսով:

Գլխավոր կամ կենտրոնական լաբարատորիաների վարիչներ.—Ղեկավարում են լաբարատորիայի աշխատանքները: Լուծում են գիտական հարցեր, վոր առաջա-

նում են արտադրութեան ընթացքում: Բարձրագույն մասնագիտական կրթութեամբ:

Հանգիստի կառավարիչ.—Հանքի ծախսով վարչական և տեխնիքական պարտականութեանների կատարումը:

Ազնաւթի գլխավոր մագազինի պահեստի վարիչ.—Նույնը, ինչոր 14-րդ կարգում, աշխատանքի մեծ ծախսով:

Վարչութեան կառուցողական բաժնի վարիչ.—Տեսերի և ուրիշ հիմնավոր շէնքերի կառուցումներ: Նախագծերի ու նախահաշիւների կազմումը: Անկախ է և պատասխանատու է իր կատարած բոլոր գործերի ծախսով: Մեծ փորձառութեան: Տեխնիքական կրթութեան:

Վարչութեան տեխնիքական բաժնի վարիչ.—Գործարանների և հանքերի տեխնիքական գործերի հսկողութեան ու ղեկավարութեան: Մշակում է արտադրական ծրագրեր և հսկում է նրանց իրագործելուն: Տեխնիքական հարցերին յեղրակացութեան և տալիս:

Տեխնիկո-նորմիրովիչի բաժնի վարիչ.—Վորում է աշխատանքի նորման և նրանց գնահատութեանը: Աշխատավորների տարիքի յենթարկելու ընթացիկ աշխատանք: Ազնաւթի աշխատանքը եկոնոմիկայի բաժնի հանձնարարութեամբ հատուկ հարցերի մշակում: Նորմայի և տարիքի վերաբերյալ բոլոր հարցերի յեղրակացութեան տալ:

Ռաւոնական վարչութիւնների տնտեսական բաժնիների վարիչներ.—Նույնը, ինչոր 14-րդ կարգում, բայց աշխատանքի մեծ ծախսով:

Կենտրոնական մեխանիկական արհեստանոցի վա-

րիչ.—Նույնը, ինչոր 14-րդ կարգում, մեծ փորձառութեամբ և աշխատանքի մեծ ծավալով:

Հանգամանակային բաժնի կենտրոնական խողովակա-կարսային արհեստանոցի վարիչ.—Տալիս ե զեկավարող ցուցմունքներ կատարվող գործերի համար, արտադրութեան կազմակերպութեան և հաշվետու համար: Պատասխանատու ե խողովակների հատկութեան և գործերի ժամանակին կատարելու համար:

Ալսո-սրանսպորտի շահագործման վարիչ. — Ղեկավարում ե կայարանի աշխատանքը: Պատասխանատու ե նրա կանոնավոր աշխատանքի համար:

Վարչության ելեկտրական բաժնի վարիչ.—Կատարում ե ելեկտրոֆիկացիան: Պատասխանատու ե նա-յոնի ելեկտրական մասի կանոնավոր լինելու համար: Սոչոր փորձառութեամբ: Սոչոր մասնագիտական կըրթութեամբ:

Ինժեներներ—կոնստրուկտորներ՝ վարչության ինժեներներ. Ազնավթի կենտրոնական վարչության ինժեներներ. { Տեխնիքական և ընդհանուր բանվորութեան հարցերի մշակում: Նախագծերի և նախահաշիվների կազմում: Բարձրագույն մասնագիտական կրթութեամբ և ստաժով:

Հանգամանակային յերկաթուղագծի վարչության պետ.—Կատարում ե աղմիսիստրատիվ և տեխնիկական պարտականութեաններ՝ ամբողջ ծառայութեան տնտեսութեան ծավալով:

Վարչության գրասենյակների կառավարիչներ. — Նույնը, ինչոր 14-րդ կարգում, բայց ուսումնական խոչոր վարչութեան և տնտեսութեան մեջ, մեծ ստաժով:

Ազնավթի յուրիսկոնսուլտ — (խալվախոն), — Մեծ փորձառութեամբ ու ստաժով:

1 6-րդ կարգ (8,5 փայ):

Յերկաթուղներ. — Ռայոնական բյուրոների վարիչներ և հետախուզիչ յերկաթուղներ:

Գլխավոր հաշվապահներ.—Նույնը, ինչոր 15-րդ կարգում, բայց մեծ ստաժով և գործերի ծավալով:

Ռայոնական վարչությունների գլխավոր մեխանիկներ.—Ղեկավարում են ուսումնի մեխանիկական արհեստանոցները, ուղղում ու բաժանում են նրանց մեջ պատվերները: Տալիս են զեկավարող ցուցմունքներ կատարվող գործերի և արտադրութեան հաշվետու ու կազմակերպութեան հարցերի վերաբերմամբ: Մեծ փորձառութեամբ ու աշխատանքի ծավալով:

Հանգամանակային գրասենյակների վարիչներ.—Գլխավորում են ամբողջ բաժինը՝ հանքափոր բրիգադների, մեխանիկական արհեստանոցների, գործիքների և նյութեղների պահեստների, և տնտեսական բաժինների կազմը: Պատասխանատու են բոլոր կատարվող աշխատանքների համար: Մեծ փորձառութեամբ:

1-ին գրուպայի գործարանների յեկ խոչոր բաժանումներների կառավարիչ.—Կատարում ե վարչական ու տեխնիկական պարտականութեաններ, խոչոր նավթաթորիչ կամ քիմիական գործարանի ամբողջ տնտեսութեան ծավալով: Բարձրագույն մասնագիտական կրթութեամբ և բավականաչափ ստաժով:

Վարչության շահագործման բաժնի վարիչ.— Ղեկավարում ե խոչոր ուսումնի շահագործումն և հանքափորութեանը, մեծ ստաժով:

Աւստրալիական բաժինները վարչներ — (ուսաններուս յիվ վարչութիւններուս) — Կատարում են վարչական և տեխնիկական պարտականութիւններ՝ նաւթային մեծ հանքի (բոխտա, աղի բազա և առանձին խոշոր հանքերը՝ խառն ու բարդ տնտեսութիւններով) ամբողջ տնտեսութեան ծախսով: Մասնապիտակաւ բարձրագոյն կրթութեամբ և բովանդակաւ ստաժով:

Ինժեներներ — Ազնաւիթի տեխնիկական բնութիւնը Ազնաւիթի կենսոնական վարչութեան հանձնարարութիւնը: Մեծ պատրաստութեամբ ու ստաժով, ինժեներուս մշակում են հատուկ հարցերի խոշոր ծրագրերը:

Հանքավորութեան գրասենյակների կառավարչի ոգնականներ: Բիրի-Հեյքաթի ու Սուրախանիի գրասենյակներում:

Ազնաւիթի կենսոնական վարչութեան խոշոր բաժանումների կառավարչի ոգնականներ: — Կատարում են տեխնիկական պարտականութիւններ՝ իրենց հանձնարարութեան մասին ծախսերի ծախսով:

Ազնաւիթի կենսոնական վիճակագրական բնութիւնը կառավարչի: — Դեկլարում է վերջին մեթոդներով վիճակագրական հաշիւներ և վիճակագրողներին հրահանգում է տեղերում: Մշակում ու կազմում է տեղերից ստացված տեղեկութիւնները:

17-րդ կարգ (10,0 փայ):

Ազնաւիթի վարչութեան նախագահ յիվ վարչութեան անդամներ:

Ազնաւիթի գլխավոր հաշիւապահ յիվ նախագահ: — Կատարում են Ազնաւիթի բոլոր հաշիւները:

Վարչութիւնների ղեկավարներ յիվ վարչական պարտականութիւններ: — Հանձնարարութեան կառավարչների վարչութեան պէս ու նախագահը:

Կատարում են տեխնիկական և վարչական պարտականութիւններ՝ վարչութեան կողմից նրանց հանձնարարութեան ամբողջ տնտեսութեան ծախսով:

Ազնաւիթի ակտիւստներ: — Ակտիւստներին շահագործումը, նրանց հարգումը, նրանց ապահովումը, տեխնիկական և վարչական պարտականութիւնների կատարում՝ ամբողջ ակտիւստներին ծախսով:

Յերկարան — հետախուզիչ բաժնի կառավարչի յիվ նախագահը:

Կատարում է տեխնիկական և վարչական պարտականութիւններ՝ իրենց հանձնարարութեան ամբողջ տնտեսութեան ծախսով:

Հանքավորութեան գրասենյակների (գլխավոր, Սուրախանիի, Բիրի-Հեյքաթի յիվ Բինադադու) կառավարչներ: Հանքավորութեան գլխավոր գրասենյակի կառավարչի ոգնական: — Ազնաւիթի աւստրալիական եկոնոմիկայի բաժնի կառավարչ: — Ուսումնական հանձնարար, գործարանների, գրուպաների վարչութիւնների կառավարչներն ու նրանց ոգնականներ: — Ազնաւիթի տեխնիկական բնութիւնը կառավարչի ու նախագահը:

Կատարում են վարչական և տեխնիկական պարտականութիւններ՝ վարչութիւնների, բաժանումների և ամբողջ տնտեսութեան ծախսով:

կենսունակաց Բիւիական լաբարատորիայի կառավարիչ.— Անկախարում և 3 լաբորատորիայի աշխատանքները: Մշակում և գիտական հարցեր, վոր առաջանում են ամբողջ Իորհրդային Միութեան հավթային արդունաբերութեան մեջ: Բարձրագույն մասնագիտական կրթութեամբ և գիտական աշխատութեան ներքի խոշոր քանակութեամբ:

Ազնալթի գլխավոր յուրիսկոնսլտ—(Խաւախոն). — Կազմում և առանձնապէս լուրջ պայմանագրեր, հավատարմութիւններ, սկզբունքային հարցերի մասին կարծիք և հայտնում: Գործերը բաժանում և իրավախոհների մեջ և ղեկավարում և նրանց:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչութեան նախագահ՝ Ս. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչութեան Գարսուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅՆԱԼՈՎ.

Միութեան Տեղի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա. Զ. Ն. Ա. Վ. Թ»

Վարչութեան նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. Անդամներ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՎ, ՅԱ. ԲԻՍԿԻՆ.

Աւխտ. Նկոնոսիկ. Բաժնի վարիչ՝ Բ. ՇԵՄԵՆՆ.

Հալաքական պայմանագրի § 23-ի
Հալեկում № 7.

ԲՆԱԿԱՐԱՆԱՅԻՆ ՊԱՐԵՆԻ ԶԱՓԸ ԱՄՍՎԱ ԸՆԹԱՅԲՈՒՄ

այն բանվորների համար, վորոնք ապրում են վոչ Ազնալթի տներում, հանքա-գործարանային հրապարակում—նրա մոտակա գյուղերում:

	ՍԵՎ. ՆԱՎԹ		Զ ու Ր
	Ամառը	Զմեռը	
Ընտանիքով.	10 փ.	25 փ.	Ամառը բանվորին 60 վեդրո, և 30-ական վեդրո՝ ընտանիքի ամեն մի անդամին, բայց վոչ ավել 150 վեդրո:
Ընտ. չունեց.	7½ փ.	10 փ.	Զմեռը 30 վեդրո աշխատավորին ու 30-ական վեդրո ընտանիքի ամեն մի անդամին, բայց վոչ ավել 120 վեդրոյից:

Ստանալիք սև հավթի 4 փ. կարող և փոխարինվել 1 փ. սպիտ. հավթով (կերտին):

	Ամառը	Զմեռը
Ընտանիք ունեցողներին . . .	20 ֆ.	1 փութ
Ընտանիք չունեցողներին . . .	10 ֆ.	20 ֆ.

Ծանոթություն 1) Ամառային ժամանակ և համարվում ապրիլի 1-ից մինչև նոյեմբերի 1-ը:

2) Կոմմունալ ծառայությունների գրամով ստացողներից պահվում է՝ ստացված բնակարանային պարենի համար՝

1 փութ մազուլի համար	22 կոպ.
1 » նավթի »	90 »
1 վեդրո ջրի »	$\frac{3}{4}$ »

3) Ազնավթի շենքերում ապրողներին, վորոնց Ազնավթը չի տալիս մի վորե և բնակարանային պարեն, տրվում է փոխարենը գրամով, համաձայն յերկրորդ ծանոթության մեջ նշանակված գների ու հափերի:

4) Այն շրջաններում ուր թույլ չի տրվում մազուլով տաքացնել, մազուլի փոխարեն տրվում է սպ. նավթ.

	Ամառը	Զմեռը
Ընտանիք ունեցողին	$1\frac{1}{2}$ փ.	3 փ.
Ընտանիք չունեցողին	1 »	$1\frac{1}{2}$ »

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. Ա. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչության Քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅՆԱԼՈՎ.

Միության ՏԵՈՒ Վարիչ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

« Ա Զ Ն Ա Վ Թ »

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. Անդամ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՎ, ՅԱ. ԲԻՍԿԻՆ.

Աշխատանքի եկոնոմիկ Բաժնի Վարիչ՝ Բ. ՇԵՅՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 38-ի
Հավելում № 8.

Այն աշխատավորների ցուցակը, վորոնց չհավաքված աշխատյա աշխատանքների համար, բույլ է տրվում կոմպենսացիա վնասել ու նրանց կոմպենսացիայի սահմանները:

Տոկոսներով

1. Ագենտներ, գնման բաժինների	30—40
2. » եկսպեդիտորներ	30—40
3. » Հ.ՈՒ.ՎԱՐ. (ՈՒ.Պ.Դ.) շրջ. դեպ.	50
4. Սալապաաններ, ջրկիրներ, գրողապաաններ և շարարանչիկներ	50—60
5. Արտեղների ավագներ	40
6. Արտեղչիկներ Հ.ՈՒ.ՎԱՐ. (ՈՒ.Պ.Դ.)	35
7. Բրակովչիկներ	50—60
8. Բրիգադ. խորաքարշ նաստաների (ավագ)	50—75
9. Հորափորություն վարպետներ	40—50
10. Հաշվապահներ վարչություն. (փոխանորդ.)	30—40
11. Հաշվապ. ոգնականները հանքերում, արհեստանոցներում և գրասենյակներում ուր չկան հաշվապահներ, ինքնուրույն կերպով հաշվապահություն վարող	30—40
12. Անասնաբույժ բժիշկներ	40
13. Ավագ տասնապետ	40—50
14. Կրտսեր »	35—45
15. Դեպույի հերթապահները	50
16. Ժեկոնչիկներն ու նրանց պողրուչիկները	25

17. Վարիչներն ու նրանց ոգնականները (նրանց թվին և Հ.ՈՒ.Վ. ծառայութեան պետերը)	40—50
18. Հողամասերի ինժինեաները	30—40
19. Ելեկտրիկ »	40—50
20. Բաժանմունքների »	40—50
21. Ավագ գանձապահներ	40—50
Այլ »	30
22. Ավագ ու կրտսեր կուլեկտորները	30—40
23. Հաշվապահութեան կոնտրոլորները, վո- րոնք ստուգում են բոլոր աշխատավար- ձի վճարները	30—40
24. Գլխավոր պահեստի կոնտրոլորները	50
25. Նեղգիծ յեկաթուղու »	30
26. Մաքսատան »	40—50
27. Առևտրական ու տեխնիկ. թղթակիցները	30—40
28. Տների վարիչները (ուպրավգոմ) կամ կո- մենդանտները մինչև 75 բնակարան	30
Տների վարիչները կամ կոմենդանտները 75-ից մինչև 150 բնակարան	40
Տների վարիչները կամ կոմենդանտները 150-ից մինչև 225 բնակարան	50
29. Պահեստապետները՝ հանքերում ապրող	30
30. Ապրանքային վարչութեան ու Տեխստարի կոնսուլտանտները, վորոնք մաքսատան միջոցով ստացվող ապրանքների մաքր- ման աշխատանքներ են կատարում	40—50
31. Զրապանները	50—60
32. Կառավարները	50—60
33. Լաբորանտները, մեծ գործարանների	30—40
34. Ծանապահները վարպետները	40—50

35. Ցեխերի »	50—75
36. Անցքեր ծակելու ավագ »	40—50
37. Սուրագատի ավագ »	50
38. Արհեստանոցների մասլյոնչիկները	50
39. Մեքենավարները, հանքային ու գործարա- նային խոշոր հանքերում ու գործարան- ներում, խաղը տնտեսութեամբ	60
40. Մեխանիկներն ու նրանց ոգնականները	50—75
41. Մոնտյորներն	50—60
42. Հ.ՈՒ.Վ.-ի մոտորիստները, զրեզինայի վրա աշխատող	75
43. Հ.ՈՒ.Վ. կայարանապետը	50
44. Հ.ՈՒ.Վ. կայարանապետի ոգնականը	50
45. Շարժի ծառայութեան տեխնիկ. բաժնի պետը	50
46. Քարշի ծառայութ. պետի ոգնականը	50
47. Մատերիալնի ծառայութեան պետը	50
48. Նատրի ու սոլյանո - կիսլոտնի գործա- րանի վերակացուները	50
49. Կոնդուկտ. բրիգադայի կարգադրիչները	40
50. Որժիդալչիկները	40
51. Ավագ մաքրողներ (ոչխատիտել) վոչ վախ- տենի	50
52. Գործարանների ու հանքերի վոչ վախտե- նի գործակառարները	30—40
53. Կենտրոնական պահեստի ապրանքային գործակառարները	30—40
54. Գործակառարները՝ տնտեսութեան	30—40
55. » կոնտրոլմենտալնի	
56. » հանքերի ավագ գործակառ.	50

57. Կենտրոնական պահեստի » . . .	30
58. Հորպիւր. խողովակներ մատակար. » . . .	30—50
59. Կաշարան. հաշվապահութեան քննիչներ . . .	40
60. Շարժի ծառայութեան » . . .	50
61. Քարշի » » . . .	50
62. Աշխատանք կատարողներ	40—50
63. Այգեպաններ	30—50
64. Ավազ սղոնչիկները (վոչ, վախտենի) . . .	50
65. Վարչութեանները ու բաժանմունքներ քար-տուղարներ	30—50
66. Տ.Գ.Կ.Հ. քարտուղարները	30—50
67. Ավազ պահպանները, վախտենի պահապաններին պահակատիկներին բաժանող ու ստուգող	40
68. Տարելչիկներ	30—40
69. Տարելչիկ—հաշվապահ	40
70. Տակսիրովչիկներ, տրանսպորտի փաստաթղթերը քննող	30
71. Տեխնիկները	30—50
72. Տարեփազեաններ	40
73. Տրակտորիստները	50—60
74. Ավազ տրակտորիստները, մեքենաների նորոգումներ կատարող	60—80
75. Գործավարները	50
76. Անասնաբույս ֆելդչերները	30—40
77. Քիմիկոսներ	40—50
78. Շոֆեր-մեխանիկները, մեքենաների նորոգումներ կատարող	60—80
79. Շոֆերները	50—80
80. Ավազ ելեկտրամոնոյորները (ելեկտրաժ.)	50

81. » ղեկավար » (հանքերում վոչ վախտ.)	50
82. Ելեկտրամոնոյորների ոգնականները . . .	50
83. Ելեկտրականութեան անցկացնողներ . . .	50

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. Ա. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչության Քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅՆԱՆՈՎ.

Միության Տեղի Վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա Զ Ն Ա Վ Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. Անգամ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՎ., ՅԱ. ԲԻՄԻՆ.

Աշխատանքի եկոնմիկ Բաժնի Վարիչ՝ Բ. ՇԵՅՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 40-ի
Հավելում № 9.

Վորոճումներ Ազնավթի աշխատանքների ամառվա աշ-
խատանքի անվտիս ավելացումների (ավելորդայա
նադրավի) մասին:

1. Բանվորներին ու ծառայող կրտսեր պերսոնա-
լին, վորոնք սղելնի կերպով չեն աշխատում, չեն աշ-
խատում վախտեննի ձևով ու առանց պողվախտայի ու
չեն ստանում կոմպենսացիա 50% և ավել կամ պրե-
միալ, նրանց տրվում և ամեն ամիս, վերջնական հա-
շիվների մաքրման ժամանակ իրենց ստանալիք ամս-
վա աշխատանքի հետ նաև անվտիս ավելացում
(ավելորդայա նադրավի) հետևյալ չափով.

I գրուպպա (6 բուրլի)

Այգեպաններ	Դոնապաններ
Բազմիչոյներ	Պահապաններ
Բազմիքպաններ	Թեյպատրաստողներ
Սայլապաններ	Կուբ տաքացողներ
Դրոգապաններ	Սուրհանդակներ
Զիապաններ	Շվեյցարներ
Ուրորչիցաններ	Կուբչիկներ

II գրուպպա (7 բուր.)

Կոչեգարներ	Ասենիգոտորներ
Ավագ բանվորներ	Սանիտարներ
Բանվորներ	Չանչիկներ

Մասլոնչիկներ	Ավագ չորացողներ Հ.ՈՒ.Վ.
Ծակողներ	Տեխնիկականներ
Կրանչիկներ	Վագոն մաքրողներ
Դոնապաններ	Ճանապար. բան. Հ.ՈՒ.Վ.
Նավթ բաժանողներ	Պերեչիկչիկներ
Զափողներ (զամերչիկ)	Կիրչիկներ
Արտեղներ լավագներ	Ճանապար. պահապաններ
Վագոն յուղողներ ու լվաց.	Ելեկտրոկայարան. բանվ.

III գրուպպա (8 բ. 40 կ.)

Մուրճգարիկողներ	Տաքացողներ (նադրել.)
Նորոգողներ (բեմոնտչիկ)	Ֆուգովչիկներ
Զեկանչիկներ	Ստրոստիլչիկներ
Ստրեկչիկներ	Փականագ. (սլեսար) պոն.
Ապակեգործներ	Տոկարի »
Սիգնալիստներ	Ելեկտ. անցկացողի »
Սցեպչիկներ	Ելեկտ. մոնտյորի »
Գնացքներ կազմողներ	Ներկարարի »
Շոգե մուրճ գարիկողներ	Հնոցագործ. (պեչնիկ) »
Ժեկոնչիկի պողրուչիկներ	Շոֆերների »
Հյուանի »	Սվարչիկների »

IV-րդ գրուպպա (10 բ. 80 կ.)

Խորաքարչ նասոններ	Տակառագործ
Կառուցելու բրիգադայի	Գլխ. ու տորմոլի կոնդուկ.
Վարպետի ոգնական	Քարտաշներ
Կրովիլ	Սվաղող (շտուկատուրչի.)
Ուրվիլ	Վառարանագործներ
Ժեկոնչիկ	Ներկողներ
Ելեկտրոմոնտ. ոգնական	

V-րդ գրուպա (12 բուր.)

Հանք. մեքենավարի ոգն.	Հյուսներ
Խորաքարչ նաստներ	Վազոններ քննողներ
Կառուցող բրիգադայի	Փականագործ. (սլեսար)
Վարպետները	Անվագործներ
Հեռախոսի վարպետներ	Կաթնայագործներ
Ելեկտ. անցկացնողներ	Դուրեժնիկներ
Աղյուսագործ. վարպետներ	Տոկարներ
Ստրոգալշիկներ	Պայալշիկներ
Դարբերներ	Սվարշիկներ
Ելեկտրամոնտորներ	Խնտրումենտալշիկներ
Կարետնի վարպետներ	Ատաղճագործներ (ստոլյար)
Պրեստոլշիկներ	Թամբագործ (շորնիկ)
Վուկանիզատորներ	

VI-րդ գրուպա (3 բ. 60 կ.)

Արտադրության աշակերտներ

VII-րդ գրուպա (2 բ. 40 կ.)

Փարգատչի ուսումնարանների աշակերտներ:

Ծանոթություն—Անփոփոխ ավելացումները վճարվում են ամեն ամիս վերջնական հաշիվներին մաքրման ժամանակ ու նշանակվում են տարելի մեջ առանձին սյունյակով:

2. Անփոփոխ ավելացում արվում է բոլոր պարտադիր աշխատանքի դուրս գալու որերի համար ու ամեն մի գործի դուրս չգալու համար, այլ որերին, ինչ պատճառով էլ վոր լինի ամսվա անփոփոխ ավելացումից հանվում է $\frac{1}{24}$ -րդ մասը:

3. Անփոփոխ ավելացումը արհեստների համար, վորոնք չեն նշանակված ներկա վորոշման § 1-ում, վորոշում են տեղերում միացյալ հանք-գործկոմիտեի ու համապատասխան տնտեսաժինների վարչության համաձայնությամբ:

Ծանոթություն—Բոլոր բաց թողնված արհեստները պետք է պարզվեն մինչև ապրիլի 25-ը: Այդ ժամանակից հետո, վոչ մի արհեստի ի կա-ցում անփոփոխ ավելացում չի արվել:

4. Բանվորներին ու կրտսեր ծառայող պերսոնալին վորոնք 50% պակաս կոմպենսացիա են ստանում, անփոփոխ ավելացման փոխարեն նրանց կոմպենսացիան բարձրացվում է մինչև 50%:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության Նախագահ՝ Ս. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչության Քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅԱՆՈՎ.

Միության Տեղի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա. Զ. Ն. Ա. Վ. Թ.»

Վարչության Նախագահ՝ Մ. ԲՈՒՐՆՈՎ.

Վասչ. անդամներ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏԵՎ, ՅԱ. ԲԻՍԿՈՆ.

Ա. Ե. Եկոնով. բաժնի կառավարիչ՝ Բ. ՇԵՑՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 43-ի
Հավելում № 10.

Արհեստների ցուցակը, վորոնց տրվում է լրացուցիչ յե-
կու շաբաթվա արձակուրդ:

1. Տարտալըչիկներ, վորոնք շարունակ գաղ տվող
հորերի վրա են աշխատում:

2. Կաթնա մաքրողներ ու կուբ մաքրողներ:

3. Ավտոգենո - սվարըչիկ-
ներ, պղնձագործներ՝ պղնձագոր-
ծարանում:

4. Յուղ մաքրելու բա-
ժանմունքի աշխատավորներ:

5. Վիսոկոզին մաքրելու
բաժանմունքի աշխատավորներ:

6. Սերնո կիսլոտնի գոր-
ծարանի աշխատավորներ:

7. Սուլանո-կիսլոտի բաժ-
նի աշխատավորներ:

8. Բեզինդիվի գործարա-
նի աշխատավորները:

9. Սև քաղաքի գաղային գործարանի, տուլուոլո-
վի գործարանի բեկտիֆիկացիոն-մաքրման բաժնի բո-
լոր աշխատավորները ու գաղային հնոցների վրա աշ-
խատող բետոնաըչիկները:

10. Նավթալինի գործարանի բանվորները:

11. Պղինձ, հուգուն ձուլողները, վագրանըչիկնե-
րը, վաղրանկայի վրա աշխատող բանվորները իշել

Շարունակ աշղ
գործարանների ու
բաժանմունքների
շենքերում աշ-
խատող:

ըչիկները, մետաղ հալելու ու թափելու աշխատանք-
ներ կատարողները:

12. Շոգեկառքերի ու տեպլովոզների մեքենավար-
ները, նրանց ոգնականները, շոգեկառքերի կոչեգար-
ները:

13. Հանքային յերկաթուղիների վարչության
կաթնայագործները վորոնք աշխատում են շոգեկառքի
տաք կաթսաների վրա:

14. Վուլկանիզատորները, ավտո - տրանսպորտի
բաղիտատրըչիկները ու ավտոտրանսպորտի ակումուլիա-
տորըչիկները, վորոնք շարունակ աշխատում են ակու-
մուլյատորների լցնելու վրա:

15. Պիլոգուրները վորոնք շարունակ աշխատում
են արձձի վրա:

16. Շլիֆովալըչիկները, վորոնք շարունակ աշխա-
տում են մետաղի սրելու ու հարթելու վրա, հաժգաչ-
նի ու կարբուրունիզովի շրջանակներով, յերբ բացակա-
յում են փոշի հավաքող հարմարություններ:

17. Դարբնոցի ցեխի աշխատավորները՝ դարբին-
ները, մուրճ զարկողները՝ տաքացնողները:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ա. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչության ֆուրսուրար՝ Ո. Ա. ՋՅՅՆԱԼՈՎ.

Միության ՏՅՈ-ի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա. Զ. Ն. Ա. Վ. Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲՍՐԻՆՈՎ.

Վարչ. անդամներ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏՅԵՎ. ՅԱ. ՐԻՍԿԻՆ.

Ա. խ. Եկոնով. բաժնի կառավարիչ՝ Բ. ՇԵՅՆԻՆ

Հավաքական պայմանագրերի § 51-ի
Հավելում № 11.

Հ.Խ.Ս.Մ.-ի Կենտ. Գործ. Կոմիտեի ու ժողկոմ. Խորհրդի
1927 թ. հունվարի 14-ի վորուումը: Հ. Խ. Ս. Մ.-ի սան-
մաններում պաշտոնական գործուղումների մասին:

Հ. Խ. Ս. Մ.-ի Կենտ. Գործ. Կոմ. ու ժողկոմ.
Խորհրդի վորուում են՝

1. Պաշտոնական գործուղում է ճանաչվում, վար-
ձողի կարգադրությամբ, պաշտոնական հանձնարարու-
թյուն կատարելու համար, աշխատավորի գնալը իր
մշտական ապրելու վայրից դուրս: Պաշտոնական գործ-
ուղում կարող է նշանակվել վոչ ավել յերկու ամսից,
չհաշվելով աշխատավորի ճանապարհ գնալու ժամանա-
կը: Առանձին անհրաժեշտության դեպքում, թույլ է
տրվում այդ ժամանակամիջոցի ավելացումը, բայց
վոչ ավել մի ամսից:

Ծանոթություն 1.—Աշխատավորների պաշտո-
նական ուղղվորումները, վորոնց մշտական աշ-
խատանքը անցնում է ճանապարհների և կամ
ճանապարհորդական բնույթ է կրում, գործուղ-
ումներ չեն համարվում:

Նման աշխատանքի հետ կապված առանձին
ծախքերը վճարվում են աշխատավորին հավաքա-
կան, կամ աշխատանքի պայմանագրի համաձայն,
վորոշված կարգով:

2. Ներկա վորուումը չի տարածվում գիտա-
կան կատարելագործման նպատակով գործուղ-
ումների վրա, դասընթացներ անցնելու համար,

եկապեղիցիաների գործուղումների, նույնպես և
Բ. Գ. Կ. Բ. շարքերում գտնվողների բոլոր գործ-
ուղումների վրա:

Վերոհիշյալ զինվորական ծառայողներին
գործուղման նշանակելու ու նրանց վարձատրե-
լու կարգը վորոշվում է Ռազմա-Ծովային ժող.
կոմ.-ի հրամանով:

2. Գործուղման ժամանակ, գործուղվող աշխա-
տավորի բոլոր անձնական ծախքերը ծածկելու համար,
բացի բնակարանի վարձից, վարձողը վճարում է աշ-
խատավորին սուտոչնի նրա $\frac{1}{30}$ -րդ ամսավարձի չա-
փով, բայց վոչ պակաս 2 ռ, 50 կ. ու վոչ ավել 10 ռ.
ամեն մի գործուղման որվա համար:

Ծանոթություն.—Յեթե գործուղման է նշա-
նակվում այնպիսի աշխատավոր, վորը աշխատում
է յերկու տեղ, ապա նրա սուտոչնի վարձը վո-
րոշում է կողմերի համաձայնությամբ, ներկա
հուլիսով նախատեսված սահմաններում:

3. Սուտոչնի հաշվում է փաստացիորեն գործուղ-
ման մեջ գտնվելու օրերի թվով, հաշվի առնելով նաև
տոնական ու հանգստի օրերը: Ուղղեորվելու ու վերա-
դառնալու օրերը միասին հաշվում են մեկ օր:

4. Գործուղվողին գործուղման ժամանակ, բա-
ցի ճանապարհին գտնվելու ժամանակից, վճարվում է
բնակարանի վարձը (բացի այն դեպքերից, յերբ գործ-
ուղվողին տրվում է ձրի բնակարան) կողմերի հա-
մաձայնության չափով, բայց վոչ ավել միությունա-
կան հանրապետ. մայրաքաղաքները գործուղելու
դեպքում 7 ռ. օրը, Ա. Ս. Ֆ. Ս. Հ. մեջ գտնվող հան-
րապետությունների և ինքնավոր հանրապետություն-

ների մտքաբաղաքները, նույնպես և նահանգական, շրջանային քաղաքները գործուղելիս 5 ր. որը և մնացյալ տեղերը գործուղելուց 3 ր. որը:

5. Գործուղվողի ճանապարհածախքը (բացի այն դեպքերից, յերբ գործուղվողին ինքը, վարձողը ուղևորման համապատասխան միջոցներ և տալիս) վարձատրվում է. ա) յերկաթուղու—կոշտ վագոնի տարիֆի չափով, բ) ջրային ճանապարհով—2-րդ կարգի տարիֆի չափով, գ) խճուղի (շոսսե) ու գրունտայոյ ուղիներով—համաձայն ներկա տեղում գոյություն ունեցող գներին, վալերացված տեղական իշխանության որդաններին, հիմնարկության, կամ ձեռնարկության կողմից ուր ուղևորվում է գործուղվողը: Բացի դրանից, գործուղվողին վճարում է վարձողի թույլատրությամբ փաստացիորեն կատարած պլացկարտ ձեռք բերելու ու արագության համար ավել վճարելու ծախքերը:

Յեթե յերկաթուղով ճանապարհորդելը մի ուղղությամբ տեւում է 24 ժամից ավել կամ կատարվում է գիշեր ժամանակ, ապա վարձողի թույլտրությամբ կարող է վարձատրվել փափուկ վագոնի տարիֆով:

6. Յեթե գործուղվում է այնպիսի մի տեղ, վորտեղից գործուղվողը հաղորդակցության պայմանների համաձայն հնարավորություն ունի վերադառնալ իր բնակության վայրը 24 ժամվա ընթացքում հաշվելով ճանապարհիվելու ժամից և յեթե նրա վրա դրված պաշտոնական պարտականություն կատարելը չի պահանջում նրա ավելի յերկար ու անընդհատ մնալը գործուղման վայրում, ապա նման դեպքերում գործուղվողին սուտոջնի ու բնակարանի վարձ չեն վճարում:

7. Յեթե 1-ին հոդ. 1 ծանոթության մեջ հիշված աշխատավորները գործուղվում են պաշտոնական հանձնարարություններ կատարելու համար, իրենց աշխատանքների համար վորոշված շրջաններից դուրս, նրանց տրվում է սուտոջնի վճարը հաշվելու համար նրանց փաստացի աշխատավարձից հանվում է այդ աշխատավորների համար վորոշված նրանց մշտական աշխատանքի հետ կապված, առանձին ծախքերի վարձատրությունը:

8. Թույլ է տրվում կողմերի համաձայնությամբ հակառակ 2 հոդված. վորոշված չափերի սուտոջնի վճարի պակասեցումը, բայց վոչ ավել, քան 50 տոկոս հետեյալ դեպքերում՝

ա) Յերբ գործուղումը կապված է մեկ ամսից ավել անընդհատ մի տեղ ապրելու հետ:

բ) Միտեմատիկական, կատարելիք աշխատանքի բնույթի հետ կապված, գործուղումների դեպքում:

գ) Գյուղական վայրերը գործուղվելու դեպքում:

դ) Յեթե գործուղվում է մի գավառի սահմաններում, կամ ուրիշ համապատասխան աղմինխտրատիվ տերիտորյալ շրջան միավորը:

9. Գործուղման մեջ գտնվելուց, գործուղվողի հիվանդության դեպքում, նրան ընդհանուր հիմունքներով տրվում է սուտոջնի ու բնակարանի վարձ մինչև վոր նրա առողջությունը հնարավորություն կտա կատարելու իր վրա դրված պաշտոնական հանձնարարությունները, կամ վերադառնալ իր մշտական ծառայության վայրը, բայց վոչ ավել յերկու ամսից:

Գործուղվողի հիվանդությունը, կամ հիվանդության պատճառով իր մշտական ծառայության վայրը

վերադառնալու հնարավորութիւնն չունենալը պետք է հաստատուեն վորոշված կարգով:

10. Գործուղվողին վերապահվում է իր պաշտոնը:

Գործուղվողի գործուղման միջոցին ստացած վարձատրութիւնը չի կարող նրա գործուղման նշանակելու ժամանակվա փաստացի աշխատավարձից պակաս լինել:

Գործուղվողը չի ստանում վոչ մի լրացուցիչ վարձատրութիւն մասնավորապես հանգստյան ու տոն օրերին աշխատելու համար:

11. Պետական հիմնարկութիւնների ու ձեռնարկութիւնների աշխատավորները, վորոնք պետական ու տեղական բյուջեյի վրա են գտնվում գործուղման են նշանակվում միայն այդ հիմնարկութեան կամ ձեռնարկութիւնների ինքնուրույն կերպով վարկերը ու պաշտոնական անձանց թույլտվութեամբ, նախահաշվային վորոշումները վարող, իսկ պետական արևտրական (տնտեսական) սկզբունքներով—գործող ձեռնարկութիւնների աշխատավորները, միայն այդ ձեռնարկութիւնների ղեկավարների, կամ նրա կազմի մեջ մտնող առանձին արտադրական կամ առևտրական ձեռնարկների ղեկավարների թույլտվութեանից:

Գործուղման ժամանակի ավելացումը կարող է տեղի ունենալ միայն վերահիշյալ անձանց թույլտվութեամբ:

Հ. Խ. Ս. Ս-ի Կ. Գ. Կ-ի Նախագահ՝ Մ. ԿԱԼԻՆԻՆ.

Հ. Խ. Ս. Ս-ի Ժ. Կ. Խ-ի Նախագահ՝ Ա. ՐԻԿՈՎ.

Հ. Խ. Ս. Ս-ի Կ. Գ. Կ-ի Քարտուղար՝ Ա. ՅԵՆՈՒԿԻՉԵ.

Մոսկվա, Կրեմլ 1927 թ. Հունվ. 14-ին

(«Հ.Խ.Ս.Ս. ԿԳԿ ՀԿԳԿ. Իզվեստիա»,

№ 18 1927 թ. հունվարի 22-ին):

Հավաքական պայմանագրի § 53-ի
Հավելում № 12.

ԿՐՃԱՏՎԱԾ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՈՐՎԱ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԵՑՈՂ
ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱԿԸ

7-ժամյա բանվորական օր.

1. Նաֆտալինի գործարանի աշխատավորները, գործարանի ներսում ու վզգոնկայի կամերաներում աշխատող:

2. Ալտո-Տրանսպորտի վուկանիզացիոն ու բազիատորային բաժինների աշխատավորները:

3. Վիպարնոյ բաժնի ու սև կիսլոտայի վերածնման (բեգեներացիայի) վախտենի աշխատավորները:

4. Փականագործները (սլեսար) ու նրանց ոգնականները, վորոնք շարունակ սերնո-կիսլոտնի գործարանի արձձե խողովակների նորոգման աշխատանքներ են կատարում:

5. Շլիֆովալշիկները, վորոնք շարունակ նաժդաչնի ու կորբուրունդովի շրջանակներով մետաղի չոր սրման ու պալիրովկայի աշխատանքներ են կատարում փոշի հավաքող հարմարութիւնների բացակայութեան դեպքում:

6-ժամյա բանտարանի ու.

1. I-ի գրուպայի վիսկոզիտ-գտող բաժնի կուր մաքրողները՝ անդադար աշխատանքի ղեկավար:

2. Սոլյանո-կիսլոտնի գործարանի վերակապուսներն ու վախտեննի բանվորները:

3. Սերնո-կիսլոտնի գործարանի աշխատավորները.

ա) Անգլիզիզի գործարանի ապարատչիկները:

բ) Ապարատչիկներին ոգնականները.

գ) Կաշալչիկները.

դ) Ֆիլարովչիկները.

յե) Հնոցների ավագ վախտեննիները.

զ) Հնոցների կից աշխատող ոգնականները.

ե) Սերնի կիսլոտայի ապարատչիկները.

ը) Վերակապուսները.

ժ) Պահեստի բանվորները.

4. I, II և III գրուպաների մաքրման բաժիններին ու սերնո-կիսլոտնի գործարանի արճճի վրա աշխատող պայալչիկներն ու նրանց ոգնականները:

5. Ավտոգենների ավարչիկներն ու կտրողներն, ացետեններին, կարբիտին ու վոլտովի կամարին վրա աշխատող:

6. Ավտո-բեմոնտային արհեստանոցի բանվորները, վորոնք ակկումոլյատորներ նորոգելու ու լցնելու աշխատանքներ են կատարում:

7. Կաթսա մաքրողները, աշխատանքի որերին, յերը բացառապես ղրաղված են կաթսաներ մաքրելով:

Տ. Փակահագործներն (սլեսար) ու կաթսայագործները, վորոնք պրաղված են տաք շոգեկառքերի առաջին տոպկաների ընթացիկ նորոգման աշխատանքով, յեթե նրանք աշխատում են ամբողջ որը:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. Գուսին
Վարչության քարտուղար՝ Ո. Ա. Զեյնալով
Տեճ-ի վարիչ՝ Պ. Մեչկով.

«Ա Զ Ն Ա Վ Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. Բարիսով
Վարչության անդամներ՝ Լավրենսյեվ յեվ Բիսկին
Ազնավթի Աշխ. Եկոն. Բաժնի Վարիչ՝ Բ. Շեյնին.

Հայկական պայմանագրի § 56-ի
Հավելում № 13.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱԳՐԲԵՋԱՆԻ ՆԱՎԹԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ (ՍՋՆԱՎԹԻ ՈՒ Հ.Ա.Խ.Մ. ՀԱՆՔԱՌՈՐԾՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱԳՐԲԵՋԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ. ԱԳՐԲԵՋԱՆԻ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՅԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ (Հ. ՈՒ. ՎԱՐ.) ԱՇԽԱՏԱՎՈՐՆԵՐԻ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԻ, ՀԱՆԳՍՏԻ, ԲԵՋՆԵՐՎԻ, ՆՐԱՆՑ ՀԱՇՎԻ ՈՒ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ.

1. Վորպես հիմք է վերցվում Հ.Ա.Խ.Մ. Աշխ. Ժող. Կոմ. 25 թ. 3/6 № 169/362 «Վորոշում յերկաթուղային տրանսպորտի բանվորական ժամանակի, հանգստի, բեզերվի ու նրանց հաշվի ու վարձատրության մասին»:

Հայտարարված «Вестник Трудового Законодательства» 1925 թ. ոգոստոսի 20-ին № 15 Անդրկ. Աշխ. Ժող. Կոմ. հրատարակությամբ հետևյալ փոփոխումներով ու լրացումներով:

1) «Վորոշման» § 6 ընդունվում է հետևյալ խրմբագրությամբ գիշերվա աշխատանքների տևողությու-նը ու նրա վարձատրությունը վորոշվում է Աշ. Որ. Կոդ. 96-րդ հոդվածի համաձայն: Փոփոխական (ամենի) աշխատանքներ կատարողների համար ինչպես շոգեկառքերի ու գնացքների ագենտներին, կայարանապետներին, նրանց ոգնականներին ու կայարանի հերթապահներին ամեն մի գիշերային ժամվա ավելացված վարձի փոխարեն տրվում է 3% ավելացում նը-րանց հիմնական վարձատրություն:

2) Վորոշման § 9 լրացվում է, ի նկատի ունե-նալով բացառիկ տեղական պայմանները, ժամանակա-վորապես շոգեկառքերի, բրիգադների ու կոնդուկտոր-ների համար վորոշվում է կրկնակի 16 ժամյա հերթա-պահություն:

§ 9-ի ծանոթություն 1-ը հանվում է:

§ 9-ի ծանոթություն 2-ը ընդունվում է հետևյալ խմբագրությամբ «վորոշված բանվորական ժամանա-կից ավել աշխատանքը ճշտորեն հաշվվում է ու վար-ձատրվում է վորպես արտաժամյա»:

3) Վորոշման § 16 ընդունվում է հետևյալ խրմ-բագրությամբ «Հ. ՈՒ. Վ. յերկաթուղային տրանսպոր-տի աշխատավորների բանվորական ժամանակի, հան-գրատի ու բեզերվի հաշվը կատարվում է սովորական ժամանակվա ամենորյա ազատ աշխատած ժամերի, հանգստի ժամանակի, բեզերվի ու համապատասխան դեպքերում արտաժամյա ժամերի հաշվելու սխառե-մայով»:

Աշխատանքի վերջնական վարձատրությունը կա-տարվում է ամսի վերջին աշխատանքների բոլոր տե-ռակների գումարման միջոցով: Մեկ ժամվա վարձա-դրությունը հավասար է ներկա աշխատավորի 1/192 ամսվա տարեֆային վարձին:

Արտաժամյա ժամերը վարձատրվում են առաջին յերկու ժամերը մեկ ու կես չափով, մնացյալ ժամերը կրկնակի չափով հանգստյան օրերի ու դեկրետով վո-րոշված հեղափոխական տոներին նախորդակների ար-տաժամյա աշխատանքը վարձատրվում է կրկնակի չափով:

Ծանոթություն, ա) Ըստ կարգավորության (նախագ) գործի դուրս չեկած աշխատավորին չեթե աշխատանք չի տրվում հաշվում է 8 ժամ:

բ) 8 ժամից պակաս աշխատանքը—հաշվում է 8 ժամ:

գ) 8 ժամից ավել աշխատանքը—հաշվում է փաստացիորեն աշխատած ժամերի համաձայն:

դ) Յեթե աշխատավորը դուրս չի գալիս գործի—պրոգուլը հաշվում է 8 ժամ:

4) § 19. «Բ» կետը փոխվում է. բոլոր տեսակի բեղերվի վարձատրությունը կատարվում է աշխատավորի ամբողջ ժամյա տարիֆային վարձի հաշվով:

5) § 21-ի ծանոթությունը հանվում է:

6) § 22 փոփոխվում է «հավաքվելու վայրից աշխատանքներ կատարելու վայրը ուղղելովովելու ու վերադառնալու համար կորցրած ժամանակը հաշվում է փաստացիորեն գնացքի գնալու ժամանակով վերադառնալու ժամանակ ամբողջ չափով»:

Ծանոթություն 1 ու 2 սրահպանվում են.

7) Ի լրացումն § 25-ի «Իսկ կրկնակի 16 ժամ. հերթապահ աշխատավորների համար 12 ժամյա բանվորական որից հետո:

8) § 28-ի յերրորդ գրուպայային վերաբերվող մասը ընդունվում է հետևյալ խմբագրությամբ՝ ազմի-նխատրատիվ տեխնիկական պերսոնալի անձինք (լիտեր գ) պարտավոր են աշխատել հանգստյան ու տոն որերին, ի նկատի առնելով իրենց հանձնված ձեռնարկություններին անընդհատ ղեկավարություն անհրաժեշտությունը ու կատարեն տեխնիկական հրա-

հանգներով հաստատված գործարքները և պոդամենայի (փոխանորդ) բացակայության դեպքում պետք է ստանան բացի իրենց տարիֆային վարձի 50% կոմպենսացիայից նաև հանգստյան որերին փաստացիորեն աշխատած ժամերի, նույնպես և հանգստյան որերի նախորդակներին 6 ժամից ավել աշխատելու համար վարձատրություն կրկնակի չափով:

Յերկաթուղային շոգեկառքերի ու գնացքների ագենտների բեղերվի, աշխատանքի ու հանգստի հաշվի կարգը հայտարարված 1925 թ. ոգոստոս 20-ի № 15 «Վեստնիկ Տրուդովոյ Զակոնոդատելստվո»-ում (Անդր. Աշխ. Ժող. Կոմ. Հրատարակություն):

§ 6-ի «Ա» կետի հետևյալ փոփոխությամբ, բոլոր տեսակի գնացքները ընդունելու համար մինչև նրանց ուղարկելը պետք է տրվեն սկզբնական կայարաններում 30 րոպե, միջանկյալ—15 րոպ. իսկ գնացքները հանձնելու համար—10 րոպե:

3) Հրահանգները ուղիների ծառայության գծի ագենտների բանվորական ժամանակի ու նրանց վոչ աշխատանքի ժամերին իրենց մշտական բնակություն վայրից, հայտարարված նույն № 15 «Վեստն. Տրուդ. Զակոնոդատ.» ընդունվում է առանց փոփոխության:

4) 8 ժամյա բանվորական որով յերկաթուղային տրանսպորտի (լիտեր ա.) պաշտոնների ցուցակը ընդունվում է առանց փոփոխության:

5) 6 ժամյա բանվորական որով (լիտեր բ.) ու աննորմալ բանվորական որով (լիտեր գ.) պաշտոնների ցուցակը ընդունվում է առանց փոփոխության:

6) Լիտեր գ. և ժ. ցուցակները համարվում են ընդունված միայն բանվորական ժամանակի վորոշումներ-

րի §§ 5 ու 12 հիման վրա, աշխատավորների այդ
գրուպային կցելը կարող է կատարվել ամեն մի
դեպքում առանձնապես, միության ուղղանների համա-
ձայնությամբ,

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչ. նախագահ Ս. ԳՈՒՏԻՆ

Վարչ. ֆարսուղար Ո. Ա. ԶԵՑՆԱԼՈՎ

«Ա Զ Ն Ա Վ Թ»

Վարչ. նախագահ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ

Վարչության անդամներ՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏՅԵՎ

ՅԱ. ՐԻՍԿԻՆ

Աւս. Եկոնով. բաժնի կառավարիչ Բ. ՇԵՑՆԻՆ.

Հավաքական պայմանագրի § 58-ի
Հավելում № 14.

ԼՐԱՅՈՒՅԻՉ ՄՆՈՒՆԴ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔ ՈՒՆԵՅՈՂ
ԱՆՉԱՆՅ ՅՈՒՅԱԿԸ

615 գրամ կաթ լիւ 154 գրամ կարագ յուղ ևն ստա-
նում ամեն օր—

1. Վիսկոզիտ-մաքրման բաժինների կիսլո-գուղ-
ընդհանրին ու կուր մաքրողները, մեշականների վրա
աշխատող վախտենիք ու այդ բաժանմունքների ներ-
սը աշխատող բոլոր աշխատավորները վիսկոզիտ ար-
տադրելու ժամանակ՝ յեթե բաժանմունքում կան կիս-
լոտնի մեշականներ:

2. Սոլյանո-կիսլոտնի գործարանի վերակացունե-
րը ու վախտենի բանվորները:

3. Սերնո-կիսլոտնի գործարանի աշխատավորնե-
րը՝ անգիդրիդնի գործարանի ապարատչիկները, ապա-
րատչիկի ոգնականները, կաշալչիկները, ֆիլտրովչիկ-
ները, հնոցների զլխավոր վախտենիները, նրանց ող-
նականները, սերնի-կիսլոտան մաքրող բանվորները,
վերակացունները, կիսլոտնի կորպուսի կոմպրեսսորնե-
րի ու հնոցների մասլյոնչիկները, սև կիսլոտայի վե-
րաձնման (բեզեներացիա) աշխատանքներ կատարող
բանվորները:

4. Նորոգումներ կատարող բանվորները սերնի
կիսլոտնի գործարանում, կիսլոտա արտադրելու ժամա-

նաեւ, յեթե աշխատում են ամբողջ բանվորական որվա ընթացքում:

5. «Անտառաւոր» նալթամթերք արտադրող վարպետներն ու վախտեննի բանվորները:

615 գրամ կար եւ ստանում ամեն ուր—

1. Վերապաշտի քիմիական գործարանի վարիչները, նրանց ոգնականները ու քիմիական գործարանի լաբորատորիայի աշխատավորները, կիսլոտա արտադրելու ժամանակ:

2. Յուղամաքման բաժինների աշխատավորները՝ վարիչներն ու նրանց ոգնականները, վորոնք անձամբ մասնակցում են մաքրման աշխատանքներին, վորակա մաքրողներ, ավագ մաքրողներն ու մաքրողները, կիսլոտաբոնդիչները, մեշակների բանվորները, կիսլոտիչները, վորակյալ բանվորները, նրանց ոգնականներն ու բանվորները, վորոնք աշխատում են յուղի մաքրման բաժինների ներսում, նալթամթերքների մաքրման ժամանակ, յեթե միայն աշխատում ե ամբողջ որը:

3. Ամյակի գործարանի բանվորները, ամյակ արտադրելու ժամանակ:

4. Ազնավթի Ալտո-Տրանսպորտի վուկանիզացիոն, բաղիատորային ու սվարոչնի ցեխերի աշխատավորներ:

5. Պլինձ-ձուլողները:

6. Արճճի վրա աշխատող պայալչիկները ֆեվկայով աշխատող ու նրանց ոգնականները:

7. Ալտոգենո-ավարչիկներ:

8. Կարբիտի գործարանի բանվորներ:

9. Տուլուլի ու պալային գործարանների ռեկտիֆիկացիոն բաժինների աշխատավորները՝ վարիչները, մաքրողները, ռեկտիֆիկատորները, բանվորները, մասլոնչիկները:

10. Նափտալինի գործարանի բանվորները, վորոնք աշխատում են Նափտալինի գործարանի ներսը ու վզգոնկայի կամերաներում:

11. Բանվորները, վորոնք զբաղված են բացառապես ակկումուլիատորները լցնելու աշխատանքով:

12. Փականագործներն ու կաթսայագործները, վորոնք զբաղված են ընթացիկ նորոգմամբ, տաք շոգեկառքերի առաջին տողաներում, յեթե նրանք աշխատում են ամբողջ որվա ընթացքում:

13. Գալային հնոցների վրա աշխատող բետորչիկները:

14. Կիսլորոգնո-կարբիդնի գործարանի զրորիկնի բաժնի բանվորները:

409 գրամ կար եւ ստանում ամեն ուր—

1. Պլինձագործներն ու նրանց ոգնականները:

2. Պլինձի-ձուլման վագրանչիկները, վորոնք աշխատում են հնոցների վրա. (բայց վոչ տիպների վրա):

3. Զուգուռնի ձուլման վագրանչիկները (կոկսի վրա):

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակություն.

[illegible]

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի նախընթաց № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

Հավաք. պարտաճառի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակություն.

Արհեստները	Բաժնիս կրկ- նապոչիկ վոր- սու խզվե- տար
Նվեկող շանկացնողի կամ շորոգողի ոգնականն	1
Նվեկողանոցողի օգնականներն, վորքը աշխատում են եկտորո- մնապոչի նիտ բուղկալում ողա- յիմ գծիկի ու կարկնիքը անցկա- ցնելու վրա	1
Մուրճ գարկոյնի շփվածիցողի Բանվորներ յորպիտովյան ցնկից Բանվորներ բակի, գանազան աշ- խատ. կատարող	2
Բանվորները արձատմանցնելի, բա- ցողյա միշտ վարպետ, նեա աշխ. Բանվորները ծանույթ, տնդպիտող Բանվորներ նախընտրում	3 4 4
Բանվորներ խորաբարձ նատմնիկ Բանվորներ սերճի կնիպտա ամոդ ու տնդպիտող	2 4

Հավաք. պաշտմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

Հավաք. պալմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակություն.

Արհեստների անունները	Գողթոց բա- թանն 1	Կաշվե կաշի 1 գույգ	Կրագ, կաշվե 1 գ. կտայով կաշվե 2 տար. համար
Նալակեղործներ	—	—	—
Ստոնշիկներ ասֆալտի գործարանի	—	—	—
Տարեշիկներ բուրավրեների ու բաց ողով	—	—	—
Տարստաշիկներ	—	—	—
Տոկարներ	—	—	—
Խողովակ կտրոշներ	—	—	—
Տեխնիկ հաշվողն. ու կապի տեխ- նիկներ	—	—	—
Տեխնիկներ ծանաղարշների	—	—	—
Տեխնիկներ ջերմիչ բաժինների	—	—	—
Տրակտորիստներ	—	—	—
Տորմոգիկներ արակտ, լիքեղ, վրա աշխատող (վրայն գլխ. նստանն.)	—	—	—

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակություն.

	Մուգ կա- պույտ կա- լաթները 2	Կաշվե կոշիկ- ներ ծածկված 1 գույն. Լեզր. վարդ. աշխատողնե- րն տրվում է նսավորեցին սի սկսեցին կաշ. ստորոգ.
զտուփ տիեսուտու	— — —	— — —
(կլիփեուտուտու) կուտիեսու	— — —	1 1 —
ժուտ կուրկե	— — —	— — —
նուտ րուկ մ. խուղեսն նսղկ	— — —	1 — —
մզղեուղեու	— — —	— — —
զիշուկ մզղեսուտու	1 — —	— — —
զեսմ րեսուտու	— — —	— — —
զղեզմ. նուղեքեսի րուկ մզղեսուտու	1 — —	— 1 —
նուր. քլկք՝ մրուկ րուկ մզղեսուտու	— — —	1 1 —
վուղեզմ ճուտ	— — 1	— — —
վուղեզմ. մ. նուես	— — —	— 1 —
զիշուկ մզղեսուտու	— — —	— — —
վուղ. զմ. մ. նսղ	— — —	1 — —
զիշուկ մզղեսուտու	— — —	— 6 —
Արհեստները անուանելը	Ավտոմոբիլ կապույտ ու մարդուներ	Փրեզիդենտներ Փուգոլենտներ Փոքրմուշկներ Հեղինակներ
	Մարդուներ	
	Նավթե հաշվի ամբողջներ	

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի հավելում № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

Հավաք. պայմանագրի § 59-ի նախերում № 15-ի շարունակությունը.

[illegible]

§ 6. Աշխատանքից արձակվելու կամ ինքնակամ հեռանալու դեպքում բանվորը կամ ծառայողը պարտավոր է վերադարձնել բոլոր իրեն հանձնված սպեցհագուստն ու նախապաշտպանական առարկաները:

§ 7. Յեթե արձակվող բանվորը կամ ծառայողը չի վերադարձնում սպեց հագուստը կամ նախապաշտպանական առարկաները, ապա նրանց արժեքը կարող է պահվել նրա արձակման կամ ինքնակամ հեռանալու ժամանակ հասանելիք աշխատավարձից կամ կարող է պահանջվել որեւէքով հաստատված կարգով:

§ 8. Առարկաների գնահատումը § 7-ում հիշված դեպքերում, վորոշում է Գ. Կ. Հ-ն, վոչ թե այդ իրերը աշխատավորին հանձնելու ժամանակվա արժեքով այլ նրանց ապագա գործածության համար փաստացիորեն պետքական լինելու հափերով:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. ԳՈՒՏԻՆ.
Վարչ. քարտուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅՆԱԼՈՎ.
Միության Տեղ-ի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա Ջ Ն Ա Վ Թ»

Վարչ. նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.
Վարչ. անդ.՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏՅԵՎ, ՅԱ. ՐԻՍԿԻՆ.
Ա. խ. Եկոնով. բաժնի կառավարիչ՝ Բ. ՇԵՅՆԻՆ.

Հավաքակ. պալատնագրի § 68-ի
Հավելում № 16.

ՀԱՆ.ԳԱՓ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ. ՎԱՐԶ. ՀՐԱՀԱՆԳՐ
ԱԶՆԱՎԹԻ ՋԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏՈՂ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ
ՈՒ ԱՆՁԱՓԱՀԱՍՆԵՐԻ ԿԱՐԳԻՅ ԿԱՐԳ ՏԵՂԱՓՈԽԵԼՈՒ
ՄԱՍԻՆ.

1. Հանքագործների միության մեջ գտնվող աշակերտների ու անչափահասների վարձատրության ներկա հրահանգը տարածվում է ուսումնարաններում գլխավոր բոլոր աշակերտների, բրիգադաներում ու արտադրության մեջ գտնվող, վորակյալ բանվորների ղեկավարությամբ աշխատող բոլոր աշակերտների վրա:

2. Նոր աշխատանքի ընդունվող աշակերտների սկզբնական վարձը համարվում է առաջին կարգը:

3. Աշակերտները տեղափոխվում են յերկրորդ կարգը միայն մեկ տարի սովորելուց ու փորձնական աշխատանքը կատարելուց հետո:

4. Աշակերտները հետագա կարգից կարգ տեղափոխելը կարող է կատարվել նրանց սովորելու ամեն մի 6 ամսից հետո, յեթե միայն աշակերտը հաջող է կատարում փորձնական աշխատանքը:

5. Աշակերտին կարգից կարգ տեղափոխելու նըպատակով փորձի յենթարկելու, ձեռնարկներում կազմակերպվում են հանձնաժողովներ, հետևյալ կազմով—
ա) հանքագործկոմի ներկայացուցիչը, բ) տնտեսորդա-

նի ներկայացուցիչը, գ) ցեխի վարպետը կամ բրիգադիրը գ) Հանքգործկոմի Ա.Լ.Կ.Յ.Մ. ներկայացուցիչը:

Ծանոթություն. Աշակերտի կարգից կարգ տեղափոխելու մասին հանձնաժողովի վորոշումը, համարվում է պարտավորեցուցիչ: Տարածայնության դեպքում, վերջնական վորոշումը պատկանում է Տ.Գ.Կ.Հ.-ին:

6. Աշակերտների ու անչափահասների դիմումը, նրանց կարգից կարգ տեղափոխվելու նպատակով, § 4 վորոշված ժամանակով տրվում է ագմինիստրացիային, վորը պետք է համապատասխան փորձի յենթարկե աշակերտին, բարձր կարգ տեղափոխելու համար:

Ծանոթություն. Աշակերտները, վորոնք հաստատված ծրագրով հաջող կերպով են քննվում, տեղափոխվում են բարձր կարգը, քննության յենթարկվելու օրից:

7. Աշակերտների քննությունը, բարձր կարգ տեղափոխելու նպատակով, կատարվում է նրանց աշխատանքի վայրում:

8. Յեթե աշակերտները, նրանց քննության յենթարկելու ժամանակը լրանալուց հետո, քննությունը հաջող չեն տալիս, ապա նրանց իրավունք է տրվում յերկրորդ անգամ փորձի յենթարկվելու 6 ամսից առաջ, բայց վոչ շուտ քան 3 ամսից:

9. Աշակերտների հաջող քննվելու դեպքում, նրանց կարգը բարձրացվում է մեկ ամբողջով, բայց վոչ մի դեպքում $1\frac{1}{2}$ կարգով:

10. Գորպրոմուչի աշակերտների բարձր կարգ տեղափոխվելը կատարվում է դպրոցական խորհրդի քննությունից հետո, պրոֆմիության ներկայացուցիչների, պրոֆմիության մեջ գտնվող Ա.Լ.Կ.Յ.Մ.-ի ներկայացուցիչների ու Ագնավթի աշխատանքի եկոնոմիկայի բաժնի կից գտնվող բան. ուժ նախապատրաստող յենթարժանի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ աշակերտների անցած թեորեթիկական կուրսի վարժության և գործնական աշխատանքների յուրացումի հաշվետուան հիման վրա:

Ծանոթություն. Դպրոցական խորհրդի վորոշումը պարտավորեցուցիչ է:

11. Գորպրոմուչի աշակերտների բարձր կարգ տեղափոխելը կարող է տեղի ունենալ միայն հավաքական պայմանագրով վորոշված ժամկետներին և աշակերտների թե թեորեթիկական կուրսի վարժության և թե գործնական աշխատանքների հաջող կատարումը վորոշված կարգով հաստատելու դեպքում:

12. Անչափահասները, վորոնք գտնվում են վոչ վորակյեալ աշխատանքների վրա և վոչ ել արհեստանոցներում (գրասենյակի ծառայողներ, սուրհանդակներ, մաքրողներ և այլն) ստանում են չափահաս աշխատավորի հետ հավասար վարձատրություն նայած նրանց կոտորած աշխատանքներին:

13. Աշակերտների քննությունից հետո, հանձնաժողովը (գորպրոմուչի դպրոցներում դպրոցական խորհուրդը) վոչ ուշ քան 7 օրից կախում է աշակերտ-

ների ցուցակը, հայտարարելով քննության հետեանք-
ները ու հանձնաժողովի վերջումը:

Ներկա հրահանգը մտնում է իր ուժի մեջ 1927
թվի հունվար 1-ից:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. ԳՈՒՏԻՆ.

Վարչության ֆարսուղար՝ Ո. Ա. ԶԵՅՆԱԼՈՎ.

Միության Տեղի վարիչ՝ Պ. ՄՆՇԿՈՎ.

«Ա Զ Ն Ա Վ Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. անդ.՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏՅԵՎ, ՅԱ. ԲԻՍԿԻՆ.

Աշխ. եկոն. բաժնի նախավարիչ՝ Բ. ՇԵՅՆԻՆ:

Հավաքակ. պայմանագրի § 68-ի

Հավելում № 17.

ՀԱՆՔԱԳՈՐԾՆ. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ ԳՏԵՎՈՂ ԱՇԱ-
ԿԵՐՏՆԵՐԻ ԿԱՐԳԻՑ ԿԱՐԳ ՏԵՂԱՓՈԽԵԼՈՒ ՔՆՆՈՒ-
ԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Տ Ո Կ Ա Ր Ն Ի Յ Ե Խ Ո Ւ Մ

1-ին կարգից 2-րդ կարգը

§ 1. Աշակերտները պետք է կարողանան աշխա-
տել պատրոնում ու կենտրոններում: Սրել հասարակ
բուրտիկով վալիկը կամ բոլոր ծայրերը կտրելով: Սրել
դիակային վերին մասը: Սրել Ֆլյանցը կամ ժալոնկա-
յի խուփը: Կատարել փորձը պատրաստի գործիքով:

2-ր դ կ ա Ր զ ի ց 3-ր.

§ 2. Կտրել կենտրոններում զուլգավոր բեզբա
արտաքին բոլոր վրայով 1 դյուիմից վոչ պակաս դիա-
մետրով: Կտրել միջին զուլգավոր բեզբա Ֆլյանցի,
գայկայի կամ մուֆտայի մեջ, $1\frac{1}{2}$ դյուիմից վոչ պա-
կաս դիամետրով: Սարքել ու հարմարացնել պղնձե ու
չուգունի զանազան չափի կրաններ: Փորձը կատարել
պատրաստի գործիքով:

3-ր դ կ ա Ր զ ի ց 4-ր դ ը

§ 3. Սարքել որդիրոչնի բեզեցները (անցնող,
կտրող ու հասարակ բուրուղով). նույնպես և սրել:

Կտրտել հասարակ արտաքին անդույզ բեզբա առանց
կաշկայի:

4 - ր դ կ ա ր գ ի ց 5 - ր դ ր.

§ 4. Սրել կալիբրով արտաքին և ներքին յերես-
ները: Կտրտել աջ ու ձախ անդույզ հասարակ բեզբա:
Կարողանալ հարմարեցնել անհրաժեշտ բեզբեցները: Պող-
շիպնիկների կտրելը (վալին հարմարեցնել):

ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾՓԱԿԱՆ (սլեսարնի) ՅԵԽ

1-ին կ ա ր գ ի ց 2 - ր դ ր

§ 1. Կարողանալ գործածել գուբիլան ու խարտո-
ցը: Սղոցել ու կտրել հարթությունը պլիտայով ու քա-
նոնով: Հարթությունը 3-ից մինչև 6 դյուլմ:

2 - ր դ կ ա ր գ ի ց 3 - ր դ ր

§ 2. Շարրայով հարմարեցնել պլիտայի հարթու-
թյունը, կտրտել մետաղիկով ու կլուրիկով: Հարմարե-
ցնել ու նստեցնել շպոնկան պատրաստ կանավկային:
Հարմարեցնել զանազան չափի պղնձի ու չուգունի
կրանները:

3 - ր դ կ ա ր գ ի ց 4 - ր դ ր

§ 3. Տրեշտով կայով անցքեր ծակել: Վալի վրա
լիակա կտրել ու ըստ նրան հարմարեցնել շպոնկան:
Բեզբերով բացել անցքը: Հասարակ կերպով պղնձով
ու անագով մետաղ կպցնել:

4 - ր դ կ ա ր գ ի ց 5 - ր դ ր

§ 4. Շեստերնի մեջ նոր ատամ գնել, շիպ լաս-
տոշկին խմստով: Արմատուրայի հավաքելն ու նորո-
գելը: Գործիքների կանոնավորումը:

Մ Ո Վ Ե Լ Ն Ի Յ Ե Խ

1-ին կարգից 2-րդ

§ 1. Կարողանալ բանդել շերշվկայով, ֆուգան-
կայով, կտրել ու փորել ստամեսկայով: Խոհանոցի պլի-
տայի մոդել շինել ներկով:

2 - ր դ կ ա ր գ ի ց 3 - ր դ ր

§ 2. Գործիքի սրելը: Շինել 3 գյուլմանոց խցան
կրանի համար (արկղով): Շինել հասարակ սալնիկ:

3 - ր դ կ ա ր գ ի ց 4 - ր դ ր

§ 3. Շինել հասարակ պողշիպնիկ:

4 - ր դ կ ա ր գ ի ց 5 - ր

§ 4. Շինել ժելոնկայի կապան:

Ս Տ Ո Լ Յ Ա Ր Ն Ո - Հ Յ Ո Ի Ս Ն Ի Յ Ե Խ

1-ին կարգից 2-րդ

§ 1. Ուղիղ ռանդել գերաններ, կտրել սղոցով,
փորել ստամեսկայով, շինել հասարակ տաբուրետ:

2 - ր դ կ ա ր գ ի ց 3 - ր դ ր

§ 2. Շինել հասարակ սեղան արկղով:

3 - ր դ կ ա ր գ ի ց 4 - ր դ ր

§ 3. Կապել ֆիլենշատի դուռ:

4 - ր դ կ ա ր գ ի ց 5 - ր դ ր

§ 4. Շինել պահարան (ներսը դարակներ):

Լ Ի Տ Ե Յ Ն Ի Յ Ե Խ

§ 1. Աշակերտներն ու անչափահասները 1-ին կարգից 2-ը տեղափոխվում են մեքենայաբար:

2-րդ կարգից 3-րդը

§ 2. Ձևավորում պարնի ուղղներում չոր ու թաց: Պողչիպնիկներ, տալեվոյ բոլիկներ առանց միլի ու կանալներ, պողչիպնիկների բարձեր միացնող մուֆտաներ և այլն:

3-րդ կարգից 4-րդը

§ 3. Ավելի բարդ չոր ու թաց ձևավորումը՝ ողակներ զսպանակների համար, փոքր չափի կրոնշտեյններ, շկիֆներ, պողվեսկաներ և այլն:

4-րդ կարգից 5-րդը

§ 4. Ձևավորում թաց ու չոր արմատուրների հուլնայեա և պղնձի ձուլումն:

ՆԼԵԿՏՐՈՏԵԽՆԻԿԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1-ին կարգից 2-րդը

Պետք է հասկացողություն ունենա մետաղի կրպցներու, կլեկելու ու մաքրելու մասին: Պետք է կարողանա տրեսնիկների մանր կպցները: Պետք է կարողանա վառել ու ուղղել ելեկտ. անցկացնող թելը: Կարողանա աշխատանքի համար անհրաժեշտ գործիքներով ոգտվել:

2-րդ կարգից 3-րդը

Պետք է գաղափար ունենա իզոլյացիայի մասին: Պետք է կարողանա մեկուսացնել բոտորի լանեղները ու ստատորի կոճերը: Կարողանա ստուգել ելեմենտները

ըն ու իմանալ նրանց հետեւելու ձեր: Կարողանա անցկացնել հասարակ ելեքտ. լամպի կետերը:

3-րդ կարգից 4-րդը

Պետք է գաղափար ունենա հետեւողական (պոսլեդովատելնի) ու զուգընթաց (պարալելնի) միացման մասին: Կարողանա հալաքել յուղային վիկլյուչատել, պատրաստի մասերից, առանց նրանց նորոգման: Կարողանա միացնել կարճ սխեմայով: Ըստ ցուցմունքների կարողանա կպցնել բոտորն ու ստատորը: Կարողանա հարմարեցնել բուրելիկները ու յուղային վիկլյուչատելի կոնտակները: Կարողանա անց կացնել հեռախոսային ցանց ու միացնել հեռախոսները: Կարողանա հարմարեցնել գայլիկոնը ու զուրիլան:

4-րդ կարգից 5-րդը

Կարողանա գալվանասկոպով փորձել մեկուսացումը: Կարողանա փաթաթել կոճերը վարպետի ցուցմունքով: Կարողանա միացնել լույսի պրեկլյուչատելները: Միացնել մատորները վարպետի ղեկավարությամբ: Կարողանա անցքեր ծակել թե մետաղի ե թե մարմարի մեջ: Կարողանա պատրաստել մանր սկոբներ բուլիկներով, սարքել մեկուսացնողներ, միացնել ամպերումետրներ և վոլտմետրներ: Կարողանա մաքրել ստորյերկրյա կաբելի ծայրը, կարողանա միացնել ողային կաբելները ու հաստ ելեքտրական թելերը: Կարողանա գտնել հողային ու գծային միացումներ:

ԿՐՈՎՆԵԶՈՒԿՆԵՐԻ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1-ին կարգից 2-րդը

Կարողանա մաքրել ու ոլիֆով ծածկել յերկաթը, ծռել կանգնած զրեբենները ու պարկած ֆալցերը: Կարողանա կտրել յերկաթը:

2 - ր դ կ ա ր գ ի ց 3 - ր դ ր

Վարդանա պատրաստել կարտինա: Ըստ պատ-
վերի պատրաստի ուղիղ խողովակ: Վարդանա պատ-
րաստել դուխովոյ ու դուչլ: Մշակել ծխնելույզը:
(Վիդրա).

3 - ր դ կ ա ր գ ի ց 4 - ր դ ր

Պետք է կարդանա վարպետի ցուցմունքով շի-
նել ցազար, կոլենո ու կախված ժողուր: Վարդանա
ծածկել հարթ կտուրները: Շինել յենդովա, պատի ժո-
լուր ու ծածկել պլեխան:

Ծանոթություն. Սշակերտին կարգից կարգ
տեղափոխելու համար տրվում է վերոյիշյալ աշ-
խատանքերից մեկը:

«Մ Ի Ո Ի Թ Յ Ո Ի Ն»

Վարչության նախագահ՝ Ս. ԳՈՒՏԻՆ

Վարչության ֆարսուղար՝ Ա. ԶԵՅՆԱՅՈՎ.

Միության ՏԵՈ-ի վարիչ՝ Պ. ՄԵՇԿՈՎ.

«Ա Ձ Ն Ա Վ Թ»

Վարչության նախագահ՝ Մ. ԲԱՐԻՆՈՎ.

Վարչ. անդ.՝ ՅԱ. ԼԱՎՐԵՆՏՅԵՎ, ՅԱ. ԲԻՍԿԻՆ

Առլս. եկոն. բաժնի կառավարիչ՝ Բ. ՇԵՄԵՆՆ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0201886

